उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण २०७२

संरक्षक

केशरी रमण न्यौपाने

जिल्ला शिक्षा अधिकारी

प्रकाशन व्यवस्थापन समूह

मतिलाल चपाई विनि संयोजक

गोविन्द प्रसाद श्रेष्ठ (श्रोतव्यक्ति) सदस्य

आम्ची घ्याचो विष्ट (निर्देशक लो-कुनफेन मेडिकल स्कुल) सदस्य

रामु प्रसाद श्रेष्ठ प्रअ - दिव्यदीप मा.वि. छोसेर) सदस्य

गोविन्द बहादुर प्रधान (राष्ट्रिय नि.मा.वि. लोमन्थाङ) सदस्य

डिमा ठिले गुरुङ - जनज्योति नि.मा.वि. घिलिङ सदस्य

जीवनाथ शर्मा (बुद्ध प्रा.वि. नम्ग्याल) सदस्य

लोक बहादुर कार्की (चराङ प्रा.वि. चराङ) सदस्य

भाषा सम्पादन

महेन्द्रमणि पौडेल

खुमादेवी न्यौपाने

खिम कुमारी सापकोटा

प्रकाशक

lhNnf lzIff sfof{no d':tfª

फोन नं ०६९४४०१०५, ०६९४४०३२०

website: www.deomustang.gov.np

प्रकाशन : जिल्ला शिक्षा कार्यालय मुस्ताङ
फोन नं. ०६९-४४०१०५, फ्याक्स : ०६९-४४०३२०
website : www.deomustang.gov.np
प्रकाशन वर्ष : २०७२ वैशाख
प्रकाशन मिति : १५१ प्रति
सर्वाधिकार : जिल्ला शिक्षा कार्यालय मुस्ताङ
डिजाइन/सेटिङ्ग : प्रदिप कुमाल (९८०७१००२७०)
मुद्रण : दि मोर्डल अफसेट प्रेस, दरवारथोक, न्यूरोड, पोखरा-९, फोन नं. ०६१-५२७६५७
नोट : यस पुस्तकमा समावेश गरिएका लेखहरु लेखकका निजी विचार हुन् ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
मुस्ताङ

प्र.जि.अ. फोनः ०६९-४४०३३
स.प्र.जि.अ. फोनः ०६९-४४०११
फ्याक्सः ०६९-४४०३३
E-mail: daomustang@yahoo.com

जोमसोम

पत्र संख्या
चलानी नं.

मितिः.....

शुभ-कमना ।

जिल्ला शिक्षा कार्यालय मुस्ताङले समग्र जिल्लाको शैक्षिक गतिविधिहरु समेटेर उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण, २०७२ प्रकाशन गर्न तत्परता देखाई प्रकाशन गर्ने क्रममा रहेकोमा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ ।

हिमालपारीको जिल्ला मुस्ताङ जस्तो पर्यटकीय तथा धार्मिक रुपले विश्व परिचित मानचित्रमा रहेको यस जिल्लाले विकास निर्माणका गतिविधि सँगै शिक्षाको गुणस्तर कायम गर्न खेलेको भूमिका प्रशंसनीय छ । उदाहरणस्वरुप विभिन्न विकट क्षेत्रमा छरिएर रहेका विद्यार्थीहरुलाई एकिकृत गरी आवासीय विद्यालयको अवधारणा भित्राई विगतदेखि यस जिल्लाले एस.एल.सी.को नतिजा सुगम जिल्लाको तुलनामा राम्रो ल्याउन सफल भएको छ । राष्ट्रले अङ्गिकार गरेका विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरुलाई स्थानीयस्तर सम्म पुगेर कार्यान्वयन गर्ने थलोको रुपमा विद्यालयलाई लिने गरिन्छ र जिल्ला शिक्षा कार्यालयले त्यसको सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हुन्छ । शिक्षामा अपेक्षित उपलब्धी हासिल गर्न जिल्लास्तर एवं स्थानीयस्तरमा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरुको निरन्तर निरीक्षण, सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने पद्धतिको विकास गरी शैक्षिक गुणस्तरमा सक्षम प्रतिस्प्रर्धी जनशक्ति उत्पादनमा अग्रसरता देखाउनु पर्ने हुन्छ । यसका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयका सहजकर्ता, प्रशिक्षक, शिक्षकहरुलाई योग्य व्यवसायी, जिम्मेवारीपूर्ण, पारदर्शी र जवाफदेही बन्नेतर्फ अग्रसरताले अझै शैक्षिक सफलता प्राप्त गर्न सकोस् र यस शैक्षिक दर्पणमा समेटिएका शैक्षिक गतिविधि एवं लेख रचनाहरुले शिक्षासँग सरोकार राख्ने महानुभावहरुको जिज्ञासा पूरा गर्न सहयोगी सिद्ध हुनेछ भन्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

अन्त्यमा उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पणको स्तरीयता र निरन्तरताको लागि हार्दिक शुभ-कामना व्यक्त गर्दै नववर्ष २०७२ सालको उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण जिल्लावासीहरुमा सुख शान्ती एवं समृद्धिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

वैशाख २०७२

नरहरि बराल
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मुस्ताङ

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय
मुस्ताङ, जोमसोम

टेलिफोन : ०६९-४४०११२
: ०६९-४४०१४३
फ्याक्स : ०६९-४४००४४

प. सं.
च. नं.

मितिः .....

विषयः शुभ-कमना ।

जिल्ला शिक्षा कार्यालय मुस्ताङले शैक्षिक गतिविधिहरु समेटेर उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण २०७२ प्रकाशन गर्न लागेकोमा म अत्यन्त हर्षित छु ।

हिमालपारीको जिल्ला मुस्ताङ जस्तो पर्यटकीय सुन्दर स्थानमा शिक्षाले आर्थिक विकास एवं सामाजिक विकासमा टेवा पुऱ्याउनुको साथै देशको विकासमा समेत अगुवाई गरिरहेको छ । राष्ट्रले अगिकार गरेका विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरुलाई स्थानीय स्तर सम्म पुगेर कार्यान्वयन गर्ने थलोको रुपमा बिद्यालयलाई लिने गरिन्छ र जिल्ला शिक्षा कार्यालयले त्यसको सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हुन्छ । शिक्षामा अपेक्षित उपलब्धी हासिल गर्न जिल्लास्तर एवं स्थानीय स्तरमा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरुको निरन्तर निरीक्षण, सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने पद्धतिको विकास गरी शैक्षिक गुणस्तरमा सक्षम प्रतिष्प्रर्धि जनशक्ति उत्पादनमा अग्रसरता देखाउन जिल्ला शिक्षा कार्यालयका सहजकर्ता, प्रशिक्षक,, शिक्षकहरुलाई योग्य व्यवसायी, जिम्मेवारीपूर्ण, पारदर्शी र जवाफदेही बन्नु आवश्यक छ । शैक्षिक दर्पणमा समेटिएका शैक्षिक गतिविधि एवं लेख रचनालेले शिक्षासँग सरोकार राख्ने मानुभावहरुको जिज्ञासा पूरा गर्न सहयोगी सिद्ध हुनेछ भन्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

अन्त्यमा उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पणको स्तरीयता र निरन्तरताको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

बलदेव प्रसाद जोशी

स्थानिय विकास अधिकारी
स्थानीय विकास अधिकारी
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, मुस्ताङ

फोन नं. ०६९-४४०१०५
फ्याक्स नं. ०६९-४४०३२०

नेपाल सरकार
शिक्षा मन्त्रालय
शिक्षा विभाग

जिल्ला शिक्षा कार्यालय

जोमसोम, मुस्ताङ

पत्र संख्या :
चलानी नं

शुभकामना

जिल्ला शिक्षा कार्यालय,मुस्ताङ अर्न्तगत छोसेर श्रोतकेन्द्रको अगुवाईमा मुस्ताङ जिल्लाको समग्र शैक्षिक अवस्थासँगै उपल्लो मुस्ताङको समग्र शैक्षिक अवस्थालाई लिएर शैक्षिक दर्पण २०७२ प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ ।

शिक्षा देशको आर्थिक एवं सामाजिक विकासको मेरुदण्ड हो । यसले देशको विकासमा अगुवाई गर्ने गर्दछ । त्यस्तै राष्ट्रले अगिंकार गरेका विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने थलोको रुपमा विद्यालयलाई लिने गरिन्छ र जिल्ला शिक्षा कार्यालय एवं निरीक्षण क्षेत्र तोकिएको श्रोतके न्द्रले सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हुन्छ । शिक्षामा अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न जिल्ला स्तर एवं श्रोतकेन्द्रस्तरमा सञ्चालित विविध शैक्षिक कार्यक्रमहरुको निरन्तर निरीक्षण, सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने पद्धतिको विकास गरी शैक्षिक स्तरवृद्धि गर्न सबैपक्ष सदैव अग्रसरता देखाउनु पर्ने हुन्छ । यसका लागि हाम्रा सहजकर्ता शिक्षक कर्मचारीलाई व्यवसाही, दक्ष, जिम्मेवारीपूर्ण, पार दर्शी र जवाफदेही बन्नु आवश्यक पर्छ । शैक्षिक दर्पणमा समेटिएका शैक्षिक गतिविधि एवं लेख रचनाले शिक्षासँग सरोकार राख्ने सबै महानभावको जिज्ञासा पूरा गर्न उपयोगी सिद्ध हुनेछ भन्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

अन्त्यमा हिमाल पारिको जिल्लाको विविध शैक्षिक गतिविधिहरु समेटेर प्रकाशित हुन लागेको यस प्रकासनको स्तरीयता र निरन्तरताको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

मिति २०७२ वैशाख १

(केशरीरमण न्यौपाने)
जिल्ला शिक्षा अधिकृत

सम्पादकीय प्रकाशकीय

शिक्षा मानव जातिको आधारभूत तथा नैसर्गिक अधिकारको रुपमा स्थापित भईसकेको सन्दर्भमा सबै का लागि शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने तथा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति गराउनमा वर्तमान समग्र र ाष्ट्रिय शिक्षा प्रणली केन्द्रित छ । खास गरी देश विकासका लागि आवश्यक सीपयुक्त, दक्ष एवं गुणवान जनशक्तिको माध्यमबाट देशको सर्वाङ्गिण विकास सम्भव छ । त्यसैले राष्ट्रिय विकासका लागि ने तृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने शिक्षा प्रणाली प्रभावपूर्ण, आर्दश र सुशासनको अनुपम नमूनाका रुपमा स्थापना गरिनुपर्दछ ।

शिक्षालाई नागरिकको आधारभूत मौलिक हकको रुपमा स्थापित गर्नका लागि राज्यले आम जनमानसका लागि चालेका शैक्षिक प्रयासहरुको बारेमा सुसूचित हुनु आवश्यक छ । यसका लागि के न्द्रीय तथा स्थानीय स्तरमा सरकारी तथा गैरसरकारी तवरबाट सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरु, त्यसको हालसम्मको शैक्षिक प्रगति तथा शिक्षाको भावी कार्यदिशाहरुको बारेमा आम शैक्षिक सरोकारवालाहरुको चासो रहनु स्वभाविक पनि हो । शिक्षा जस्तो आम सरोकारको विषयमा मुस्ताङ जिल्लामा विविध खण्डिकृत सूचना माग गर्ने प्रचलन व्यापक बन्दै गईरहेको सन्दर्भमा एकीकृत सूचना प्रवाह गरी नागरि कहरुको सूचना प्राप्तिको हक सुनिश्चित गर्ने सन्दर्भमा शिक्षा सम्बन्धी समसामयिक लेख रचनाहरु, मुस्ताङ जिल्लामा सञ्चालित शैक्षिक संस्थाहरुको विस्तृत विवरण, जिल्लाले गरेका नवप्रवर्तनात्मक कार्यहरु, शैक्षिक विकासका लागि सरकारी एवं गैरसरकारी स्तरबाट भएका प्रयासहरुका अतिरिक्त शिक्षा क्षेत्रका आधारभूत शैक्षिक सूचनाहरुलाई समेटी **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षक दर्पण २०७२** प्रकासन गर्न लागिएको हो ।

यस सामग्रीलाई यस रुपमा प्रकाशन गर्न विशेष हौसला तथा समयसमयमा मार्गदर्शन प्रदान गर्ने जिल्ला शिक्षा अधिकारी केशरी रमण न्यौपाने ज्यू प्रति कृतज्ञा व्यक्त गर्दछौं । यसका अतिरिक्त समय सान्दर्भिक शैक्षिक लेखहरु उपलब्ध गराउन सहयोग गर्नु हुने उपल्लो मुस्ताङका शिक्षक साथीहरु अभिभावकहरु र संस्थागत एवं गुम्वा विद्यालयका व्यवस्थापकहरु एवं भाषा सम्पादनमा सहयोग गर्नु हुने शिक्षकहरु यस उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण प्रकाशनमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण महानभावहरु एवं डिजाइनर प्रदिप कुमाल र छपाई प्रकाशनमा सहयोग गर्नुहुने दि मोर्डन अफसेट प्रेसप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं ।

अन्त्यमा, शैक्षिक दर्पण पाठकका हातमा पहिलो पटक समपर्ण गरेका छौं । आम शैक्षिक सरो कारवालाहरुका लागि उपयोगी हुने विश्वासकासाथ सकारात्मक सुझाव र पृष्ठपोषणको अपेक्षा गर्दछौं ।

२०७२ वैशाख

सम्पादक मण्डल

विषयसूचि

परिच्छेदः एक

मुस्ताङ जिल्लाः एक सक्षिंप्त परिचय

१.१ जिल्लाको परिचय

१. ऐतिहासिक परिचय

२. भौगोलिक पृष्ठभूमि

३. जनसांख्यिक विवरण

४. जिल्लाको शैक्षिक अवस्था

४.१ जिल्ला शिक्षा कार्यालयको वर्तमान जनशक्ति

४.२ श्रोतकेन्द्र विद्यालय विवरण

४.३ जिल्लाको शैक्षिक अवस्थाको झलक

४.४ जिल्ला शिक्षा कार्यालय, मुस्ताङमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

४.५ सामुदायिक अध्ययन केन्द्र विवरण

परिच्छेदः दुई

उपल्लो मुस्ताङः एक सक्षिप्त परिचय

२.१ भेषभुषा एवं भाषा

२.२ रीतिरिवाज

२.३ चाड पर्व र ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

२.४ उपल्लो मुस्ताङको शेक्षिक अवस्थाको झलक

२.४.१ शिक्षक विवरण (सामुदायिक)

२.४.२ उपल्लो मुस्ताङ विद्यालय विवरण

२.४.३ उपल्लो मुस्ताङको तहगत सिकाइ उपलब्धी २०७१

२.४.४ उपल्लो मुस्ताङ कक्षागत तहगत विद्यार्थी विवरण २०७१

परिच्छेदः तीन

शिक्षासँग सम्बन्धित लेख रचनाहरु

३.१ सोवारिग्पा (आम्ची) तथा लो-कुनपफेन आयुर्वेदिक विद्यालयको परिचय -आम्ची तेन्जिन विष्ट एवं आम्ची घ्याचो विष्ट

३.२ Some Techniques of teaching new Vocabularies to the students -महेन्द्रमणि पौडेल

३.३ Importance of the English language in today's world (Sub- धनपति सुवेदी

३.५ गणित विषयको तिहासिक पृष्ठभूमि एक परिचय - खड्गराज पराजुली

३.६ कक्षा कोठामा तालिम र पाठयोजनाको प्रयोग - मतिलाल चपाई

३.७ पूर्ण साक्षर गा.वि.स. गीत - छोसेर
३.८ ल्होवा मातृभाषा साक्षरता कार्यक्रम - साङवु नुप्पा लामी
३.९ अक्षरविनाको अखवार २०६३ - दिवाकार तिवारी
३.१० कविता र म - पृथ्वीदेवी तिवारी

परिच्छेदः चार

शिक्षा सम्बन्धी निर्देशिका, निर्देशन र नाराहरु

४.१ सामाजिक परीक्षण गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका
४.२ जिल्ला शिक्षा कार्यालयका निर्देशनहरु
४.३ शिक्षा सम्बन्धी नाराहरु

परिच्छेदः पाँच

जिल्ला शिक्षा कार्यालयका मुख्य क्रियाकलापहरु

५.१ विद्यालयगत कक्षागत विद्यार्थी विवरण मुस्ताङ
५.२ संथागत विद्यार्थी विवरण २०७१
५.३ जिल्ला शिक्षा कार्यालयको शैक्षिक सूचकहरु
५.४ विद्यार्थी विश्लेषण २०६७ देखि २०७१ सम्म
५.५ GIS मा आधारित विद्यालय नक्सांकन विवरण २०७१

परिच्छेदः छ

उपल्लो मुस्ताङको शैक्षिक एवं मूख्य मूख्य क्रियाकलापहरु

६.१ छोसेर श्रोतकेन्द्रको सिकाइ उपलब्धि विवरण २०७१
६.२ उपल्लो मुस्ताङको विद्यालयगत कक्षागत विद्यार्थी विवरण २०७१
६.३ उपल्लो मुस्ताङको गुम्वा विद्यालय कक्षागत विद्यार्थी विवरण २०७१
६.४ उपल्लो मुस्ताङ संस्थागत विद्यार्थी विवरण २०७१
६.५ उपल्लो मुस्ताङ संस्थागत एवं गुम्वा विद्यालय शिक्षक विवरण २०७१
६.६ उपल्लो मुस्ताङ सामुदायिक शिक्षक विवरण २०७१
६.७ छोसेर श्रोतकेन्द्र अर्न्तगतका विद्यालयका वि.व्य.स.अध्यक्ष र शि.अ.सं. विवरण
६.८ उपल्लो मुस्ताङमा गरिएको निरीक्षण अनुगमनको अवस्था झलक

परिच्छेदः एक
मुस्ताङ जिल्लाः एक संक्षिप्त परिचय

क) जिल्लाको परिचय

नेपालको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने धौलागिरी अञ्चलको ४ वटा जिल्लाहरु मध्ये एक विकट तथा दुर्गम हिमाली जिल्ला मुस्ताङ हो । यो जिल्ला पुर्व पश्चिम फैलिएको विशाल अन्नपूर्ण हिमश्रृङ्खला भन्दा उत्तर पट्टि अवस्थित हिमालपारिको रमणीय दुर्गम जिल्ला हो । धौलागिरी र निलगिरी २ अग्ला हिमशिखरको विचमा अवस्थित यो जिल्ला हिन्दु र बौद्ध तिर्थयात्रीहरुको पावन भूमि, पवित्र कृष्णगण्डकी प्रवाहित हुने प्रकृतिको अनुपम दृष्य भएको पर्यटकको लागि मनमोहक एवम् सुन्दर रहेको छ । वर्ष भरिमा ४६ महिना हिउं पर्नं र बाह्रै महिना तिव्र गतिमा हावा चलिरहनु यहांको प्रमुख विशेषता हो । विहानको समय वाहेक यहां दक्षिणबाट उत्तरतर्फ तिव्र वेगमा दक्षिणि हावा चल्ने गर्दछ । जाडोको मौसममा मंसिरदेखि चैत्र महिनासम्म कहिलेकांही तिव्र वेगमा उत्तरदेखि दक्षिण दिशा तर्फ उत्तरी हावा चल्ने गर्दछ । जिल्लाको सदरमुकाम जोमसोम बजार कालीगण्डकीको किनारमा अवस्थित छ, जुन मार्फा र जोमसोम २ गा.वि.स.मा. पर्दछ । यहांको न्युनतम तापक्रम जाडो महिनामा ९ डिग्री से. भन्दा न्युन रहने गरेको तथा अधिकतम तापक्रम गर्मी याममा २६ डिग्री से.सम्म पुग्ने गर्दछ ।

१. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

करिव ३००० वर्ष अगाडीको पुरातात्वीक उत्खननबाट देखिए अनुसार यो क्षेत्र परापुर्वकालमा नेपाल र तिव्वत वीचको मुख्य व्यापारिक नाका रहेको बुझिन्छ । नेपालका धेरै जसो जिल्लाहरुको नामाकरण कुनै खोला, स्थान वा घटनाको आधारमा गरिएको भएता पनि यस जिल्लाको नामाकरण औषधीको नामबाट भएको पाइन्छ । तिव्वतीयन भाषामा मन् भनेको औषधी र थाङ भनेको चौरबाट मन्थाङ हुदै मुस्ताङ हुन आएको हो भन्ने जनश्रुती रहेको छ । जडिबुटीका हिषावले प्रसिद्ध रहेकोले पनि यस कुरामा विस्वास गर्न सकिन्छ ।

२. भौगोलिक अवस्था

मुस्ताङ जिल्लाको पुर्वमा मनाङ, पश्चिममा डोल्पा र दक्षिणमा म्याग्दी जिल्ला पर्दछन भने उत्तरमा चीनको स्वशाषित क्षेत्र तिव्वत पर्दछ । विश्व मानचित्रमा यो जिल्ला २८° २०" देखि २९° ०५" उत्तरी अक्षांस र ८३° ३०" देखि ८४° १५" पूर्वी देशान्तरसम्म रहेको छ । यो जिल्लाको भुभाग समुद्र सतहबाट न्युनतम् २००० मी.(कुञ्जो गा.वि.स.को पैह्रे थाप्लो) देखि अधिकतम् ८१६७ मी.(धौलागिरी हिमाल) उचाइमा रहेको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम जोमसोमदेखि बेनी ७६ कि.मि., बाग्लुङ ८८ कि.मि. र कुश्मा ९७ कि.मि.को दुरीमा रहेका छन् । यस जिल्लामा मुक्तिनाथ र दामोदर कुण्ड जस्ता प्रसिद्ध धार्मिक तिर्थस्थलहरु रहेका छन् । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल ३६३९५८ हेक्टर रहेको छ । राजनैतिक रुपमा यस जिल्लालाई १ निर्वाचन क्षेत्र, ९ ईलाका र १६ गा.वि.स.मा विभाजन गरिएको छ ।

३.जनसांख्यिक विवरण

२०६८ सालको जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या १३४५२ रहेको छ । जनसंख्या सम्बन्धी अन्य विवरण निम्न अनुसार छः

तालिका ३.१

विवरण	जनगणना २०५८ अनुसार	जनगणना २०६८ अनुसार
महिला	६८०१	६३५९
पुरुष	८१८०	७०९३
जम्मा	१४९८१	१३४५२
जम्मा घर परिवार संख्या	३२४३	३३५४
औसत जनसंख्या प्रति परिवार	४.४५	४.०१
जनसंख्या बृद्धिदर	०.४७	०.४७१
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	३६३९.५८	३६३९.५८
जनघनत्व प्रति वर्ग कि.मी.	४.१२	३.७
कुल घरधुरी संख्या	२८९०	३३५४

श्रोतः राष्ट्रिय जनगणना २०५८ र २०६८

यस जिल्लामा मुख्यरुपमा गुरुङ (२१.४४%), थकाली (१८.८४%), ल्होपा (१८.६७%), कामी, दमाइ (१२.११%), मगर (८.४%), क्षेत्री (७.१३%), ब्राम्हण (३.६७%), तामाङ (२.२६%) र नेवार (०.९८%) जातिको बसोवास रहेको छ ।

४. जिल्लाको शैक्षिक अवस्था :

औपचारिक शिक्षाको जगको रुपमा आधारभूत शिक्षालाई लिईन्छ । आधारभूत शिक्षा जति व्यवस्थित र गुणस्तरीय हुन्छ त्यति नै माध्यमिक शिक्षाको स्तर मजवुत हुन सक्छ । शैक्षिक विकेन्द्रीकरणको अवधारणाअनुसार समुदाय एवम् स्थानीय सरोकारवालालाई आ-आफ्नो गाउँ ठाउँको विद्यालयहरुको विकासका लागि योजना वनाउन, कार्यान्वयन गर्न तथा अनुगमन गरी शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्न जिल्लाका विद्यालयहरुलाई समूहमा विभाजन गरी ५ वटा स्रोतकेन्द्र अन्तर्गत सञ्चालन गरिएको छ । जसमा एउटा स्रोतकेन्द्रमा ६ देखि २० विद्यालयहरुलाई राखिएको छ । ती स्रोतकेन्द्रहरुबाट समूह विद्यालयहरुका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने, निरीक्षण एवम् अनुगमन गर्ने तथा विद्यालयहरुको शिक्षण सिकाई क्रियाकलापसँग सम्बन्धित आवश्यक प्राविधिक एवम् शैक्षिक परामर्श दिने काम हुँदै आएको छ । जिल्लाको कुल साक्षरता प्रतिशत ९६.५८ रहेको छ जसमा महिलाको ९५ प्रतिशत र पुरुषको ९९.१ प्रतिशत रहेको छ ।

४.१ जिल्ला शिक्षा कार्यालयको वर्तमान जनशक्ति :

सि.नं.	पद	श्रेणी	स्वीकृत दरवन्दी	कार्यरत	कैफियत
१	जि.शि.अ.	रा.प. द्वितीय (प्रा.)	१	१	
२	सहायक जि.शि.अ.	रा.प. द्वितीय (प्रा.)	१	१	
३	वि.नि.	रा.प. तृतीय (प्रा.)	४	४	
४	प्राबिधिक सहायक	रा.प.अनं.प्रथम (प्रा.)	२	२	

सि.नं.	पद	श्रेणी	स्वीकृत दरवन्दी	कार्यरत	कैफियत
१	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय (प्र.)	१		रिक्त
२	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम (प्र.)	१		रिक्त
३	ना.सु.	रा.प.अनं.प्रथम (प्र.)	१		रिक्त
४	टाइपिष्ट ना.सु.	रा.प.अनं.प्रथम (प्र.)	१	१	
५	खरिदार	रा.प.अनं.द्वितीय (प्र.)	२	२	
६	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहीन	३	३	१ करारमा
	जम्मा		१७	१४	

विद्यालयको तहगत विवरण :

जिल्लामा सामुदायिक विद्यालयतर्फ ४३ ओटा प्राथमिक (आधारभूत तह कक्षा १–५ र १३), ६ ओटा नि.मा.वि. (आधारभूत तह कक्षा १–८), ७ ओटा माध्यमिक (५ ओटा कक्षा १–१० सञ्चालित, २ ओटा कक्षा १–१२ सञ्चालित) गरी जम्मा ५६ ओटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । त्यसैगरी संस्थागत विद्यालयतर्फ २ ओटा प्राथमिक (आधारभूत तह कक्षा १–५), १ नि.मा.वि. (आधारभूत तह कक्षा १–८), र १ मा.वि.(कक्षा १–१०) गरी जम्मा ४ ओटा विद्यालयहरू सञ्चालन भैरहेका छन् । त्यस्तै आधारभूत तह कक्षा १–५ सञ्चालित गुम्वा विद्यालय ११ वटा रहेका छन् । यसको अतिरिक्त प्राविधिक शिक्षालय १ र स्नातक तहसम्म संचालित क्याम्पस १ समेत रहेको छ । जसलाई स्रोतकेन्द्रगत रूपमा यसप्रकार उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

४.२ स्रोतकेन्द्रगत विद्यालय विवरण ::

क्र. सं.	स्रोत केन्द्र	सामुदायिक			संस्थागत					गुम्वा	जम्मा
		समुदायद्वारा व्यवस्थित	सामुदायिक	जम्मा	कम्पनी	गुठी			जम्मा		
						निजी	सार्वजनिक	जम्मा			
१	छोसेर	११	८	१९	२		–		२	८	२९
२	कागवेनी	१४	३	१७	–	–	–	–	–	१	१८
३	जोमसोम	२	६	८	२	–			२	१	११
४	कोवाङ	४	१	५	–	–	–	–	–	१	६
५	लेते	२	५	७	–	–	–	–	–	–	७
	जम्मा	३३	२३	५६	४				४	११	७१

४.३ शिक्षक विवरण :

सि. नं.	तह	शिक्षक सङ्ख्या									
		स्थायी				अस्थायी	परियोजना	राहत	जम्मा दरबन्दीको शिक्षक	स्वीकृत दरबन्दी	जम्मा शिक्षक
		प्रथम	द्वितीय	तृतीय	जम्मा						
१	प्राथमिक	४	९०	६३	१५७	७१	०	२	२२८	२२८	२३०
२	नि.मा.	१	१३	१५	२९	२३	०	०	५२	५२	५२
३	माध्यमिक	०	८	१५	२३	१९	०	०	४२	४२	४२
जम्मा :		५	१११	९३	२०९	११३	०	२	३२२	३२२	३२४

जिल्लाको शैक्षिक अवस्थाको झलक

१) शिक्षक विवरण(सामुदायिक)

तह	दरवन्दी	स्थायी			अस्थायी			राहत	जम्मा
		म	पु	ज	म	पु	ज		
प्राथमिक	२२८	४३	१२५	१६८	३८	२२	६०	२	२३०
निम्नमाध्यमिक	५२	६	३१	३७	२	१३	१५	०	५२
माधयमिक	४२	४	२८	३२	०	१०	१०	०	४२
जम्मा	३२२	५३	१८४	२३७	४०	४५	८५	२	३२४

२) विद्यालय विवरण

सि. नं.	विद्यालय प्रकार	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	जम्मा
१	सामुदायिक	४५	८	५	२	६०
२	संस्थागत	२	१	१	०	४
३	गुम्वा	८	०	०	०	८
	जम्मा	५५	९	६	२	७२

३) तहगत सिकाइ उपलब्धि २०७०

सि.नं.	तह	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	प्राथमिक	५७	५६	५७
२	निम्नमाध्यमिक	५०	४८	४९
३	माध्यमिक	५०	५३	५२

४) कक्षागत विद्यार्थी विवरण २०७१

कक्षा	तह	जम्मा				दलित				जनजाति			
		सामुदायिक	संस्थागत	गुम्बा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गुम्बा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गुम्बा	जम्मा
बाविके	छात्रा	२४५	५१	३	२९९	४८	८	०	५६	१८५	४०	३	२२८
	छात्र	२२६	५०	७	२८३	५१	९	०	६०	१६९	४०	७	२१६
	जम्मा	४७१	१०१	१०	५८२	९९	१७	०	११६	३५४	८०	१०	४४४
१	छात्रा	१५३	३७	३१	२२१	३२	५	०	३७	१२८	२९	२१	१७८
	छात्र	१४१	२८	३९	२०८	३७	१	०	३८	१००	२५	३९	१६४
	जम्मा	३०४	६५	६०	४२९	६९	६	०	७५	२२८	५४	६०	३४२
२	छात्रा	१३०	३६	१६	१८२	३५	२	०	३७	९१	३३	१६	१४०
	छात्र	७३	५४	५७	१८४	१७	१०	०	२७	५५	२६	५७	१३८
	जम्मा	२०३	६२	७३	३३८	५२	१२	०	६४	१४६	५९	७३	२७८
३	छात्रा	८१	३६	८	१२५	२६	२	०	२८	५२	३२	८	९२
	छात्र	६२	३४	३५	१३१	१८	२	०	२०	३९	२९	५४	१२२
	जम्मा	१४३	७०	४३	२५६	४४	४	०	४८	९१	६१	६२	२१४
४	छात्रा	८७	१२	९	१०८	२६	२	०	२८	५८	१०	९	७७
	छात्र	६६	१९	४१	१२६	२७	३	०	३०	३४	१३	४१	८८
	जम्मा	१५३	३१	५०	२३४	५३	५	०	५८	९२	२३	५०	१६५
५	छात्रा	६९	२०	११	१००	२३	२	०	२५	४१	१५	११	६७
	छात्र	८६	१५	३९	१४०	२६	४	०	३०	५४	११	३९	१०४
	जम्मा	१५५	३५	५०	२४०	४९	६	०	५५	९५	२६	५०	१७१
१-५ जम्मा	छात्रा	५३०	१४१	६५	७३६	१४२	१३	०	१५५	३१६	११९	११९	५५४
	छात्र	४२८	१३५	२११	७७४	१२५	२०	०	१४५	२८२	१०४	२३०	६१६
	जम्मा	९५८	२७६	२७६	१५१०	२६७	३३	०	३००	५९८	२२३	३४९	११७०
६	छात्रा	९६	१२	०	१०८	२८	०	०	२८	६१	११	०	७२
	छात्र	७७	१४	०	९१	२६	१	०	२७	४५	११	०	५६
	जम्मा	१७३	२६	०	१९९	५४	१	०	५५	१०६	२२	०	१२८
७	छात्रा	८१	२१	०	१०२	२०	१	०	२१	५५	१९	०	७४
	छात्र	६६	९	०	७५	३०	२	०	३२	३२	७	०	३९
	जम्मा	१४७	३०	०	१७७	५०	३	०	५३	८७	२६	०	११३

८	छात्रा	८०	१३	०	९३	२२	०	०	२२	४९	११	०	६०
	छात्र	७३	१३	०	८६	२२	०	०	२२	४८	११	०	५९
	जम्मा	१५३	२६	०	१७९	४४	०	०	४४	९७	२२	०	११९
६-८ जम्मा	छात्रा	२५७	४६	०	३०३	७०	१	०	७१	१६५	४१	०	२०६
	छात्र	२१६	३६	०	२५२	७८	३	०	८१	१२५	२९	०	१५४
	जम्मा	४७३	८२	०	५५५	१४८	४	०	१५२	२९०	७०	०	३६०
१-८ जम्मा	छात्रा	७८७	१८७	६५	१०३९	२१२	१४	०	२२६	४८१	१६०	११९	७६०
	छात्र	६४४	१७१	२११	१०२६	२०३	२३	०	२२६	४०७	१३३	२३०	७७०
	जम्मा	१४३१	३५८	२७६	२०६५	४१५	३७	०	४५२	८८८	२९३	३४९	१५३०
९	छात्रा	७३	११	०	८४	१७	१	०	१८	५०	१०	०	६०
	छात्र	७३	१५	०	८८	२५	०	०	२५	४४	१५	०	५९
	जम्मा	१४६	२६	०	१७२	४२	१	०	४३	९४	२५	०	११९
१०	छात्रा	४६	१४	०	६०	१२	०	०	१२	३०	१४	०	४४
	छात्र	५०	७	०	५७	१२	०	०	१२	३१	७	०	३८
	जम्मा	९६	२१	०	११७	२४	०	०	२४	६१	२१	०	८२
९-१० जम्मा	छात्रा	११९	२५	०	१४४	२९	१	०	३०	८०	२४	०	१०४
	छात्र	१२३	२२	०	१४५	३७	०	०	३७	७५	२२	०	९७
	जम्मा	२४२	४७	०	२८९	६६	१	०	६७	१५५	४६	०	२०१
१-१० जम्मा	छात्रा	९०६	२१२	६५	११८३	२४१	१५	०	२५६	५६१	१८४	११९	८६४
	छात्र	७६७	१९३	२११	११७१	२४०	२३	०	२६३	४८२	१५५	२३०	८६७
	जम्मा	१६७३	४०५	२७६	२३५४	४८१	३८	०	५१९	१०४३	३३९	३४९	१७३१
११	छात्रा	३६	०	०	३६	९	०	०	९	२४	०	०	२४
	छात्र	३६	०	०	३६	१२	०	०	१२	२३	०	०	२३
	जम्मा	७२	०	०	७२	२१	०	०	२१	४७	०	०	४७
१२	छात्रा	३५	०	०	३५	६	०	०	६	२८	०	०	२८
	छात्र	२८	०	०	२८	७	०	०	७	१९	०	०	१९
	जम्मा	६३	०	०	६३	१३	०	०	१३	४७	०	०	४७
११-१२ जम्मा	छात्रा	७१	०	०	७१	१५	०	०	१५	५२	०	०	५२
	छात्र	६४	०	०	६४	१९	०	०	१९	४२	०	०	४२
	जम्मा	१३५	०	०	१३५	३४	०	०	३४	९४	०	०	९४

१-१२ जम्मा	छात्रा	९७७	२१२	६५	१२५४	२५६	१५	०	२७१	६१३	१८४	११९	९१६
	छात्र	८३१	१९३	२११	१२३५	२५९	२३	०	२८२	५२४	१५५	२३०	९०९
	जम्मा	१८०८	४०५	२७६	२४८९	५१५	३८	०	५५३	११३७	३३९	३४९	१८२५
वाविके-१२ जम्मा	छात्रा	१२२२	२६३	६८	१५५३	३०४	२३	०	३२७	७९८	२२४	१२२	११४४
	छात्र	१०५७	२४३	२१८	१५१८	३१०	३२	०	३४२	६९३	१९५	२३७	११२५
	जम्मा	२२७९	५०६	२८६	३०७१	६१४	५५	०	६६९	१४९१	४१९	३५९	२२६९

५) एस.एल.सी. परीक्षाको नतिजा विवरण मुस्ताङ

साल	परीक्षामा सम्मिलित संख्या			परीक्षामा उत्तीर्ण संख्या			उत्तीर्ण प्रतिशत
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	
२०६२	२५	४४	६९	१५	३४	४९	७१.०१
२०६३	४४	४४	८८	२३	३५	५८	६५.९०
२०६४	३३	४३	७६	२८	३१	६१	८०.२६
२०६५	३१	४८	७९	२६	३९	६५	६८.८
२०६६	५४	४१	९५	४६	३४	८०	८४.२१
२०६७	६०	६५	१२५	५२	५५	१०७	८६.४
२०६८	६७	६५	१३२	५८	५८	११८	८७.८८
२०६९	५८	५९	११७	४४	५२	९६	८२.०५
२०७०	४९	६४	११३	३२	५०	८२	७२.७२

घरधुरी सर्वेक्षण र यस वर्ष कक्षा संचालनको अवस्था र साक्षर जिल्ला घोषणा हुँदाको अवस्था

सि.नं	गाविस	०७० चैत्रको घरधुरी सभे ेक्षणबाट १५-६० जनसंख्या	यसवर्षको कार्यक्रमबाट साक्षर भएका संख्या	१५-६० जम्मा साक्षर जनसंख्या	साक्षरता प्रतिशत
	मार्फा	७२५	४५	७११	९८.०७
	जोमसोम	७१०	६२	६८७	९६.७६
	कोवाङ	४५२	४७	४४३	९८.०१
	लेते	४७९	५८	४६४	९६.८७
	कुञ्जो	४४४	६७	४३१	९७.०७
	टुकुचे	३८०	२५	३६८	९६.८४
	कागवेनी	७२४	७९	६९९	९६.५५

	छुसाङ	४७०	५९	४५९	९७.६६
	झोङ	२३३	४४	२२४	९६.१४
	मुक्तिनाथ	६५३	९६	६२५	९५.७१
	घमी	४७८	९०	४५९	९६.०३
	सुर्खाङ	३६८	५२	३५१	९५.३८
	चराङ	४५७	९४	४३५	९५.१९
	लोमन्थागं	५६५	४५	५४८	९६.९९
	छोसेर	५२७	७०	५०८	९६.३९
	छोन्हुप	७४७	२१०	७१२	९५.३१
		८४१२	११४३	८१२४	९६.५८

जिल्ला शिक्षा कार्यालय, मुस्ताङमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं.	नाम थर	पद	मोवाइल नं	कैफियत
१	केशरी रमण न्यौपाने	जि.शि.अ.	९८५७६५०१३७	
२	गजेन्द्र कुमार राउत	स.जि.शि.अ.	९८४३०८३९२४	
३	लक्ष्मण देवकोटा	वि.नि.	९८५६०३६६०१	
४	टंक प्रसाद ढकाल	वि.नि.	९८५६०५२७०९	
५	नविन थापा	वि.नि.	९८४६०७१९५६	
६	मतिलाल चपाई	वि.नि.	९८४६११९२८५	
७	नारायण ढकाल	टा.ना.सु.	९८४७६३७७७०	
८	रिक्त	लेखाअधिकृत		
९	रिक्त	लेखापाल		
१०	हिमलाल वाँस्तोला	प्रा.स.	९८४६१०५३०९	
११	गौरव रानामगर	प्रा.स.	९८५७६२७८१६	
१२	भेषराज रेग्मी	ना.सु.	९८४६१३४९२२	
१३	विनोद रेग्मी	खरिदार	९८५७६५०२७२	
१४	एकराज शर्मा	खरिदार	९८४७६२४९७६	
१५	तुल बहादुर गुरुङ	सव-इन्जिनियर	९८६७६२५१३०	करार
१६	लिल बहादुर पाइजा	कार्यलय सहयोगी	९८६७६६४०८१	
१७	बालकृष्ण पतानी भाट	कार्यालय सहयोगी	९८४६३११४२७	
१८	छनमति पाइजा	कार्यालय सहयोगी		करार
१९	कपिल श्रीस	ह. सवारी चालक	९८४७७४४६८९	करार

आ.व. २०६२ ।०६३ देखि हालसम्म स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक अध्ययन केन्द्र विवरण मुस्ताङ

सि. नं.	सा.अ.के.को नाम र ठेगाना	स्थापना मिति	अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको मो वाइल न.	परिचालकको नाम	गा.वि.स.
१.	सञ्जीवनी सा.अ.के.	२०६२/०६३	पूर्ण प्रसाद थकाली	९८४१६२५८७५	अकिंता गर्वुजा	जोमसोम
२.	पुथाङ सा.अ.के. एयरपोर्ट	२०६८/०६९	मिना कुमारी तुलाचन	९८४७६५१४१३	सीता श्रेष्ठ	मार्फा
३.	निलगिरी सा.अ.के. टुकुचे	२०६६/०६७	दीपसागर थकाली	९७४६०७९३८५		टुकुचे
४.	भूपि स्मृति सा.अ.के. कोवाङ	२०६७	ज्वार भट्टचन	९८४७६१६६७९	गौतम शेरचन	कोवाङ
५.	ताग्लुङकुञ्जो सा.अ.के. ताग्लुङ	२०६८	सकत गौचन	९८४९००१४१९	विष्णु पुन	कुञ्जो
६.	परोपकार सा.अ.के. छोसेर	२०६८	पेमा घिर्मि गुरुङ	९७४६७०७९५६	ल्हाम्पा छिरिङ गुरुङ	छोसेर

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

d/fª kfylds ljBfno

मराङ, चराङ, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

घमी प्राथमिक विद्यालय

घमी

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

;dhª kfylds ljBfno

समजुङ, छोसेर

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

ढाकमर प्राथमिक विद्यालय

ढाकमर, घमी

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा

जिल्ला शिक्षा कार्यालयले

उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२

प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

लोकुनफेन आम्ची (मेडिकल) विद्यालय

लोमन्थाङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा

जिल्ला शिक्षा कार्यालयले

उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२

प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

kfn Pjd\gDUofn uDjf ljBfno

नम्ग्याल, छोन्हुप

परिच्छेदः दुई
उपल्लो मुस्ताङ : एक संक्षिप्त परिचय

उच्च पहाडी दुर्गम हिमाली जिल्ला भएको हुनाले यहाको जनजीवन भिन्नै प्रकारको छ । सदरमुकाम देखि उत्तर तिर भोटे गुरुङ, विष्ट र ठकुरी जातीहरूको वाहुल्य छ भने दक्षिण तिर थकाली समुदायको अतिरिक्त दलित तथा अन्य जातीहरूको वसोवास भएको पाईन्छ । गुरुङ् तथा थकाली जातीहरू वौद्ध धर्म मान्दछन् भने दलित तथा अन्य जातीहरूले हिन्दू धर्म प्रति आस्थावान देखिन्छन ।

भेषभूषा एंव भाषा

स्थानीय बासिन्दाले प्रयोगमा ल्याउने भेष भूषा र पहिरन यहाको परम्परा, मौसम तथा हवापानी अनुरूप रहेको पाईन्छ । उत्तरी भेगका पुरुषहरूको पहिरनमा खाम्से, साम्सेर, ढोचा, उनी टोपी प्रमुख रहेका छन, भने स्त्रीहरूको पहिरनमा बक्खु, होङजु, पाङदेन, किटी लगाउने गर्दछन । तल्लो भेगका थकालीहरूमा पुरुषहरूले दौरा, सूरुवाल, कोट लगाउने गर्दछन भने महिलाहरूले गुन्यू, न्होकन, टेकी, फिकी, पटुका, चोलो मुख्य पहिरन हुन । पारम्परिक गहनामा मुगाको माला, सुनको विविध गहनाहरू लगाउने गर्दछन । उत्तरी सिमा क्षेत्र तर्फ तिब्बती भाषासँग मिल्दो गुरुङ भाषा बोलिन्छ भने दक्षिणि भेगमा थकाली भाषा बोल्ने गरिन्छ । तल्लो मुस्ताङ्ग क्षेत्रका १० गा. वि. स. हरूमा नेपाली भाषाकै प्रयोग वढी हुने गर्दछ ।

रीतिरिवाज

जिल्लाको जातिगत विविधिताको कारण सामाजिक रीतिरिवाज र प्रचलन फरक रहेको छ । उत्तरी भेग, तिबतियन संस्कृतिबाट प्रभावित छ भने दक्षिणी भेगमा छिमेकी जिल्लाको पनि केही प्रभाव परेको छ । बौद्ध धर्म बढी मान्ने हुनाले घ्याङ र गुम्बामा पूजा आजा गर्ने लामा,झुमा बस्ने परम्परा रहेको छ । छोर्तेन, म्हाने निर्माण गर्ने चलन छ । घरको र गाउको रक्षार्थ मुल ढोकामा याक, भेडाको टाउको झुन्ड्याउने, गाउको वरपर ढुंगाको धामिर्म ग्रन्थका मन्त्रहरू लेख्ने,परम्परागत म्हाने निर्माण गर्ने र हिडदाखेरी म्हानेलाई दाहिने पारेर हिड्ने चलन छ । बौद्ध धर्म अनुसार प्रत्येक बौद्धधर्मावलम्वीहरूले आफ्नो परिवारको माहिलो छोरोलाई लामा र माईली छोरीलाई झुमाको रूपमा गुम्बामा चढाउनु पर्ने अनिवार्य प्रावधान छ । यसरी गुम्बामा चर्ढाईएका झुमा र लामाहरूले विवाह नगरी आजीवन कुवारा वस्नुपर्ने प्रचलन यस जिल्लाको रितिरिवाजको एउटा विशेषता हो । यहाँ लोपोउन्मुख बहु पति प्रथाको चलन पनि कहि कहि देखिन पाइन्छ । जिल्लाका उपल्लो भेगका गा.वि.स.हरूबाट जाडोमा देशको तल्लो भेग र भारत तर्फगई जाडो छल्लुका साथ व्यपार गरी केही आथिर्थ आय आर्जन गर्ने चलन विदितै रहेको पाईन्छ ।

चाड पर्व

फागुपूणिर्णा

थकाली समुदायमा सबभन्दा ठूलो चाडको रूपमा लिइन्छ । तीन देखि सात दिनसम्म मनाईने यो पर्व मुख्य पितृ देवलाई पूजाआजा गरी पितृदेवको आशिर्शादले परिवारलाई रोग ब्याधी नहुने, घरमा धनधान्यले भरिपुण हुन्छ भन्ने विश्वास लिएर गरिन्छ । यस पर्वमा मिठा मिठा परिकारहरू खाने गर्दछन । पुरुषहरूले धनुवाण लिएर तारो खेलबाट मनोरंजन लिने गर्छन । ल्होसार स्उपल्लो भेगको मुख्य चाडको रूपमा ल्होसारलाई लिइन्छ । तिबतियन क्यालेण्डरको नयाँ वर्षो उपलक्ष्यमा मनाइने यो चाडँमा खाने नौ विज मिसाएर बनाइने छगुँ अति पवित्र मानिन्छ । यो खोले खाएपछि मृत्यू पश्चात शान्ति पाइने किवदन्ति छ । नववर्षो पहिलो दिन देखि मिठो मिठो परिकार

खाने राम्रा राम्रा वस्त्र र गहना लगाउने र शुभकामना आदान प्रदान गर्ने र तेश्रो दिन शुभ चिन्ह अङ्कित ध्वजाहरू पवित्र स्थलमा लगेर फहराइन्छ ।

तिजी

तिजी पर्व उपल्लो मुस्ताङमा वसोवास गर्ने गुरुङ, विष्टहरूको मुख्य पर्व हो । समान्यतया स अन्य पर्वहरूमा जस्तै यस पर्वमा पनि मानिसहरू आफनो आथिर्थ हैसियत अनुसार खानपान गर्ने, नयाँ लुगा गहना लगाउने, गुम्वा, छोर्तेनमा सामूहिक पूजा आजा र नाचगान गर्ने गर्दछन् ।

यसका अलावा वार्हप गाउँलेहरूको वसोवास रहेको मुक्तिक्षेत्रमा यार्तुङ, धच्याङ, त्हेकप, बक्छाम ((लामा नाच), फाँङगेल (खेतीपातीको काम सिद्धिएपछि खाँदै गरिने रमाइलो र आराम) आदि चार्डपर्वहरू मनाइन्छ । यस बाहे क स्थानीय हिन्दू धर्मावलम्वीहरूले दशै,तिहार र तीज तथा हरितालिका जस्ता चाड पर्वहरू मनाउने गर्दछन ।

म्याग्दीको सदरमुकाम वेनीबाट ७५ कि.मि.को दुरीमा रहेको जोमसोम जादाबाटोमा वर्ने म्याग्दीको हिस्तान, घारा, मिरकोट दाना, तिप्ल्याङ गाऊ र मुस्ताङ् जिल्लाको घाँस, लेते, कोवाङ् र मार्फा हुदै जोमसोम पुगिन्छ । मुक्तिनाथ जाने सोच र उद्देश्य राखेर मुस्ताङ् पुग्ने धेरै मानिसहरु मार्फा र जोमसोमको चहल पहललाई नै मुस्ताङ् सझिएर मुक्तिनाथको दर्शन गरेर फर्कने गर्दछन । मुक्तिनाथ हिन्दु तथा बौद्ध मार्गीहरुको लागी महत्वपूर्ण तिर्थस्थल हो । यो समुन्द्रको सतह देखि ३ हजार ७१० मिटरको उचाई मा गोरङ्गा हिमालको फेदिमा रहेको छ । मुक्तिनाथ ५१ पिठ मध्य एक पिठको रुपमा पुजा आजा स्नान र दर्शन गरिन्छ । बौद्ध धर्म अनुसार यसलाई च्यूभिग ग्यातुसा भनिन्छ । जसको अर्थ तिब्बती भाषा अनुसार एकसए आठ पानी हो । मुक्तिनाथमा स्नान गर्नको लागी १ सय ८ बटा धाराहरु छन । सबै धाराहरुमा साडेको मुखको आकृती रहेको छ । यो सबै राजा मुकुन्दसेनल बनाएका हुन भन्ने कुरा इतिहासमा उल्लेख छ । टिवेटन धर्म दर्शन अनुसार गुरु रिन्पो चे टिवेटन बुद्ध धर्मका जन्मदाता यहि मुक्तिनाथकोबाटो गरी तपस्या गरेर टिवेट गएका हुन भन्ने जनविस्वास रहेको छ । तर मुक्तिनाथ जाने धेरै मानिसहरुलाई उपल्लो मुस्ताङ्गो बारेमा थाहा नहुने अथवा जाने उत्सुकता पनि नहुन सक्दछ । तर मुक्तिनाथ पुगेपछि उपल्लो मुस्ताङ् अर्थात लोमाथाङ् पुगेन भने मुस्ताङ् जिल्लाको महत्वनै थाहा हुदैन । उपल्लो मुस्ताङ्गो जनजीवन, धर्म, सस्कृतीका बारेमा अध्यन भएन भने मुस्ताङ् जिल्ला पुग्नु र नपुग्नुले केहि अर्थ दिदैन । त्यतिमात्र होइन धेरै मानिसलाई कालीनदीको उदगम स्थलनै मुक्तिनाथ हो भन्ने भ्रम पनि छ । कालीगण्डकीको उदगम स्थल दामोदरकुण्ड हो । जुन स्थल उपल्लो मुस्ताङ्मा पर्दछ ।

नेपालको नक्सामा स्वसासित तिब्बत तिर फैलिएको अर्थात नक्सा हेर्दा टोपि लगाएको जस्तो देखिने भाग नै मुस्ताङ् जिल्लाको उपल्लो क्षेत्र अथवा लोमाङ्न्थाङ् हो । मुस्ताङ जिल्लाको १६ गाविस मध्य उपल्लो मुस्ताङ् भनिने यस क्षेत्रमा ६ बटा गाविस पर्दछन । लोमान्थाङ्, सुर्खाङ्, चराङ्, घमी, छोन्हुम र छोसेर को केन्द्र अर्थात उपल्लो मुस्ताङ्गो राजधानी लोमान्थाङ् गाउ हो । प्राचिन कला सस्कृती, मानवबस्तीका गुफा र पर्खालले घेरेको शहर लो मान्थाङ् को बिशेषता हो । उपल्लो मुस्ताङ्मा गुम्वा र काचोमाटोबाट निर्माण गरिएको घरहरु देख्न सकिन्छ । मुस्ताङ् जिल्लाको सदरमुकाम जोमसोमबाट ८३ कि.मि. उत्तर पर्ने लोमान्थाङ्मा कच्ची मोटर मार्ग पुगेको छ । पानी कम परेको बेला पोखरा देखिनै मोटरबाट लोमान्थाङ् पुग्न सकिन्छ । लोमान्थाङ् क्षेत्र मानव बस्तीको ऐ तिहासिक स्थल मानिन्छ । अहिलेसम्मको अध्ययनले लोमान्थाङ् ३ हजार बर्ष अगाडी देखिनै तिब्बत सगं ब्यापार गर्ने नाकाको रुपमा विकास भएको क्षेत्र हो । अन्नपूर्ण हिमश्रृखलाको पछाडी पर्नेहुदा लोमान्थाङ् क्षेत्रमा पानी कम पर्दछ । अहिले पनि मुस्ताङ् जिल्लाका लोमान्थाङ् क्षेत्रका मानिसहरु घोताङ् नाका हुँदै तिब्बत संग आफ्नो ब्यापार गर्दै आएका छन ।

विश्वमा १० उत्कृष्ट स्थलहरु मध्य नेपालको उपल्लो मुस्ताङ् तेस्रो स्थानमा पर्दछ । लिटिल टिब्बत भनेर विश्वलाई चिनाई राखेको उपल्लो मुस्ताङ्मा विदेशिहरुलाई सन १९९२ देखिमात्र भ्रमणको लागी नेपाल सरकारले खुल्ला गरेको हो । अहिले उपल्लो मुस्ताङ्मा नेपालीहरु भन्दा पनि विदेशि पर्यटकहरु धेरै जाने गर्दछन । दैनिक सयौको सख्यामा पुग्ने विदेशि पर्यटकहरु लोमान्थाङका ऐतिहासिक स्थलहरुमा रमाउने गरेका छन । लोमान्थाङ्मा ऐतिहासिक मुस्ताङे् राजाको दरवार छ । राजा अम पालले सम्वत १४४० मा निर्माण गरेको लोमान्थाङ् दरवार ५ तलाको विशाल ऐतिहासिक भवन मानिन्छ । लोमान्थाङ्को ऐतिहासिक दरवार, गुम्वा, किल्ला र मानबस्तीका गुफा उपल्लो मुस्ताङ्को मात्र नभएर नेपालकै सास्कृतीक सम्पदा हुन । उपल्लो मुस्ताङ्मा लोमान्थाङ् दरवार, चराङ् दर वार र घमी दरवार ऐतिहासिक रुपले महत्वपूर्ण मानिन्छ । लोमान्थाङ दरवार मुस्ताङ्गी राजवशंको प्रथम राजा आमे पालको पालामा पन्ध्रौ शताब्दी तिर निर्माण भएको हो । यो दरवार १ मिटर चौडाई ६ मिटर अग्लो एल आकार को ८५६ मिटर लामो पर्खाल भित्रको परिसरमा रहेको छ । यो पर्खाल पुरै काचो माटोबाट निर्माण गरिएको हो । पर्खाल बनाउदा माटो खादन र मिलाउनको लागी चौरीहरु पनि प्रयोगमा ल्याइएको लोमान्थाङ्को इतिहास छ । सुरक्षाको दृष्टिकोणले निर्माण गरिएको लोमान्थाङ दरवारको पर्खालमा पाच कुना र विच, विचमा नौ मिटरका अग्ला बुर्जाहरु रहेको छ । लोमान्थाङ दरवारको पूर्व तिर एउटा मात्र प्रवेशको लागी गेट राखिएको छ । यस भित्र रहेका १५ औं शताब्दी तिर निमार्ण भएका मोन्खर दरवार, थुप्तेन गुम्वा, छयोदेन गुम्वा, झयाम्पाल गुम्वाहरुनै लोमान्थाङ् दरवारका आकर्षण ऐतिहासिक सम्पदा हो । स्थानिय भाषामा लो को अर्थ हृदय वा मन हो । मानको अर्थ कामना र थाङ्गो अर्थ मैदान वा फाँट हुन्छ । त्यसैले मुस्ताङ्गी राजाको प्रभाव जहासम्म हुन्छ त्यस क्षेत्रलाई लोछोधेन भनिन्छ । तिब्बतमा रहेको साम्दे गुम्वा निर्माणको क्रममा पटकपटक भत्किएपछि गुरु पद्मसम्वाको सल्लाह अनुसार पहिला उपल्लो मुस्ताङ्को चराङ् गाविस-१ स्थित मराङ् भन्ने गाउँमा लोध्याकर गुम्वा निर्माण गर एको इतिहास छ । तिब्बतका राजा ढिक्सुङ् थक्चेनले आठौ शताव्दीमा निर्माण गरिएको विश्वमै पुरानो मानिने गुम्वा, मान्हे र आसपासमा रहेका चैते, प्राचिन कालमा ढुङबाट निमिर्म २१ राता बुद्ध, आठ आम्ची बुद्ध हेर्नको लागी हजारौ विदेशि पर्यटकहरु उपल्लो मुस्ताङ् जाने गर्दछन । यो बाहेक उपल्लो मुस्ताङ्मा तिब्बतको झोङवासे न जिल्ला संग सिमा जोडिएको छोसेर, सुर्खाङ् र छोन्हुप गाविसमा समेत ऐतिहासिक गुम्वाहरु पनि रहेका छन । बौद्धमार्गीहरु को लागी अध्ययन, अनुसन्धान गर्नको लागी उपल्लो मुस्ताङ्को भ्रमण अति उपयोगि मानिन्छ ।

धवलागिरी र निलगिरी हिमालको बीचमा रहेको मुस्ताङ् जिल्लालाई माच्छापुच्छे हिमालले पनि घेरेको छ । त्यसैले मुस्ताङ् जिल्लालाई हिमाल पारीको जिल्ला भनेर पनि भन्ने गरिन्छ । उपल्लो मुस्ताङ्को पर्यटकहरुलाई आकर्षणको केन्द्र हो छुसाङ् गाविसमा पर्ने नसिर्स्खोला को नुनखानी । परापूर्वकाल देखि सन्चालनमा आएको यो नुनखानीबाट उत्पादन भएको नुनले करिव ४ दशक अगाडीसम्म मुस्ताङ जिल्ला मात्र होइन म्याग्दी, वाग्लुङ, पर्वत, कास्की लगाएत धेरै जिल्ला वासीले नसिर्स खालाकै नुन खाने गर्थिए । कालीगण्डकीको उदगमस्थल दामोदरकुण्ड देखि बग्दै आएको नसिर्स खोलामा १२ ठाउमा नुनीलो पानीको मुल रहेको छ । कुनै बेला उपल्लो मुस्ताङ्का मानिसहरु नुनखानी सन्चालन गरेर ठूलो ब्यापारमा लागेका थिए । सुनको ब्यापार तिब्बतले गरे पनि नुनको ब्यापार मुस्ताङ्ले गरेको छ भन्ने प्रचलन समेत थियो । नुनको ब्यापारले चौरी, घोडा र खच्चरले काम पाएका थिए । अहिले नुनखानी पर्यटकहरुको लागि दृष्यावलोकन स्थलमात्र बनेको छ । नुन निकाल्न बनाइएका सयौ बर्ष पुराना ६ बटा सुरुङ् पनि अहिलेसम्म रहेको छ । भारतबाट आयत गरिएको नुन सर्व सुलभ तरिकाले साल्ट ट्रेडिङ् कपो रेशनले सबै जिल्लामा पुऱ्याउन थालेपछि छुसाङ नसिर्स खोलाको नुनखानी बन्द भएको हो ।

उपल्लो मुस्ताङ् को लोमान्थाङ् दरवार र गुम्वाको अवलोकन गरेपछि पुग्नै पर्ने अर्को स्थल हो दामोदर कुण्ड ।

धार्मीक अथवा प्राकृतिक रुपले अति मनमोहक सुन्दर हिमाली श्रृखलाको कुण्ड हो दामोदर कुण्ड । हिन्दुहरुको आस्थाको पवित्र कालीगण्डकी को उदगम स्थल दामोदर कुण्ड उपल्लो मुस्ताङ्गो पूर्वी उत्तर र मनाङ् जिल्लाको तिलिचो ताल भन्दा पश्चिम दामोदर हिमालको काखमा रहेको छ । जोमसोम देखि करिव १२० कि.मि. को दुर ीमा रहेको दामोदरकुण्ड उपल्लो मुस्ताङको चराङ्गो घारागाउँबाट २ दिनको पैदल यात्रामा पुग्न सकिन्छ । घारा गाउँबाट दामोदरकुण्डसम्मको भूगोलमा मानव बस्ति नभएकोले त्यहा जाने जो कोहिले पनि सबै खाद्यान्न लगायत बन्दाबस्तिका सबै सामान साथमा लिएर जानु पर्दछ । तिर्थको लागी होस अथवा भ्रमणको लागी दामो दर कुण्ड जानको लागी श्रावर्ण र भाद्र महिना उपयुक्त मानिन्छ । अन्य समयमा हिमपात भै रहने हुदा दामोदर कुण्ड जानको लागी कठिन मानिन्छ । दामोदर कुण्डको आकर्षण भनेको कुण्ड वरपरको सबै भू-भाग कुशले ढाके को छ । दामोदरकुण्डको वरपर पनि दर्जनौ अन्य कुण्डहरु रहेको छ । ति कुण्डहरुमा देखिने रातो, निलो, सेतो रङ्गको पानीको सतह र उक्त दामोदर उपत्यकामा खरायोको क्रिडा स्थलले सबैलाई आनन्द दिलाउछ । मुस्ताङ् जिल्लामा दामोदर कुण्ड मात्र होइन तालको बारेमा अध्यन अनुसन्धान गर्नेहरुका लागी दुम्वा ताल, टिटी ताल र सेकोङ् तालले पनि पर्यटकहरुलाई मनै लोभ्याइ दिन्छ ।

स्याउको स्वादबाट मुस्ताङ् जिल्ला राष्ट्रिय तथा अन्तराट्रिय बजारमा समेत चर्चा चल्ने गर्दछ । मुस्ताङ्गो मार्फा, टुकुचे, कोवाङ्, जोमसोम र कागवेनी लगायतका गाउहरु स्याउ उत्पादनको दृष्टिकोणले उर्वर क्षेत्र मानिन्छ । हिमाली जिल्लामा अनेत्र नलाग्ने अनौठो मेला मुस्ताङ जिल्लामा लाग्ने गर्दछ । मुस्ताङ् जिल्लाको कोबाङ् गाविसको बोक्सीखोलामा चौरीको रगत पिउने मेला लाग्ने गर्दछ । कहिल्य नदेखेका मानिसहरुका लागि अनौठो लाग्ने यो मेलाको दृष्यले सबैलाई रामान्च र अनौठो लाग्ने गर्दछ । मुरुताङ् जिल्लामा यस्तो मेला बर्षको दुई पटक लाग्ने गर्दछ । बैशाख महिनामा बोक्सीखोलामा र साउन महिनामा मार्चे लेखमा लाग्ने गर्दछ । यो मेलामा चौर ीलाई बाधेर लडाई घाटीको मोटो नसा चक्कुले काटी रगत पिउने र पिउन दिने प्रचलन मुस्ताङ् जिल्लामा छ । यसरी नसा काटीयको चौरीलाई स्थानीय जडिबुटीले तुरुन्त सन्चो पारिने पनी गर्दछन । यो मेलामा स्वदेशि भन्दा पनि विदेशीहरु पुग्ने र चौरीको रगत पिउने गर्दछन । आफ्नै संस्कृति र प्राकृतिक वातावरणले मानिसहरुलाई मो हित बनाउछ मुस्ताङ् ले । तर मुस्ताङ जिल्लामा तल्लो मुस्ताङ् बाहेक अन्य गाविसहरुमा कतैपनि जमिन किन्न पाउदैनन । नेपालको संविधानले हरेक नेपालीहरुलाई देशभित्र आवतजावत गर्ने, जग्गा जमिन खरिद बिक्री गने ं तथा सम्पत्ति भोगचलन गर्ने कुरालाई मौलिक अधिकार मानिन्छ । तर पनि मुस्ताङ् जिल्लामा अझपनि मुखिया प्रथा चलेको छ । यो प्रथाले अन्य जिल्लाका नागरिकहरुलाई जमिन खरिद गर्नमा रोक लगाउँदै आएका छन ।

मुस्ताङ् जिल्लामा केहि बर्ष यता आएर सडक यातायातको सञ्चालन भएपछि पर्यटकहरको संख्या बढन थाले को छ । आन्तरिक धार्मीक पर्यटकहरुमा बिभिन्न जिल्लाका संघ/सस्थाका समूहहरु, विद्यालयका विद्यार्थी, धार्मिक आस्था राख्ने व्यक्तिहरुले मुस्ताङ् जिल्ला भ्रमण गर्ने लहरनै चलेको छ । विदेशीहरुमा भारतीय पर्यटकहरुको सख्यापनि सालिन्दा बढ्दै गएको छ । तेस्रो मुलुकबाट आउने पर्यटकको सख्याभने झनै वृद्धिहुँदै गएको छ । पो खरा देखि जोमसोमसम्मको हवाई यात्रा र पोखरा, पर्वत बेनी हुँदै सडक यातायातबाट र कोहि विदेशि पर्यटकहरु घोडेपानी, सिख, घार हुदै पैदल यात्रामा पनि मुस्ताङ जिल्लामा पर्यटकहरु जाने गर्दछन । कतिपय विदेशी पर्यटक लमजुङको सदरमुकाम वेसिशहर मनाङ् चामे हुँदै मनाङ्गो थोराङ् पिकको पैदल यात्राबाट पनि मुस्ताङ् जाने गर्दछन । तर यो मार्ग हिमपात भएको समयमा बन्द हुन्छ । हिमाल र हिमाली प्राकृतीक दृष्य हेर्नको लागी मुस्ताङ्मा उपल्लो मुस्ताङ्गो यात्रा पछि निलगिरी हिमाल, धौलागिरी हिमाल, तिलिचो पिक, याकावा पिक, धम्पुस पिक र टुकुचे पिक जस्ता रमणिय हिम श्रृखलाहरु छन । (नेटबाट साभार गरिएको)

उपल्लो मुस्ताङको शैक्षिक अवस्थाको झलक

२.१) शिक्षक विवरण (सामुदायिक)

तह	दरवन्दी	स्थायी			अस्थायी			राहत	जम्मा
		म	पु	ज	म	पु	ज		
प्राथमिक	५२	६	२३	२९	९	११	२०	०	५२
निम्नमाध्यमिक	१०	२	५	७	०	३	३	०	१०
माधयमिक	६	१	२	३	०	३	३	०	६
जम्मा	६८	९	३०	३९	९	१७	२६	०	६८

२.२) उपल्लो मुस्ताङ्ग विद्यालय विवरण

सि.नं.	विद्यालय प्रकार	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	जम्मा
१	सामुदायिक	१६	२	१	०	१९
२	संस्थागत	२	०	०	०	२
३	गुम्वा	६	०	०	०	६
	जम्मा	२४	२	१	०	२७

२.३) उपल्लो मुस्ताङको तहगत सिकाइ उपलब्धि २०७१

सि.नं.	तह	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	प्राथमिक	५४.३२	४४.२२	४९.२७
२	निम्नमाध्यमिक	५४.४६	३७.६३	४६.०४
३	माध्यमिक	५६.३१	५०.६३	५३.६९

२.४) उपल्लो मुस्ताङ कक्षागत विद्यार्थी विवरण २०७१

कक्षा	तह	जम्म				दलित				वनवाति			
		सामुदायिक	संस्थागत	गम्वा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गम्वा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गम्वा	जम्मा
	छात्रा	७५	२०	३	३०२	०	५	०	५	७५	१४	३	९२
	छात्र	७५	१४	७	३२४	२	५	०	७	७३	९	७	८९
बाबिके	जम्मा	१५०	३४	१०	६२६	२	१०	०	१२	१४८	२३	१०	१८१

	छात्रा	७६	१७	२१	११४	०	२	०	२	६८	१५	२१	१०४
	छात्र	६७	१०	३९	११६	४	०	०	४	४८	१०	३९	९७
१	जम्मा	१४३	२७	६०	२३०	६९	६	०	७५	२२८	५४	६०	३४२
	छात्रा	४६	१७	१६	७९	१	०	०	१	३३	१७	१६	६६
	छात्र	२९	९	३१	६९	०	१	०	१	२२	८	३१	६१
२	जम्मा	७५	२६	४७	१४८	१	१	०	२	५५	२५	४७	१२७
	छात्रा	१९	१५	८	४२	०	०	०	०	१६	१५	८	३९
		१९	११	३५	६५	ण	ण	ण	०	१३	११	३५	५९
३	जम्मा	३८	२६	४३	१०७	०	०	०	०	२९	२६	४३	९८
	छात्रा	१५	२	९	२६	०	०	०	०	१३	२	९	२४
	छात्र	१२	४	४१	५७	०	०	०	०	८	४	४१	५३
४	जम्मा	२७	६	५०	८३	०	०	०	०	२१	६	५०	७७
	छात्रा	११	२	११	२४	०	०	०	०	९	२	११	२२
	छात्र	१५	४	३९	५८	०	०	०	०	११	४	३९	५४
५	जम्मा	२६	६	५०	८२	०	०	०	०	२०	६	५०	७६
	छात्रा	१६७	५३	६५	२८५	१	२	०	३	१३९	५१	६५	२५५
१-५	छात्र	१४२	३८	१८५	३६५	४	१	०	५	१०२	३७	१८५	३२४
जम्मा	जम्मा	३०९	९१	२५०	६५०	७०	७	०	७७	३५३	११७	२५०	७२०
	छात्रा	१८	०	०	१८	०	०	०	०	१८	०	०	१८
	छात्र	७	०	०	७	०	०	०	०	७	०	०	७
६	जम्मा	२५	०	०	२५	०	०	०	०	२५	०	०	२५
	छात्रा	११	०	०	११	०	०	०	०	११	०	०	११
	छात्र	४	०	०	४	०	०	०	०	४	०	०	४
७	जम्मा	१५	०	०	१५	०	०	०	०	१५	०	०	१५
	छात्रा	५	०	०	५	०	०	०	०	५	०	०	५
	छात्र	४	०	०	४	०	०	०	०	४	०	०	४
८	जम्मा	९	०	०	९	०	०	०	०	९	०	०	९
	छात्रा	३४	०	०	३४	०	०	०	०	३४	०	०	३४
६-८	छात्र	१५	०	०	१५	०	०	०	०	१५	०	०	१५
जम्मा	जम्मा	४९	०	०	४९	०	०	०	०	४९	०	०	४९

	छात्रा	२०१	५३	६५	३१९	१	२	०	३	१७३	५१	६५	२८९
	छात्र	१५७	३८	१८५	३८०	४	१	०	५	११७	३७	१८५	३३९
१-८	जम्मा	३५८	९१	२५०	६९९	७०	७	०	७७	४०२	११७	२५०	७६९
	छात्रा	६	०	०	६	०	०	०	०	६	०	०	६
	छात्र	२	०	०	२	०	०	०	०	२	०	०	२
९	जम्मा	८	०	०	०	०	०	०	०	८	०	०	८
	छात्रा	६	०	०	६	०	०	०	०	६	०	०	६
	छात्र	३	०	०	३	०	०	०	०	३	०	०	३
१०	जम्मा	९	०	०	९	०	०	०	०	९	०	०	९
	छात्रा	१२	०	०	१२	०	०	०	०	१२	०	०	१२
९-१०	छात्र	५	०	०	५	०	०	०	०	५	०	०	५
जम्मा	जम्मा	१७	०	०	१७	०	०	०	०	१७	०	०	१७
	छात्रा	२१३	५३	६५	३३१	१	२	०	३	१८५	५१	६५	३०१
१-१०	छात्र	१६२	३८	१८५	३८५	४	१	०	५	१२२	३७	१८५	३४४
जम्मा	जम्मा	३७५	९१	२५०	७१६	७०	७	०	७७	४१९	११७	२५०	७८६

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय
छोसेर, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

निफुग नोर्वेलिङ गुम्वा विद्यालय
छोसेर, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा

जिल्ला शिक्षा कार्यालयले

उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२

प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

लोमन्थाङ गेष्ट हाउस

लोमन्थाङ, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा

जिल्ला शिक्षा कार्यालयले

उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२

प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

Go"nf]lGyf^a u]6 xfp;

लोमन्थाङ, मुस्ताङ

परिच्छेदः तीन
शिक्षासाग सम्बन्धित लेख रचनाहरू

सोवारिग्पा (आम्ची) तथा लो-कुनफेन आयुर्वेदिक विद्यालयको परिचय

- आम्ची तेन्जीन विष्ट तथा आम्ची घ्याचो विष्ट

सोवारिग्पा (आम्ची) परिचय :

हिमालय प्रदेशमा लगभग १८ हजार वर्षभन्दा पहिले संसारमा बोन्पो धर्मको सुरू भएको मानिन्छ । यस समयमा विरामीहरूलाई धार्मिक मान्यताअनुरूप सदाचार, सद्व्यवहार र सामाजिक सांस्कृतिक नियमपालनबाट स्वस्थ्य र सुखी बनाउने तरिकाको खोजी गरिन्थ्यो । स्वस्थ आचरणपछि रोगव्याधि कम गराउन उपयोगी जडीबुटी प्रयो ग गरिन्थ्यो ।

बोन्पो धर्मका प्रख्यात धर्मगुरु तेम्बा सेरब मेहो हुनुहुन्थ्यो । वहाँले तिब्बतको कैलाश पर्वत र यसका आसपासमा धर्म, पूजापाठ, ज्योतिष र चिकित्सा सम्बन्धी कार्य एकैपटक सुरु गर्नु भएको थियो । वहाँले मानिसलाई कसरी रोगव्याधिबाट मुक्त गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा गहनरूपमा अध्ययन गर्न थाल्नुभयो । वहाँले ४ वर्ष सूक्ष्म अध्ययन र विश्लेषण गरी कलाचक्रको तन्त्रमा चिकित्सा पद्धतिको विकास सम्बन्धी शोधग्रन्थ तयार गर्नुभयो । त्यहीबेलादेखि बौद्धधर्मका अनुयायीहरूले वहाँको शोधग्रन्थका आधारमा विभिन्न जडीबुटीहरूको प्रयोग गरी औषधी उपचार सुरुगरे को पाइन्छ ।

सातौ सताब्दीमा तिब्बतको राजा सङचङगम्पोले नेपालकी राजकुमारी भृकुटी र चाईनाकी राजकुमारी हुइसिङ कुङजोसंग विवाह गरेपछि रानी भृकुटीले नेपालका केही आयुर्वेदका वैद्यहरू र हुइसिङ कुङजोले चीनका टुङ्गीवे दका केही चिकित्सकहरूलाई तिब्बतको दरवारमा ल्याएका थिए । ती आयुर्वेदका वैद्य र टुङ्गीवेदका चिकित्सकहरूले तिब्बतमा आफूले जानेका उपचार पद्धतिबाट उपचार गर्नथाले । आठौं सताब्दीमा तिब्बतका राजा ठि सोङ देचे नले भारतबाट वोधिसत्व गुरुहरू र पद्मसम्भव गुरु बोलाएर भारतको बुद्ध धर्मको ग्रन्थहरू सबै तिब्बती भाषामा उल्था गर्न लगाई तिब्बतमा व्यापक प्रचार प्रशार गर्न लगाए । सोही समयमा भारतमा चन्द्रदेव जस्ता विभिन्न विद्वानहरू आयुर्वेदका थिए । त्यसैले ती विद्वानहरूसंग आर्युवेदको ज्ञान हासिल गर्न तिब्बती राजाका नीजि चिकित्सक महा विद्वान् निङमा युथो हेङदेन गुम्बोले ३ पटक भारतको भ्रमण गरे । यसैगरी उनले चाईनाका महाविद्वान् हास्याङ महायाना लगायत अन्य विद्वानहरूबाट टुङ्गीवेदको पनि ज्ञान हासिल गरे । उनले चीन, भारत, नेपाल र मंगोलियामा आम्चीको रुपमा स्वास्थ्य उपचारमा संलग्न विशिष्ट व्यक्तिहरूलाई डाकेर तिब्बतको साम्ये मा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको आम्चीसम्मेलन पनि गरे । यससम्मेलनको उद्देश्य परंपरागत भसम्सी चिकित्सा, आयुर्वेद चिकित्सा र टुङ्गीवेद चिकित्साका विद्वानहरूको अनुभव संयोजन गर्नु थियो । यसरी गरिएको संयोजनको निचोड नै वर्तमान सोवा रिक्पा (आम्ची वेद) (Four medical tantra) पद्धति प्रादुर्भाव भएको मानिन्छ ।

यसरी सोवा रिक्पा पद्धतिको प्रादुर्भाव भएपछि निङमा युथो हेङदेन गुम्बोले तिब्बतको दक्षिणी कोङवो मेन्लुङ भन्ने ठांउमा आम्ची शिक्षालय (विश्वविद्यालय) खोलेर सोवा रिक्पाको पठनपाठन सुरु गरे । यसरी गरिएको पठनपाठनपछि उनले त्यहाँबाट उत्पादित आम्चीहरूको ज्ञान र सीपको गुणस्तरका आधारमा उनीहरूलाई दे हायका ४ श्रेणीमा विभाजन गरे ।

१ प्रथम श्रेणी छोजे-लोपेन,

२ द्वितीय श्रेणी मेन्रम्पा,
३ तृतीय श्रेणी काप्चुपा र
४ चतुर्था स्तरको दु-रापा

पछि वौद्ध धर्मावलम्वी रहेका नेपाल, भारत, चीन, भुटान, मंगोलिया जस्ता हिमाली भेगका देशहरूमा यसको व्यापक प्रचार प्रसार र विस्तार भयो । यसैक्रममा नेपालको उत्तरी हिमाली क्षेत्र र सो संग जोडिएको तिब्बती क्षेत्रमा वसोवास गर्ने मानिसहरूले पनि प्रायजसो परम्परागत सोवारिग्पा (आम्ची विद्या) पद्धतिबाट स्थानीयरूपमा पाईने जडीबुटीको प्रयोग गरी मानव रोग निदान गर्दै आएका छन् । यस पद्धतिका दक्ष व्यक्तिहरूलाई आम्ची (सोवारिग्पा चिकित्सक) भनिन्छ । तिब्बतमा प्रचलित ५ विज्ञानमध्ये सोवारिग्पा चिकित्सा विज्ञान एक हिलिङ्ग साईन्स (Healing Science) हो । बाह्रौं शताब्तीमा महाविद्वान युथोशर्मा हेङदेन गुम्बोले युथो ङिदी लगायत आफ्नो अनुभवको नयां पुस्तकहरू लेख्नु भयो । आम्ची झयाङवा नामग्याल ढासाङ्ग, आम्ची सुर्खपा न्याम्नी दोजे , आम्ची तेन्जेन फुन्जोक, आम्ची धिसी साङ्गे घ्याछो, आम्ची कोङटुल योङ्गतेन घ्याछो जस्ता आम्चीहरूले आफ्नो अनुसन्धान र अनुभवबाट आकासतारा र सोवारिग्पा (आम्ची)का ग्रन्थहरू लेख्नु भएको छ ।

उपचार विधिः- यस उपचार पद्धतिमा रोगीहरूको उपचार गर्दा विभिन्न प्रक्रिया अपनाइन्छ । यसरी गरिने उपचार पद्धतिमा रोग पत्ता लगाउने प्रक्रियाहरू हुन्: रोगीको:

नाडी छामेर,
पिसाब परीक्षण गरेर
आँखा, जिब्रो, कान तथा शरीरका अन्य भागहरूको अवलोकन गरेर र
रोगीले बताएका लक्षणहरूको सूक्ष्म विश्लेषण गरेर

यसरी रोग पत्ता लगाइसकेपछि सो रोगको उपचारका लागि स्थानीयस्तरमा उपलव्ध जडीबुटीहरूबाट आफैले तयार गरेको औषधीहरू वा अन्य औषधालयहरूमा तयार भएको आम्ची औषधीको सेवन आफ्नै निगरानीमा गर्न लगाइन्छ । यसरी गर्ने उपचार नै आम्ची उपचार विधि हो । यस विधि अर्न्तगत शरीरका विभिन्न बिन्दूहरूमा सियोले प्वाल पारी रगत परीक्षण गर्ने, नसा तथा जोर्नीमा टाहा नामक जडीबुटीको आगोको तापले सेकेर तथा शरीरमा रोग अनुसारको लेप लगाएर र जडीबुटीको तेल मालिस गरेर समेत उपचार गरिन्छ ।

नेपालमा सोवारिक्पा पद्धतिको विकास र आम्ची विद्यालय स्थापनाः-

नेपालको उत्तरी भागको हिमाली क्षेत्रमा सोवारिग्पा (आम्ची) चिकित्सा बढी प्रचलनमा भएकोले यस क्षेत्रका मानिसहरू तिब्बतमा यस पद्धतिको अध्ययन गर्थे । अध्ययन गरी फर्केपछि उनीहरू सोही उपचार विधिबाट औषधी उपचार गर्दै आएका छन् । त्यस क्षेत्रमा मानिसहरू कुनैपनि किसिमको रोग लागेमा आम्चीहरूबाट नै उपचार गराउने गर्छन् । हिमाली भेगका १८ वटा जिल्लाहरूमा बढीजसो यस उपचार पद्धतिको प्रयोग हुँदै आइरहेको थियो । बीचमा विभिन्न कारणले यस पद्धतिको लोप हुने अवस्थामा पुगेको भएपनि अहिले ४ वटा जिल्लाहरूमा यसको अस्तित्व कायम रहेको र यसको माग बढ्दै गइरहेको पाइएको छ । हाल काठमाडौं उपत्यकामा पनि यसको माग बढ्दै गइरहेको छ । हाल उपत्यकामा मात्र १८ वटा आम्चीका क्लिनिक संचालन गरी जनताको सेवा पुऱ्याइरहेका छन् ।

सोवारिक्पा पद्धतिको पर्याप्त माग भइरहेका हिमाली जिल्लाहरूमध्ये मुस्ताङ्ग जिल्ला पनि एक हो । यहाँको स्वास्थ्य र शिक्षाको समस्या समाधानका तथा सोवारिग्पा (आम्ची) चिकित्साको विकास गर्ने उद्देश्यले हामी आम्ची तेन्जीन

विष्ट र आम्ची घ्याछो विष्टले स्थानीयस्तरमा काम गर्न वि.स. २०५६ सालमा लोमानथाङ -७ मा लो कुनफेन आयुर्वेदिक विद्यालयको स्थापना गरी संचालन गरिरहेका छौं ।

मुस्ताङ्ग जिल्लाको लोमानथाङ्ग क्षेत्रमा ६ महिना हिँउ रहन्छ । यसैले यो विद्यालय वैशाखदेखि आश्विन मसान्तसम्म लोमानथाङ्गमा र मंसिर १ गते देखि फागुन मसान्तसम्म पोखराको हेम्जामा संचालन हुन्छ यसमा कार्तिक महिना र चैत्र महिना विदा गरिन्छ । यस विद्यालयका छिमी दोर्जे गुरुङ्ग, पेमा टासी, सोनम ठुण्डुप गुरुङ्गले जोमसोम जिल्लाको कक्षा आठको परीक्षामा ३ वर्ष लगातार जिल्लामानै पहिलो हुनु भई शिक्षा मन्त्रालयबाट तक्मा सहित पुरस्कृत हुनु भएको छ ।

पहिला आम्ची विद्या पढेका विद्यार्थीहरूले सरकारीस्तरबाट मान्यता नपाउने अवस्था रहेकोले हिमालयन आम्ची एसोसियसनको पहलमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावशायिक तालिम परिषद CTEVTबाट प्राविधिक एस.एल.सी.(काङजेन्पा) र प्रमाण पत्र तह (दुराप्पा) को पाठ्यक्रमलाई स्वीकृती प्रदान गरिएको र उक्त एसोसियसनले सो पाठ् क्रम अनुरुपका पाठ्यपुस्तकहरू तयार समेत गरिसकेको छ ।

सोही पाठयक्रम अनुरुप यस विद्यालयले वि.स. २०६२ देखि आम्चीको प्राविधिक एस.एल.सी.तहको Community Amchi Assistant (काङजेन्पा) को पठनपाठन गर्दै आएको छ । यसको पठनपाठनका अन्य भाषामा पाठ्यवस्तु नपाउने हुनाले यसको अध्ययन गर्न हिमाली भाषा (सम्बोटा लिपि) जान्नै पर्ने हुन्छ । हिमाली क्षेत्रहरूमा अधिकांश व्यक्तिहरूले यो भाषा बोलेपनि पढ्न र लेख्न नजान्ने हुनाले प्राविधिक एस.एल.सी.तहको Community Amchi Assistant (काङजेन्पा) को पढाइका लागि पूर्व योग्यता कक्षा आठ पास गरेको र हिमाली भाषा पढ्न लेख्न जान्ने राखिएको छ ।

लो कुनफेन आयुर्वेदिक विद्यालयमा कक्षा १ देखिनै अन्य सबै विषयहरूको अध्ययन अतिरिक्त हिमाली भोटे भाषा (सम्बोटा लिपि)लाई मातृभाषाको रुपमा पढाइने गरिएको छ । कक्षा आठमा पुगिसकेपछि विद्यार्थीहरूलाई काङजे न्पालाई इच्छाधीन विषयका रूपमा छनोट गर्ने अवशर प्रदान गरिन्छ । काङजेन्पाको अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरू प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् CTEVT बाट लिइने परीक्षामा सामेल हुन्छन् ।

हालसम्म यस विद्यालयबाट ३ जनाले प्लस टु र ११ जनाले एस.एल.सी. तथा काङजेन्पा पास गरेका छन् । काङजेन्पा पास गरेका विद्यार्थीहरूले मुस्ताङ्गको विभिन्न ठाउँहरूका अतिरिक्त काठमाण्डौ, पोखरामा सोवा रिग्पा पद्धतिबाट जनताहरूलाई स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याइरहेका छन् ।

आधुनिक विज्ञानले सोवा रिग्पा (आम्ची) उपचार पद्धति र यसबाट निर्मित औषधीको समेत अनुसन्धान गरेर यो साईड ईफेक्ट रहित तथा रोगको लागि असरदार रहेको पुष्टी गरेको छ । यसैले विकासशील देशहरूमा पनि यसको प्रयोग बढदै गइरहेको छ ।

हिमाली भेगको हावापानी एकदम सफा र स्वच्छ एवं निर्मल रहेकोले त्यस क्षेत्रमा पाईने जडीबुटीहरू पनि अशल र गुणस्तरीय हुने भएकोले सोवारिग्पा (आम्ची) चिकित्सामा प्रयोग हुने औषधीहरू राम्रो र गुणस्तरीय छन । जडीबुटीहरूको प्रयोग सोवारिग्पा (आम्ची) लगायत आर्युवेद, युनानी, होमियोपेथी, आधुनिक चिकित्सा र सोन्दर्य प्रशाधनका उत्पादकहरूले समेत प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ । साथै व्यापारीहरूबाट विदेशमा समेत निर्यात हुने र स्थानीय स्तरमा पाईने जडीबुटीहरूलाई औषधीको रुपमा प्रयोग गर्दै जांदा यसको लोप हुने खतरा पनि वढदै गएकोले यस विद्यालयले सन् २००७ देखि यसको खेती समेत गर्दै आईरहेको छ । त्यसै गरी स्थानीय जनता र विद्यार्थीहरूको अध्ययन अध्यापनको लागि करिव ४ सय प्रजातीका जडीबुटीहरूको संकलन गरि सन् २००४ मा जडीबुटी संग्राहलयको स्थापना समेत गरेको छ ।

Some Technique of Teaching New Vocabularies to the Students

- *Mahendramani Paudel*
Eng Teacher Divyadeep Secondary School Chhoser

i) Realia:- Realia refers to real objects . It can often be brought to school by the teacher to represent the meanings . Eg pen,apple, eggs, posters, calculater, radio, mobilephone etc . They are easily available materials in the lacality .

ii) Illustration:- All the words can not be taught through relia some words can be taught by pictures, blackboard drawing, sketch, matchsticks etc .

iii) Body movement:- Different mood, expression (happy, smiling, angry etc) gestures (using hands, arms etc to show arrange of meaning) wimes and action (walks,run etc) can be used to demonstrate the meaning of the words .

iv) Definition :- Some words especially in advanced level can be best taught by giving their definition for example; rat, a small animal also known as moves tears sacks and steals crops .

v) Contextualization:- Words that may occur before or after words, phrase or even a langer vtterance . Eg: lovd music,handsome boy etc . can be taught by giving the context to the students .

vi) Eliciting known words:- Sometimes teachers can present known words to teach words Eg; car to present vehicle and chair to present the concept of furniture .

vii) Lexical set:- Set of frlated words can be presented to refer to the meaning of the cover term as well as to the words in volved in the same group . Eg, vegetables, cabbage, gourd etc .

viii) synonyms:- Synonyms are the words that refer to more or less the same meaning . So words can be taught by giving synonyms . Eg; glad with happy and leave with abandon .

ix) Antonyms:- Antonyms are the words that refers to the opposite meaning so words can be taught by giving opposite meaning Eg; bad with good and hot with cold .

x) Translation:- We can teach vocabulary by rendering English words into learners mother tongue . It is easy process to present the meaning of words .Eg dog to kukur .

Importance of the English Language in today's world

- *Subas Sapkota*
Eng Teacher, Chhoser

Language is the source of communication . It is the way through which we share our ideas and thoughts with others . Every country has their own national language, then they have different local language, then they have different local language spoken and understood by their people in different regions . English is an international language . It is widely used throughout the world .

There are several Factors that male us to learn English language to go through in the current time . First of all, it has international standard, that's why everyone needs to learn English in order to get in touch on international level . If we see Educational field, we will find most of the syllabus is written in English on starling levels, as they promote to the next levels they study almost all the subjects in English, we see the Internet and find more than 90% of websites are written and created in English and sometimes in other languages, they also give the option to translate in English . All the research and student also written in English .

There is another factor that make English very important in the world visit is the easiest language of the world to learn . With good understanding and communication in English . We can travel around the world . Not only in Educational field and different websites but also in most of the offices, Companies, governmental organizations and other departments, we can see the importance of English and its use .

These people who are still unaware about the importance of English, they should start learning English as a time will come when Everything would be understood, spoken and written in English .

घमण्डीपनका कारण उत्पन्न समस्या

- धनपति सुवेदी
शिक्षक दिव्यदीप मा.वि. छोसेर

मानिसमा शत्रु धेरै हुन्छन् ति मध्येमा सबै भन्दा जेठो शत्रु भनेको घमण्ड हो । सबै मानिससँग सबै चीज हुन्छ, घमण्ड, रिस, बुद्धि, सहनशिलता, विचार, विवेक यी इथादिलादु परिचालक गर्ने अथवा नियन्त्रण गर्ने मानव मस्तिष्क नै हो । कुनै मानिससँग आपसी सहयोग लिनुपर्‍यो भने विवेकपूर्ण ढंगले सहयोग लिन र परेको खण्डमा आफुले पनि दिन जान्नुपर्दछ अन्थ्या लिने बेलामा केही गरी लिने र दिने बेलामा आवेशपूर्ण ढंगले यो चाहिदैन भनेझै गरी रिसाउने बानीले अर्को अर्को पटक कहिल्यै समस्या समाधान नहुने हुन्छ । आफुसँग भएको चीजलाई मसँग जस्तो चीज अरुकोसँग छ र म जति विद्धान, म जति शक्तिशालि अरु कोही छैनन् भन्ने खालको मनस्थिति जसले राख्दछ त्यो नै घमण्डी हो । जोसँग जे छ त्यो उसको व्यवहारले बताउने कुरो हो । उसँग कत्तिको धन छ कत्तिको बुद्धिछ, कत्तिको रिस र घमण्ड छ भन्ने कुरा उसको व्यवहारले गर्ने बोलचाल गर्ने वा नजिक रहनेलाई स्पष्टसँग थाहा हुन्छ । त्यसरी थाहा हुने कुरालाई आफैले अनावश्यक व्याख्या गर्छ भने त्यो नै घमण्ड हो ।

घमण्डी मानिसले जीवनमा कहिल्यै पनि अरुको सहयोग पाउन सक्दैन क्षणिक रुपमा उसबाट केही फाइदा लिनलाई नजिकिए पनि दीर्घकालिनरुपमा उसका मित्र र सहयोग हुदैनन् । जसको परिणाम उसको जीवनमा धो का,बाधा र ठक्कर खानुपर्ने हुन्छ ।

मानिसले आफ्नो जीवनयापन गर्न सक्दैन । प्रतिष्ठित जीवनयापन नै मानव जीवनको सर्वश्रेष्ठ गहना हो । उक्तगहनालाई सार्थकतापूर्ण अवस्थामा राख्नु नै मानव जन्मको सार्थकता हो । अन्यथा सार्थकता पूर्ण जीवन बनाउन न सक्नुभनेको कुनै मानवताको अर्थ रहदैन अर्थ नभउको मानव देखावटीमा मात्र मनुष्य हो । आन्तरिक रुपमा दानव हो । दानव भनेको सत्यताका प्रतिकसँग सधै युद्ध गर्दा, विध्वंस गर्दा, हाहाकार मच्चाउनु सतय राम्रो असल र निष्ठावानलाई सधै हुलदंगा मच्चाउनु हो । समाजमा जतिसुकै हुलदंगा मच्चाउन पनि आखिर सत्यले नै विजय हुन्छ । दानवीय घमण्डी पाराको कहिल्यै विजय र भलो हुने छैन । तसर्थ घमण्ड मानिसकोठूलो शत्रु हो भन्ने कुरा दर्शाउन खोजिएको हो । आज यो संसारमा जे जति किसिमका घटना दुर्घटना, द्रोह, आन्दोलन, सोध प्रतिसोध जे जस्ता कुरा छन् ती सबै घमण्डका कारणबाट हुने गरेका छन् । को भन्दा को कम सबै भन्दा मै ठूलो सबैभन्दा मै शक्तिशाली, सबैभन्दा मै धनी, सबैभन्दा बढी रोस आरामको दुनियाँमा रमाउने पनि मै इतिहासमा रहिरहने हिटलर पनि मै अरु सबै मेरै नियन्त्रणमा हुनुपर्ने, मेरो निर्देशनमा चल्नुपर्ने भन्ने भावना ल्याउने भनेको घमण्ड कारण नै हो ।

यदि जो सुकैले पनि घमण्डको खेती आफुबाट ल्याग्ने हो भने यो दुनियाँमा कुनै पनि किसिमको काटमार, हानथाप, होडवाजी, तछाडमछाडका हिंसात्मक गतिविधि हुने थिएनन् । यी सारा तछाडमछाडका भावना आफ् ना ह्दयबाट हटाउनेतिर यी मनुष्य जगतको भावना आओस् । यहा कसैको जनवादी गणतन्त्र ल्याउनुपर्‍यो भनेर संघर्ष गर्न पर्दैन । यहाँ कसेले सत्ता टिकाइराख्नको लागि खरबौं धनराशी सिध्याएर रगतको खोला र पसिनाको नदी बगाउनुपर्ने छैन ।

सबै मनुष्यको बुद्धि पलाओस् यी खरबौ खर्च गरेर तयार पारेका राष्टिय ढुकुटी सिध्याउने सुरक्षा निकाय यी राष्टिय अस्मितामा धावा बोल्ने धावकहरु यी राष्टिय सम्पत्तिमा घुस खान पल्केका राष्टघाती यी राष्टिय शोषक स्वतः समष्टि भएर जानेछन् । र यो दुनियाँमा सत्य युगको थालनी हुनेछ । यहाँ कसैको सत्ता हत्याउने खेल यहाँ सत्ता जोगाउने खेल यहाँ इतिहासमा नाम राख्ने खेलको अन्त्य भएर जानेछ ।

गणित विषयको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि एक परिचय

खडगराज पराजुली
शिक्षक
दिव्यदीप मा.वि. छोसेर

गणित मानव सभ्यतको एक अभिन्न अंग हो । मानव जातिकको उत्पत्तिसँगसँगै गणितको जन्म भएको हो । मानव सभयतको विकासक्रमसँगै गणितको संगठन र स्वरुपको पनि विकास भएको छ । जंगली सभ्यताको मानिसहरुले उनीहरुका जनावार र समुदायमा भएका सदस्यसंख्या थाहा पाउन गन्ती संख्याको विकास गरे यसका लागि उनीहरुले ढुगां वा लठ्ठिहरु प्रयोग गर्दथे । प्राचिन सभयताहरु वेवोलिएन, इजिप्टसियन, रोमन । ग्रिक अरव तथा हिन्दुहरुले गणितीय क्षेत्रलाइ व्यापकता पैदा गर्न योगदान पुऱ्याएकाछन् । गणितज्ञहरु पाइथागोरस । इयुक्लिड, प्लेटो, पेयस । आर्कमिडिज एपोलिनियस, टोलोमी, डाइफेन्टस, डिसकाट्स, कोन्टर, न्यूटन आदिले गणितको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका छन् । अहिले पनि गणितका नयाा धारणा सिद्धान्त तथा सम्बद्धहरु आविस्कार हुनेक्रम हुदैगयो । अहिले भाषा जस्तै गणित पनि एक दैनिक व्यवहारका लागि नमुना दिन नसकेकोमा सम्भाव्यताको सिद्धान्तले यसको समाधान दियो । इयुक्लिडीयनको ज्यामितिले अण्डाकार जस्ता साधरणा वक्र निर्देशांक ज्यामितिको प्रवेश गराएर यसको हल दिए । कोन्टरले समूह सिद्धान्त विकास गरेर सम्पूर्ण गणितको क्षेत्रमा ठूलो हलचल ल्याइदिए ।

धर्म वा समुदायले पनि गणितको विकासमा योगदान गरेको छ । प्राचिन समयदेखि नै धर्म समाजको अभिन्न अंग भएर आयको हुदाँ सामाजिक विस्तार गर्दा धार्मिक क्रियाकलापहरु गर्दा गणितको सहारा लिनुपर्दछ । मठ मन्दिर बनाउन, यज्ञशालाहरु, गिर्जाघरहरु, मस्जिदहरु बनाउन गणितविनाको सम्भव छैन । धर्म अनुसार आ-आफ्नै गणित भएको भए गणितको सभ्यतामा शंका हुन्थ्यो गणित सबै समुदायबाट निरपेक्ष छ । हिन्दु सभ्यताले गणितमा शुन्य थपिदियो र अंक विस्तारमा आफ्नो मुख्य योगदान गऱ्यो तर हिन्दु भएकाले मात्र यो भएको हो भन्ने कुरा होइन ।

नेपालमा गणितको विकास भन्नु नै ज्योतिषको विकास हो । सोह्रौ शताब्दीको शुरुमा पहाडमा राजा र ामशाहको पालामा मानापाथिको चलन काठमाडौंमा जयस्थिती मल्लले नापतौलको प्रचलनमा ल्याए । नेपालमा बास्तुकलाको इतिहास जति पुरानो छ गणित पनि त्यति नै पुरानो छ । तयतिवेला आम शिक्षाको चलन थिएन जसलाई चाहिन्छ उसैले सिक्दथ्यो । जस्तै डकर्मीले जोड घटाउ गुणन भाग र वर्गमूल जाने हुन्थ्यो । आजभन्दा करिव ५०० वर्ष अगाडि जुमलाका बलभद्र जोसी नेपालका प्रख्यात ज्योतिसीका रुपमा चिनिय पनि वि.सं. १९४० मा गोपाल पाण्डेले नेपालीमा व्यक्त चन्द्रिका नामक गणितको मौलिक किताव लेखेर छपाए जुन नेपालको गणित सम्बन्धी पहिलो पुस्तक थियो । मुलत सो पुस्तकमा सबै अंकगणित समेटिएको थियो ।

वि.सं. १९१० देखि संचालनमा आएको आधुनिक शिक्षा प्रारम्भमा गणितलाई पनि समावेश गरेका थिए । वि.सं. १९९० मा एस.एल.सी बोर्डको स्थापना भएपछि ८०० पूर्णाङ्कको गणितलाई १०० पूर्णाङ्कको मूख्य र अनिवार्य विषयको रुपमा समावेश गरियो जसमा १०० पूर्णाङ्कको थप इच्छाधिन गणितलाई पनि पाठ्यक्रममा राखिएको थियो । त्यसै समयमा माध्यमिक पाठयक्रमलाई मिल्ने किसिमको निम्न माध्यमिक विद्यालयका पाठ्

यक्रममा गणितलाई अनिवार्य विषयका रुपमा राखिएको थियो । वि.सं. २००४ मा आधार शिक्षाको नाममा व्ययवसायिक तालिमको सुरुवात भयो यस तालिमको पाठयक्रममा गणितलाई महत्वपूर्ण स्थान दिइएको थियो । क्रमिक विकास हुने क्रममा राष्ट्रिय पद्धतिको योजना २०२८ मा पाठयक्रमलाई बैज्ञानिक बनाइयो र विद्यालयका सबै तहमा गणितलाई अनिवार्य गरियो । प्राथमिक तहमा ३० प्रतिशत २००, निम्नमाध्यमिक तहमा २० प्रतिशत १५० र माध्यमिक तहमा १२ प्रतिशत १०० पुर्णाङ्क राखिएको थियो र इच्छाधिन गणित पढ्न चाहनेलाई १०० पुर्णाङ्कको अतिरिक्त गणितको व्यवस्था गरियो । विद्यालय तहको गणितलाई बढि उद्देश्यमूलक, व्यवहारिक एवं समसामायिक बनाउने क्रममा राष्ट्रिय शिक्षा आयोग २०४९ मा राष्ट्रिय उद्देश्यलाई मूल आधार बनाइ विद्यार्थीले जान्नु पर्ने र सिक्नुपर्ने गणितका विभिन्न क्षेत्रका पाठ्यपुस्तक छनौट गरी तिनीहरुको क्रमबद्धता र स्तरमा विशेष ध्यान पुऱ्याएएको छ ।

आल आएर पनि गणितलाई एक मूख्य विषयका रुपमा लिइ आधारभूत तहमा कक्ष १-८ र माध्यमिक तहमा (९-१२)सम्म गणितलाई एक मूख्य विषयका रुपमा राखि आधारभूत तहमा प्रत्येक कक्षामा १०० पूर्णाङ्कको अनिवार्य गणित र माध्यमिक तहमा ९-१० मा १०० पूर्णाङ्कको अनिवार्य गणित र १०० पूर्णाङ्कको इच्छाधिन गणित विषयका रुपमा राखिएको छ। दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यवहारिक समस्या समाधान गर्न विभिन्न क्षेत्रहरु औषधि विज्ञान, ज्योतिष विज्ञान, अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, भूगोल, कम्प्यूटर आदिमा पनि हाल गणित समावेश गरिएको छ । जसले गर्दा मानव जीवनलाई ज्यादै सजिलो र सरल बनाएको छ । यसै अनुरुप देशको प्रगति र बदलिदो परिवेश अनुसार गणितको नयाँनयाँ सिद्धान्तहरु प्रतिपादन हुने क्र जारी छ ।

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

गंगाधर तिमिल्सिना

बुद्धज्योती एकेडेमी प्रा.लि.
पोखरा ४ चिप्लेदुङ्गा
सम्पर्क नं ९८४६०६४८५७,
०६१५२३६६०

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

महाकरूणा शाक्यपा गुम्बा विद्यालय
लोमन्थाङ

कक्षा कोठामा शिक्षक तालिम र पाठयोजनाको प्रयोग

मतिलाल चपाई
विनि
जिशिका मुस्ताङ

प्रजातन्त्रको स्थापना भन्दा पहिला शिक्षकको विकासक्रममा २००४ सालमा आधार पाठशालाबाट शुरुवात भएको अवस्थामा नेपालमा शिक्षा प्रतिवेदन २०११ ले तालिमको बारेमा केही सिफारिस गरेको देखिन्छ जसको फलस्वरु शिक्षा महाविद्यालय जसमा शिक्षक हुन अनिवार्य तालिम लिनुपर्ने व्यवस्था थियो । त्यसलाई क्रमशः परिर्वतन गर्दै बुचकमिशनले पनि शिक्षकको न्यूनतम शिक्षा शास्त्रमा सि.एड., वि.एड. पास गरेको हनु पर्ने भनी सिफारिस गरे को पाइन्छ । यदपि विद्यालयमा तालिम प्राप्त शिक्षकको औलाले गिन्ती गर्न सकिने अवस्था थियो । २०२८ मा आएको शिक्षा ऐन तथा राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिले केही नयाँ आयामहरु थपेता पनि कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता दे खिएको पाइएन र मध्यावधि मूल्यांकनमा पूनः संशोधन गरी नयाँ कार्यक्रम सार्वजनिक गरियो त्यसको परिणाम स्वरुप २०३७ सालमा दुरशिक्षा लागू गरियो । शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने भनी पश्चिमका ६ जिल्ला समेटी से ती परियोजनाको अवधारणा आयो । त्यसले शिक्षकलाई समूहगतरुपमा तालिम त दियो त कक्षा कोठामा प्रयोग र प्रभावकारी नभएको गुनासोहरु आउन थालेको पाइयो यद्यपि सेतीपरियोजना आधारभूत जगको रुपमा मानि श्रोतकेन्द्रको पारुप भएको पाइन्छ ।

अध्ययन अनुसन्धानलाई शैक्षिक क्षेत्रमा निरन्तर गरिरहनुपर्ने अवस्थामा नेपालमा शैक्षिक नमूनाको रुपमा मात्र सीमित गर्दागर्दै आज गुणस्तरीयता कायम गर्न कठिन अवस्था पुगको देखिन्छ । परियोजनाको रुपमा वि.सं. २०४१/२०४२ मा प्राथमिक शिक्षक विकास परियोजना केही जिल्लामा लागू गरियो । त्यसले पनि शिक्षक तालिमलाई केन्द्रविन्दु बनाएको थियो । त्यसै गरी शिक्षक विकासका लागि सरकारले जति परियोजनाहरुको विकास गर्दछ त्यो बालुवा पानी राखे जस्तै भएको छ । किन कि त्यसबाट उत्पादन भएका जनशक्तिहरुलाई खपत गर्ने वैज्ञानिक नीति तथा कार्यक्रम ठोसरुपमा ल्याउन नसक्नुले विदेसिने क्रममा विगत देखि नै जारी रहिरहेको छ । त्यसले पछिका उत्पादनहरुलाई पनि सहीबाटो देखाउन सकिएको छैन । यस परिवेशलाई सकारात्मक ढंगले ग्रहण गरी हामी कसैलाई दोषारोपण गर्नु भन्दा आफैबाट सिकेका कुराहरु वास्तविक कार्यथलोमा गएर आफना् बुद्धिले व्यायसम्म प्रयोग गर्ने हो परिवर्तन सम्भव छ जस्तो लाग्छ । शिक्षक साथिहरु परिर्वतनका बाहक हुन भन्निछ हो पनि । शिक्षकमा आत्मबल बढाउन पेशाप्रति बफादारी रहन उनीहरुलाई प्रोत्साहित गर्न पनि जरुरी छ भने उनीहरु पनि आत्मैदेखि मेरो पेशालाई मर्यादित ईज्यत राख्ने खालको हुनुपर्ने ठान्नु उपयोगी हुन्छ ।

वर्तमान अवस्थामा राज्यले ल्याएका शैक्षिक नीति, उद्देश्यहरुलाई मात्र नभएर राष्ट्रिय एवं अर्न्तराष्ट्रिय स्तरमा प्रतिष्पर्धा गर्न सक्ने खालको जनशक्ति उत्पादन गर्न सकिने पाठ्यक्रम निर्माण र समयसापेक्ष परिवर्तन गर्नुपने हुन्छ । पाठ्यक्रम अनुसार निर्माण गरिएका शैक्षिक गतिविधिहरुलाई सहजकर्ताले सहजै अगाल्न सक्नुपर्छ र तयसको वातावरण समाजले तयार गर्नुपर्ने दखिएको छ । नेपालमा शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्न विभिन्न विभाग स्तरीय कार्यालयहरुको स्थापना भएका छन् र प्रत्यक्ष परोक्षरपमा धेरै लगानिहरु भएका छन् लगानि अनुसार प्रतिफल नआउनाले सरोकारवालाहरु प्रश्न चिन्ह खडा गरिरहेका छन् । त्यस चुनौतिलाई समाधान गर्न हामी र ाज्यका पहरेदारहरु न्यूनतम वेतन लिनमात्र तयार छौ त्यसको जिम्मेवारी लिन तयार छैनौ र अझ राज्यलाई दोष थोपार्न पछि पर्दैनौ । यसरी राज्यले विभिन्न समयमा उत्पादन गरेका जनशक्तिहरुको सही व्यवस्थापन गरी सबै

लाई आफ्नोपनको अपन्त्वको विकास गरी जिम्मेवार बन्न र बनाउन तयार हुनु आवश्यक देखिन्छ ।

शिक्षकहरुलाई तालिम दिने संस्थाहरु प्रशस्त नभएका पनि होइन र तालिम पनि बारम्बार भइरहेका पनि छन् तर कक्षा कोठामा आफुले सिकेका सिकाइहरु प्रयोगमा ल्याउन चुनौतिको रुपमा देखिएको छ । तालिममा शिक्षकले कक्षा कोठा गरिने क्रियाकलापहरु सबै जसो प्रस्तुतीकरण गरिएको हुन्छ त्यसको साथै शिक्षकलाई मेनुयल सगै दिएर पठाइन्छ तर त्यो मेनुयल कक्षाकोठासम्म पुगेको देखिन्न र पुगे पनि दराजको एउटा कुनामा धुसी लागेर बसेको देखिन्छ । यसलाई प्रयोग मात्र गर्ने हो भने पनि हाल भइरहेको शैक्षिक सिकाइ उपलब्धिबाट केही भए पनि माथि उकास्न सकिन्छ भन्ने लाग्छ ।

शिक्षक तालिमको प्रभावकारीको प्रयोगमा देखिएका समस्याहरु

१. शैक्षिक सामग्री प्रयोग सम्बन्धी समस्या

प्रत्यक्षरुपमा तालिम लिदाँ जति सामग्रीहरु निर्माण हुन्छ त्यति नै शिक्षण सिकाइमा पुग्दा क्षण हुदै जाने र आफ्नो जिम्मेवारीपनको महशुस नगरिनुले पनि समस्या एवं चुनौति नै थपिएको छ । तालिमसगँसगै अनुगमनको पाटो पनि हुनुपर्ने आवश्यक छ तर गर्न सकिएको अवस्था छैन ।

२. शिक्षकको पेशाप्रतिको समर्पण कमी

वर्तमान परिपेशमा विश्व एक कोठामा उभिएको अवस्थामा पनि पुराना शिक्षक र नयाँ शिक्षक वीच जेनेरेसन ग्यावको कारण आन्तरिक द्धन्दका कारण शिक्षकहरु आफ्नो पेशाप्रति वफादार नहुनाले शिक्षण सिकाइमा समस्या देखा परेको पाइन्छ ।

३. विद्यालयको प्रशासकीय तथा व्यवस्थापकीय पक्ष प्रभावकारी नहुनु

शिक्षकहरुको तालिमका लागि शिक्षा ऐन नियमावली र निर्देशिकाहरुले स्पष्टरुपमा प्र.अ. वि.व्य.स. पदाधिकारीहरु र शिक्षकको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाउने मापदण्ड अपनाएको छ तर सो अनुसारको कार्यान्वयन हुन सके को देखिएन । वि.व्य.स.ले तालिममा पठाउन कठिन मान्ने पठाइहाले पनि शिक्षकहरु आर्थिक कुरामा केन्द्रित हुन खाज्ने र सिकेकका कुराहरु अभिमुखीकरण गर्न नचाहने जस्ता चुनौती देखापरेका छन् ।

४. पाठयोजना र शैक्षिक सामग्री निर्माणमा समयको कमी

विद्यालयमा शिक्षक संख्या र विद्यार्थी संख्याका आधारमा कक्षामा पिरीयड बढि लिनुपर्ने अवस्थामा शिक्षकले सबै विषयको पाठयोजना सो अनुसारको शैक्षिक सामग्री निर्माण गर्न समयको अभाव हुन्छ भन्ने गरिएको छ ।

५. शिक्षकले लिएको तालिमको अनुगमन तथा परामर्श औपचारिकतामा सीमित

विगत देखि नै तालिम पश्चात त्यसको प्रभावकारीतालाई हेर्ने हो भने वर्तमान अवस्थामा पनि निरन्तर ता पाइरहेको देखिन्छ । तालिमको अनुगमन र परामर्श तुरुन्तै र सही ढंगले हुने गरेको भए हाल शैक्षिक गुणस्तर राज्यले सोचेको जस्तो भइसक्थ्यो । वर्तमान पनि अनुगमन फितलो र औपचारिकतामा मात्र सीमित हुनुले भावी दिनमा पनि खासै शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न चुनौतिको रुपमा देखिएको छ ।

शिक्षक तालिममा देखिएका समस्याका केही समाधानहरु

विकास हुनलाई विध्वंस नभई हुदैन भनेझै शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न समस्या देखिएर मात्र समाधानको खो

जि हुन्छ त्यसै गरी आइ परेका समस्याहरुलाई समाधान गर्नु मानवाको कर्तव्य हो । तालिमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि देखिएका विविध समस्याहरुको समाधान यसरी पनि गर्न सकिन्छ :

१. तालिममा सिकेका ज्ञान र सीपलाईउर्तान विद्यालयको वातावरण अनुकुल बनाउनु पर्छ ।
२. स्थानीय स्तरमा पाठ्यक्रम अनुसारका सामग्रीहरुको पहिचान गर्ने ।
३. शिक्षकहरुको मनोवल उच्च राख्न पुराना र नयाँ शिक्षकहरु वीच समन्वय गर्नुपर्ने ।
४. शिक्षकहरुको तालिम बढुवाका लागि मात्र नभएर शैक्षिक क्षमता अभिवृद्धिका लागि हो भन्ने भावनाको विकास गराउनु पर्ने ।
५. सकारात्मक सोचको विकास गराउनु पर्ने
६. विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धिलाई शिक्षक मूल्यांकनको वस्तुगत एवं वैज्ञानिक सूचकसहितको आधार बनाइनुपर्ने ।
७. तालिमको अनुगमन औपचारिकतामा मात्र नभइ वास्तविकतामा हुनुपर्ने ।
८. पाठयोजना र सामग्री निर्माणमा प्रर्याप्त समयको उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
९. कार्यमूलक अनुसन्धानलाई निरन्तरता दिनुपर्ने ।

शिक्षक तालिमको उद्देश्य शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाइ विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धिलाई गुणस्तरीयरुपमा वृद्धि गुर्न नै हो र त्यसको मूख्य थलो भनेको कक्षा कोठा नै हो । अझै पनि कक्षाकोठामा तालिमको प्रयोगमा प्रश्न चिन्ह लागेको छ त्यसलाई अवका दिनहरुमा चिर्न शिक्षकहरु लाग्नुपर्ने आवश्यक देखिन्छ ।

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

टसी ध्येलेक गेष्ट हाउस
लोमन्थाङ, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक
राष्ट्रिय निम्न माध्यमिक विद्यालय
लोमन्थाङ

पूर्ण साक्षर गाविस घोषणा स्वागत गीत

छोसेर

(स्वागत गर्छौं यहाँ आउने सबैलाई)२
(नमस्कार नछुटोस् कसैलाई) २

(छोसेर गाँउको भिन्दै छ पहिचान) २
पूर्ण साक्षर बनाउने अभियान
(बुबा आमा धन्यवाद छ हजुरलाई) २
(ल्याप्चे छाप हटाई हस्ताक्षर गर्नेलाई)२

(दिनै भरी काम गरी थकाइ लाग्दा पनि) २
(पढ्नु भयो राम्रोसँग उमेर गयो नभनी) २

(आमाहरु भान्सा छाडि कक्षा कोठातिर) २
(साक्षर बन्न पाउनु भयो हट्यो मनको पिर) २

(खुशी लाग्यो हामीलाई पनि पूर्ण साक्षर बन्दा) २
(यो जिल्लाको छोसेर गाविस तेश्रो भयो भन्दा) २

(हुन सक्छन् कुनै व्यक्ति अपाङ्ग र असक्त) २
(तिनलाई पनि मदत गरौ सबै मिलि शसक्त) २

(दीन दुःखी गरिवलाई सहयोग गर्नपर्छ) २
(मानव जीवन अमूल्य छ साक्षर बन्नैपर्छ)२ ।।।

(विशेष हाम्रो धन्यवाद छ प्रमूख अतिथिलाई) २
(स(सम्मान आदर गर्छौं सभामा आउने सबैलाई) २ .. ।।।

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२**
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
व्यक्त गर्दछौं ।

लामा ङवाङ कुङ्गा विष्ट
अध्यक्ष

उपल्लो मुस्ताङ कर्मचारी समन्वय मञ्च
लोमन्थाङ, मुस्ताङ

ल्होवा मातृभाषा साक्षरता कार्यक्रम

साङबु नुप्पा ल्होमी

नेपालको विभिन्न आदिवासी जनजातिहरु मध्ये ल्होवा(ल्होपा) जातिलाई आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन २०५८ अनुसार सिमान्तकृत समुदायमा सुचिकृत गरिएको छ । ल्होवा जातिको आफ्नै भाषा संस्कृति र रहनसहन छन् । यिनीहरुको मुख्य आदिथलो उपल्लो मुस्ताङ हुन । जसलाई स्थानिय भाषामा लो छो धुन भनिन्छ । साँस्कृतिक सम्पदाको दृष्टिले निकै सम्पन्न यी जातिहरु भौगोलिक दुर्गमताकाकारण आशा गरिए अनुसारको शैक्षिक फटको मार्न सकेको छैन । २१ औ शताब्दीमा पनि निरक्षरहरुको संख्या विद्यामान रहनु दुखलाग्दो अवस्था हो ।

उपर्यक्त तितो सत्यतालाई मध्य नजर गरी नेपाल सरकारले सन २०१५सम्ममा नेपालबाट निरक्षर उन्मुलन गने प्रतिवद्धता विश्व शिक्षा मञ्चमा जाहेर गरेको सर्व विदितै छ । यो महान लक्ष्यलाई सार्थक बनाउन नेपालमा विद्यामान सामाजिक-साँस्कृतिक भाषिक, भौगोलिक, विविधताले चुनौति दिइ रहेको अवस्था थियो । यस्तो अवस्थामा हिमाली आदिवासी समाज नेपाल (HIS Nepal) ले उपल्लो मुस्ताङको ल्होवा जातिहरुको भाषा संर क्षण तथा मातृभाषामा आधारित साक्षरता कार्यक्रम सन २०१२ देखी संचालन गर्दै आइरहको छ यस संस्थाले **हालसम्म भाषा सरक्षणको लागि निम्न कार्यक्रमहरु गर्दै आइरहको छन् ।**

- ल्होवा भाषाको वर्ण निर्धारण
- शब्दकोष निर्माण
- साक्षरता पाठ्य पुस्तक निर्माण
- मातृभाषा शिक्षक तालिम
- साक्षरता कक्षा संचालन
- मातृभाषामा कथा लेखन तालिम
- परम्परागत गीत, लोक कथा, उखान तथा भनाईहरुको संकलन तथा प्रकाशन

मातृभाषा मै साक्षरता कार्यक्रम किन ?

मातृभाषाको साक्षरतालाई भाषा सरंक्षणको दृष्टिले विश्लेषण गर्दा अपुरो नै हुन्छ नकी भाषा सिक्ने दृष्टिबाट । मातृभाषामा आधारित साक्षरता कार्यक्रमले अर्थपूर्ण साक्षर हुने सिपसंग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्दछ । कुनै पनि व्यक्ति साक्षर हुन मुख्यतया तिन वटा कुरा सिक्नु पर्ने हुन्छ ।

१. भाषा - बोलिने भाषा (ल्होवा, नेपाली, अंग्रेजी आदि)

२. ध्वनी र चिन्हको सम्बन्ध(कुन अक्षर वा चिन्हलाई के भनेर पढ्ने

३. विषयवस्तुको ज्ञान वा जानकारी(सबैजसो प्रौढहरुले जिवनमा केही न केही कुराको अनुभव गरेकै हुन्छ ।

एक जना व्यक्तिको सिकाई तव प्रभावकारी हुन्छ जब उसले आफुले उच्चारण गरेको शब्द बुझ्दछ । शब्द त्यतिखेर बुझ्दछ जब उसले भाषा बुझदछ । नेपालको हिमाली क्षेत्रमा अझैपनि नेपाली भाषा बुझ्न, बोल्न नसक्ने प्रौढ जनसंख्या अधिक मात्रामै छन् । ती प्रौढहरुलाई साक्षर बनाउन उनीहरुले नबुझ्ने भाषामा साक्षर ता कार्यक्रम चलाउनु उनीहरुको निम्ति एकै पटक ३ वटा गह्रौं भारी बोकाउनु जस्तै हो । माथी भनिए झैं एक व्यक्ति साक्षर हुन क्रमशः १-३सम्मको सिकाई एकै पटक गर्नं पर्ने हुन्छ जुन शिक्षाको सिद्धान्त अनुसार अवैज्ञानिक

छ। मातृभाषा साक्षरता कार्यक्रममा निरक्षरहरुले बुँदा २लाई मात्र जोड दिए पुग्छ। जसले गर्दा निरक्षरको निम्ति सिकाई प्रभावकारी र रोचक हुन्छ। भाषा उनीहरुले जानिसकेको हुन्छ र पाठ्यपुस्तकको विषयबस्तुहरु पनि उनीहरुको सन्दर्भ अनुसार समावेश गरी पढाइ हुने गर्दछ।

मातृभाषामा आधारित साक्षरता कार्यक्रम गतिविधि

यस संस्थाले उपल्लो मुस्ताङको घिलिङ, घमी, ढाक्मर, चाराङ, माराङ, नाम्म्याल, फुवा, ठिंगर, किमलिङ र च्युङच्युङ गाउँमा ४ महिने मातृभाषामा आधारित साक्षरता कक्षाहरु संचालन गरेको थियो। मातृभाषाको माध्यमबाट साक्षर भएका नवसाक्षरहरुको निमित्त ४ महिने ब्रिजिङ(साक्षोत्तर) कक्षा नेपाली भाषाको माध्यमबाट संचालन गरिएको थियो। मिति २०७० साल असोज महिनामा छोनुप गाविस वडा नं. ६ किमलिङ गाउँमा नवसाक्षरहरु विच Reading Competition गरी उनीहरुको पढाइ सिपलाई प्रस्तुत गर्ने मौका प्रदान गरी आत्मबल बढाउने र हौसला प्रदान गर्ने कार्यक्रम समेत संचालन गरिएको थियो। नवसाक्षरहरुले लेखेका गीत, कथा, गाउँखाने कथाहरु समेत संकलन गरि प्रकाशन गरि त्यसलाई पाठ्य सामग्रीको रुपमा समेत प्रयोग गरिन्छ।

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

शालिग्राम प्राथमिक विद्यालय

ताङग्या, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

बालकल्याण प्राथमिक विद्यालय

न्यानोल

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

चराङ प्राथमिक विद्यालय

चराङ, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

यारा प्राथमिक विद्यालय

यारा, मुस्ताङ

अक्षर विनाको अखवार

२०६३

दिवाकर तिवारी शिक्षक
राष्ट्रिय नि.मा.वि. लोमन्थाङ्ग

अक्षरविनाको अखवार
भूगोल पार्कभरी फिजारीएको छ
प्रयोगशालाभित्र अस्थिपञ्जर जस्तै ।
वसन्तपुर देवलका परेवाहरु
टुलुटुलु हेरिरहेछन्
हनुमान ढोकाका बादरहरु
यातचुत पार्न तम्सिरहेछज्
तर भूगोलपार्क, उठिरहेछ सायम पीपल बाकेर
आफ्नो अस्तित्वको खोजीमा ।
शुभ समाचार हराउदैछन्
अशुभ समाचार पहिलो पृष्ठमा
त्यही पनि समाचार नछापिने रे
समाचार नसुनाएकै राम्रो हुन्छ रे
पत्रकार नभएकै उत्तम हुन्छ रे !
सत्य, यथार्थ र उज्यालो हुनुहुदैन यहाँ किनकी
भ्रमहरु बढ्न पाउदैनन्, लुटेराहरुको रजाइँ
हिंसा, प्रतिहिंसामा रमाउने आसुरी खेल्न पाउदैनन्
सानी! तिमी के यही अध्यारो सन्नाटा मनपर्छ ?
अत्याचारी रक्तपिपासु अट्टाहांसमा
तिम्रा श्रिच्छल, निष्कपट, हाँसो मिसाउन सक्छ्यौ ?

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

bfdf]/s08 k[ylds ljBfno

सुर्खाङ, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

घारा प्राथमिक विद्यालय

घारा, मुस्ताङ

कविता र म

पृथ्वीदेवी तिवारी
रामनगर मा.वि.

कविता मनको घर, रमाएरै म वस्दछ
कविता पीइरु नित्य, भोक तिर्खा मटाउँछु ।
ए नदी ! कविता मेरा, पुऱ्याइदेउ महासागर
उठ्दैनन कविता तर, उठाइदेउ हिमशिखर ।।

सन्तती कविता मेरो,लिई काख खेलाउँछु ।
कविता जीवन, यसैभित्र रमाउँछु
आँसु हा् कविता मेरो, आँखाभरी अटाउँछु
कविता सिरानी मेरो, शीर राखी निदाउँछु ।।

साथी हो कविता मेरो, सुख दुख सुनाउँछु
चौतारी कविता मेरो, थकाउँदा विसाउँछु ।
फूल हो कविता मेरो, पानीभरि फुलाउँछु
सत्तरङगी फूल टिपी, संसार यो सजाउँछु ।।

कविता हो मेरो दिलभरी बगाउँछु
कविता हिशैल हो, शिरमाथि सजाउँछु ।
दर्शन कविता मेरो, जगत यो नियाल्दछु
मार्ग हो कविता मेरो, जीवन यो हिडाउँछु ।।

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

e[s 6L kfyld s ljBfno

किमलिङ, छोन्हुप

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

विरेन्द्र प्राथमिक विद्यालय

ठिङ्गर, छोन्हुप

परिच्छेद : चार
शिक्षा सम्बन्धी निर्देशिका, निर्देशन र नाराहरू

विद्यालयहरूको सामाजिक परीक्षण (Social Audit) गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका (पहिलो संशोधन २०७१ सहित) २०६५

प्रस्तावना:

"सरोकारवालाहरुमा विद्यालयप्रतिको अपनत्वको विकास गर्दै प्राप्त स्रोत साधनको मितव्यी ढंगले उपयोग गरी अधिकतम प्रतिफल प्राप्त गर्न विद्यालयका गतिविधिलाई पारदर्शी र उत्तरदायी बनाई गुणात्मक शिक्षाको सुनिश्चितताका लागि विद्यालयको समग्र गतिविधिको समीक्षात्मक लेखाजोखा गर्न वान्छनीय भएकोले, शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १९२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी शिक्षा मन्त्रालयले विद्यालयको सामाजिक परीक्षण (social audit)गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०६५ जारी गरेको छ । "

१. सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस निर्देशिकाको नाम "विद्यालयको सामाजिक परीक्षण (Social Audit) गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०६५" रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,–

क) "ऐन " भन्नाले शिक्षा ऐन , २०२८ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "नियमावली " भन्नाले शिक्षा नियमावली, २०५९ सम्झनु पर्छ ।

(ग) "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(घ) "विभाग" भन्नाले शिक्षा विभाग सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "समिति" भन्नाले नियम १७१ क. बमोजिमको समिति सम्झनु पर्छ ।

(च) "सामाजिक परीक्षण" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम विद्यालय सुधार योजना, विद्यालयसंग सम्बन्धित अभिलेखहरू, र अन्य दस्तावेजहरूका आधारमा गरिने विद्यालयका सम्पूर्ण गतिविधिहरूको गुणात्मक र परिमाणात्मक परीक्षण सम्झनु पर्छ ।

(छ) "विद्यालय" भन्नाले प्रचलित कानुन बमोजिम स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका विद्यालयलाई सम्झनु पर्छ ।

(ज) "सरोकारवाला" भन्नाले विद्यालयका शिक्षक, विद्यार्थी, विद्यालयसंग सम्वन्धित व्यात्ति, समुदाय, निकाय, सङ्घ, संस्था वा पदाधिकारी समेत सम्झनु पर्छ ।

(झ) "तोकिएको वा तोकिए बमोजिम" भन्नाले मन्त्रालय वा विभागद्वारा समय समयमा जारी गरिएका निर्देशन वा परिपत्रद्वारा तोकिएको वा तोकिदिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

३. विद्यालयले सामाजिक परीक्षण गराउनु पर्ने :

१. विद्यालयले प्रत्येक वर्ष नियमावली, २०५९ को नियम १७१ (क) बमोजिमको समितिबाट सामाजिक परीक्षण अनिवार्य रूपमा गराउनु पर्ने छ ।

२. समितिले विद्यालयमा बालक्लब गठन भएको अवस्थामा क्लबका एक जना छात्रा पर्ने गरी २ जना प्रतिनिधि

र बालक्लब गठन नभएको अवस्थामा विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुमध्ये सबैभन्दा माथिलो कक्षामा उत्कृष्ठ अंक प्राप्त गर्ने एक जना छात्रा र एक जना छात्र गरी दुईजनालाई अनिवार्य रूपमा आमन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।

३. समितिले गत आर्थिक वर्षको सामाजिक परीक्षण कार्य सम्पन्न गरी तयार पारिएको विद्यालयको प्रतिवेदन प्रत्येक वर्षको भाद्र मसान्तभित्रमा सरोकारवालाहरूको भेला गराइ छलफलका लागि प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।

४. समितिले विद्यालयको सामाजिक परीक्षण गर्दा सकारात्मक र सुधार गरिनु पर्ने विषय स्पष्ट खुलाइ सोको प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ ।

५. उपदफा (४) बमोजिमको प्रतिवेदनमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदनका सुझावको कार्यन्वयनको स्थिति समेत उल्लेख गर्नपर्नेछ ।

६. उपदफा (३) वमोजिमको भेलाबाट प्राप्त सुझाव तथा छलफलको निर्ष्कषलाई समितिले आफ्नो प्रतिवेदनमा समावेश गरी अन्तिम प्रतिवेदन तयार पार्नु पर्नेछ ।

६.१ उपदफा (४) बमोजिम तयार भएको प्रतिवेदन कार्यान्वयनका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समिति समक्ष पेशगर्नु पर्ने छ ।

४. सामजिक परीक्षण समितिको बैकल्पिक व्यवस्था:

(१) विशेष कारणबस विद्यालयमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षक अभिभावक सँघ गठन हुन नसक्ने अवस्था भएमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले सोको यकिन गर्न लगाई जिल्ला शिक्षा कार्यालयले देहायको एक तदर्थ समिति गठन गरी सो मार्फत सामाजिक परीक्षण गराउनु पर्ने छ,

(क) सम्बन्धित गाउँ विकास समिति, नगरपालिका भित्रको शैक्षणिक कार्यक्रमको आधारमा अग्रणी विद्यालयका प्रधानाध्यापक र अग्रणी विद्यालयका हकमा गाउँ विकास समिति, नगरपालिका भित्रको वा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले तोकिएको उच्च तह सञ्चालन भएको कुनै विद्यालयका प्रधानाध्यापक -संयोजक

(ख) विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका अभिभावकमध्ये विद्यालयका शिक्षक स्टाफको निर्णयानुसार मनो नित एक जना महिला पर्ने गरी दुई जना सदस्य

(ग) यस दफा बमोजिमको समितिबाट मनोनित एक जना स्थानीय बुद्धिजीवि सदस्य

(घ) विद्यालयमा अध्यापनरत शिक्षक मध्ये शिक्षकस्टाफबाट चयन भएको एक जना शिक्षक प्रतिनिधि सदस्य सचिव

(२) दफा ३ को उपदफा २ बमोजिमका बालक्लबका प्रतिनिधि अनिवार्यरुपमा आमन्त्रण गर्नु पर्ने छ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठित समितिको दायित्व र काम कर्तव्य दफा ३ बमोजिम गठित समिति सरह हुने छ ।

४ क. सामाजिक परीक्षणको क्षेत्र : (१) विद्यालयको सामाजिक परीक्षण गर्दा देहायका क्षेत्रसमेट्नु पर्नेछ । सामाजिक परिक्षण मूल्यांकनका लागि अनुसूची १ को खण्ड क बमोजिमको फाराम प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

१. विद्यालय सुधार योजना, वार्षिक कार्य योजना, विद्यालयका अन्य अभिलेखहरू,

२. विद्यार्थी भर्ना, विद्यालयको बालमैत्री वातावरण,(बालमैत्री प्रारुप बमोजिमका सूचकमा आधारित)

३. वार्षिक सिकाइ उपलब्धिस्तर

४. विद्यार्थी तथा शिक्षक अभिलेख, नियमितता

५. शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता, शिक्षण सिकाइमा यसको प्रयोग र व्यवस्थापन

६. भौतिक व्यवस्थपान (विद्यालयको जग्गा व्यवस्थपन, भवन, उपयुक्त कक्षाकोठा खेलमैदान, पानी सहितको

शौचालय, पुस्तकालय,आदि)

७. विद्यालयको आम्दानी र खर्च विषलेषण

८. शिक्षक विद्यार्थी, शिक्षक- शिक्षक, विद्यालय समुदाय सम्बन्ध सामुदीयक सँघसंस्थाहरूसँगको सम्बन्ध र समन्वय,

९. अनुगमन (विभिन्न तहबाट हुने गरेको अनुगमन अवस्था, प्राप्त सुझाव कार्यान्वयन आदि)

(२) उपदफा (१) वमोजिम सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदनलाई लेखा परीक्षकले लेखापरीक्षणको विषयवस्तु बनाउनु पर्नेछ ।

५. विद्यालयमा सामाजिक परीक्षणको विषयवस्तु र परीक्षणको दायित्व :

१. विद्यालयमा गरिने सामाजिक परीक्षणका विषयवस्तुहरू अनुसूची - १ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ । सामाजिक परीक्षण गर्ने दायित्व शिक्षक अभिभावक सङ्घको हुनेछ र आवश्यकता अनुसार सहयोग पुऱ्याउने जिम्मेवारी विद्यालय व्यवस्थापन समिति, प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरूको हुनेछ ।

२. सामाजिक परीक्षणका लागि अनुसूची - १ बमोजिमको विवरण तयार गरी समितिमा पेस गर्ने दायित्व विद्यालय व्यवस्थापन समितिको हुनेछ । विद्यालय व्यवस्थापन समितिले उक्त विवरण प्रधानाध्यापकमार्फत् प्रत्येक वर्षको श्रावण मसान्त भित्र समिति समक्ष पेस गर्नु पर्नेछ ।

३. सामाजिक परीक्षण समितिले सामाजिक परीक्षणका क्रममा हेर्न र बुझ्न चाहेको विद्यालयसंग सम्वन्धित सम्पूर्ण अभिलेख, विवरण तथा प्रमाणहरू प्रधानाध्यापकले सामाजिक परीक्षण समितिलाई अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

६प्रतिवेदन सम्प्रेषण :

१. समितिले विद्यालयको सामाजिक परीक्षण गरी दफा ३. को उपदफा (७) बमोजिमको प्रतिवेदन भाद्र मसान्त भित्र स्रोतकेन्द्रमा पेश गर्नु पर्ने छ र स्रोतकेन्दमा सबै विद्यालयको समीक्षा बैठक राखी स्रोतव्यक्तिले सम्बन्धित विद्यालय निरीक्षकलाई असोज १५ गते भित्रमा सबै विद्यालयको प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

२. उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त हुन आएको प्रतिवेदन सम्बन्धित विद्यालय निरीक्षकले अध्ययन गरी आफ्नो प्रतिक्रियासमेत समावेश गरी अनुसूची - २ को ढाँचामा कार्तिक १५ गते भित्र जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा पेस गर्नुपर्नेछ ।

३. जिल्ला शिक्षा कार्यालयले उपदफा (२) बमोजिमको प्रतिवेदन माथि आवश्यक अध्ययन गरी जिल्लाका विद्यालयहरूमा गरिएको सामाजिक परीक्षणको समष्टिगत प्रतिवेदन अनुसूची - ३ बमोजिम ढाँचामा तयार गरी सोको एक-एकप्रति पुष मसान्त भित्रमा क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय र शिक्षा विभागमा अनिवार्य रूपमा पठाउनु पर्नेछ ।

४. उपदफा (३) बमोजिम जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरूबाट प्राप्त हुन आएको समष्टिगत प्रतिवेदनहरूको विश्ले षण एवम् विवेचनागरी विभागले विद्यालयहरूको वास्तविक स्थिति झल्कनेगरी सामाजिक परीक्षणसम्वन्धी अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरी सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

६ क प्रतिवेदन कार्यान्वयनः

१. समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने प्रमुख दायित्व विद्यालय व्यवस्थापन समितको हुने छ ।

प्रतिवेदनमा प्राप्त सुझाव कार्यान्वयनका लागि विद्यालयले आफ्नो योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने र अन्य पक्षहरूसँग सम्बन्धित पक्षहरूलाई प्रतिवेदनको प्रति सहित जानकारी गराउने र कार्यान्वयनमा सहयोग पुर्‍याउनु पर्नेछ ।

२. जिल्ला शिक्षा कार्यालयले स्रोतकेन्द्र मार्फत प्राप्त हुन आएको विद्यालयको सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदनको अध्ययन विश्लेषण गरी कार्यान्वयनमा सहयोग पुर्‍याउनु पर्ने छ र विद्यालयलाई दिइने सुविधा र निकाशाका लागि सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन अनिवार्यरुपमा कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

७. खारेजी र वचाउ :(१) विद्यालयहरूमा सामाजिक परीक्षण (Social Audit) गर्ने सम्वन्धी कार्यविधि, २०६२ खारेज गरिएकोछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कार्यविधि अनुसार भए गरिएका काम कारवाहीहरू यसै निर्देशिका वमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची १ (खण्ड क)
(विद्यालय व्यवस्थापन समितिले सामाजिक परीक्षण समितिलाई पेश गर्ने)

समुदाय **सहभागिता**

क्र. स.	विषयवस्तु		लक्ष्य	कार्यान्वयन/विद्यमान अवस्था र प्रगति	कार्यान्वयन हुन नसकेको भए कारण	कैफियत
१	**व्यवस्थापन समितिको बैठक सङ्ख्या :**					
२	**व्यवस्थापन समितिको बैठकमा वर्ष भरिमा छलफल र निर्णय भएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया :**					
	क)					
	ख)					
	ग)					
३	**शिक्षक अभिभावक सङ्घको बैठक सङ्ख्या :**					
४	**शिक्षक अभिभावक सङ्घको वैठकमा वर्षभरिमा छलफल र निर्णय गरिएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया :**					
	क)					
	ख)					
	ग)					
५	**वर्षभरिमा सामाजिक परीक्षण समितिको बैठक सङ्ख्या :**					

६	**सामाजिक परीक्षण समितिका वर्षभरिका बैठकमा छलफल र निर्णय गरिएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया :**					
	क)					
	ख)					
	ग)					
७	**वर्षभरिमा सञ्चालन भएका अभिभावक भेला संख्या**					
	क					
	ख					
	ग					
भौतिक वातावरण						
८	**विद्यालयको स्वामित्वमा रहेको जग्गाको विवरण**					
	क					
	ख					
	ग					
	घ					
	ङ					
	च					
	छ					
	ज					
	झ					
	ञ					
	ट					
	ठ					

९	**विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिको पारदर्शिताका लागि विद्यालयद्वारा अपनाइएको माध्यम**					
	क					
	ख					
	ग					
	घ					
१०	**सेवा क्षेत्रभित्रको कुल जनसंख्या**					
	३-५ वर्ष भन्दा कम उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	५-९ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१०-१२ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१३-१४ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१५-१६ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
११	**आफ्नो विद्यालयमा आएका बालबालिका संख्या**					
	पूर्व प्रा.वि. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	प्राथमिक तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	नि.मा. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	मा.वि. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	उ.मा. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
१२	**अन्य विद्यालयमा गएका बालबालिका सङ्ख्या**					
	पुर्व प्रा.वि. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	प्राथमिक तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	नि.मा. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	मा.वि. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
	उ.मा. तहका बालबालिका सङ्ख्या					
१३	**पढाइमा सम्लग्न नभएका बालबालिका संख्या**					
	५ वर्ष भन्दा कम उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	५-९ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१०-१२ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१३-१४ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१५-१६ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					

१४	**वैकल्पिक शैक्षिक कार्यक्रममा संलग्न बालबालिका संख्या**					
	५ वर्ष भन्दा कम उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	५-९ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१०-१२ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१३-१४ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
	१५-१६ उमेर समूहका बालबालिका सङ्ख्या					
१५	**विद्यालय सेवा क्षेत्रभित्रका बालबालिकाहरूलाई विद्यालय शिक्षाको अवसरका लागि सञ्चालन गरिएका कार्यक्रम/प्रयासहरू**					
	क					
	ख					
	ग					
	घ					
	ङ					
१६	**विद्यार्थीहरूको लैङ्गिक संरचना विवरण**			**कार्यान्वयन/विद्यमान अवस्था र प्रगति**	**सुझाव**	**कैफियत**
	क्र.स.	छात्राको प्रतिसत				
	क					
	ख					
	ग					
	घ					
शिक्षण सिकाइ वातावरण						
१७	**वर्षभरिमा विद्यालय खुलेको जम्मा दिन :**			**कार्यान्वयन/विद्यमान अवस्था र प्रगति**	**सुझाव**	**कैफियत**

१८	वर्षभरिमा विभिन्न कारणले विद्यालय खुले पनि कक्षा सञ्चालन हुन नसकेका दिन :					
	क					
	ख					
	ग					
	घ					
	ङ					
	च					
	छ					
	ज					
१९	विद्यालयमा खुद पढाइ सञ्चालन भएको दिन :					
२०	विद्यालयका कुल शिक्षकहरू र तिनको वार्षिक हाँजिरी दिन तथा खुद पढाइमा सम्लग्न भएका दिनहरू :			कार्यान्वयन/विद्यमान अवस्था र प्रगति	सुझाव	कैफियत
	क्र.स.	पढाउने कार्यमा सम्लग्न खुद दिन				
	क)					
	ख)					
	ग)					
	घ)					
	ङ)					
	च)					
	छ)					
	ज)					
२१	विषयहरूको व्यापकतालाई समेट्नेगरी उपयुक्त कक्षा तालिका निर्माण र प्रयोग					
२२	परीक्षामा विद्यार्थीले प्राप्त गरेको सरदर उपलब्धि विवरण : गत वर्षको अन्तिम परीक्षाको प्राप्तांकका आधारमा)					

कक्षा	कक्षाको औसत उपलब्धि				सूझाव	कैफियत
		सामाजिक		जनसंख्या तथा वातावरण		
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
१-८ जम्मा						
९						
१०						
९-१० जम्मा						
११						
१२						
९-१२ जम्मा						

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

प्रो. डिल्लीराम बराल

९८५६०३३६२३

सोनु निर्माण सेवा

पोखरा ८ कास्की

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

बुद्ध प्राथमिक विद्यालय

नम्ग्याल

२३	**विद्यार्थी दैनिक हाजिरी अवस्था**					
	विद्यार्थीको वार्षिक औसत उपस्थिति दर	इ		ई	**प्रगति**	सुझाव
	कक्षा १					
	कक्षा २					
	कक्षा ३					
	कक्षा ४					
	कक्षा ५					
	कक्षा ६					
	कक्षा ७					
	कक्षा ८					
	कक्षा ९					
	कक्षा १०					
	जम्मा					
२४	**शिक्षक कर्मचारी बैठक सङ्ख्या :**					
	शिक्षक कर्मचारी बैठकमा छलफल र निर्णय गरिएका महत्वपूर्ण विषयहरू :			**विद्यमान अवस्था र प्रगति**	**सुझाव**	**कैफियत**
	क)					
	ख)					
	ग)					
२५	**शिक्षक कर्मचारी बैठक तथा निर्णय प्रक्रिया :**					
	क)					
	ख)					
	ग)					
२६	वर्षभरिमा प्रधानाध्यापक र विद्यालयमा पढ्ने विद्यार्थीका अभिभावकहरू बीच विद्यार्थीहरूको पढाइबारे छलफल भएका दिन :					
२७	कक्षा/विषय शिक्षक र सम्बन्धित कक्षा/विषय पढ्ने विद्यार्थीका अभिभावकहरू बीच विद्यार्थीहरूको पढाइ सम्बन्धमा छलफल भएका दिन :					
	आर्थिक व्यवस्थापन					

२८	**विद्यालयको आम्दानी र खर्चको विवरण**			**विद्यमान अवस्था र प्रगति**	**सुझाव**	**कैफियत**
	सरकारी अनुदान (नियमति तथा कार्यक्रमगत)					
	क्र.स.	खर्च रकम				
	क					
	ख					
	ग					
	अन्य स्रोत					
	क्र.स.	खर्च रकम				
	क					
	ख					
	ग					
अन्य व्यवस्थापकीय पक्ष						
२९	विद्यालय तथ्याङ्क अद्यावधीकरण तथा संप्रेषणमा समय पालना तथा तथ्याङ्क वैधताको स्थिति					
३०	विद्यालयमा हुने विभिन्न बैठकहरुमा बालक्लब वा विद्यार्थी प्रतिनिधिको सहभागिता को अवस्था					
३१	विद्यालयमा विद्यार्थीहरुका लागि खाजाको व्यवस्था					
३२	विद्यालय अनुगमनको अवस्था (विभिन्न निकाय वा तहबाट)					
३३	विद्यालयको शैक्षणिक कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयनको अवस्था					
३४	विद्यालय सुधार योजना निर्माण, सो अनुसार वार्षिक यो जना निर्माण र कार्यन्वयन					

अनुसूची १ (खण्ड ख)

शिक्षा नियमावलीको नियम १७१ 'क' वमोजिम गठित समितिले तयार गर्ने

विद्यालयको नाम :

ठेगाना :

विद्यालयको किसिम :

प्रधानाध्यापकको नाम :

पहिलो खण्ड

क्र. सं.	विषयवस्तु	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति (वि.व्य.स.को प्रतिवेदनका आधारमा)	रुजु पश्चात कार्यक्रमको प्रगति	सा.प.स.बाट अध्ययन रुजु, विश्लेषण गरी द्रस्टव्यमा रहेको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने	सुझाव	
						तत्काल गर्नु पर्ने	६ महिना भित्र
क)	**१. समुदायमा सहभागिता** क) व्यवस्थापन समितिको बैठक सङ्ख्या : ख) व्यवस्थापन समितिको बैठकमा वर्ष भरि मा छलफल र निर्णय भएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया : ग) शिक्षक अभिभावक सङ्घको बैठक सङ्ख्या : घ) शिक्षक अभिभावक सङ्घको बैठकमा वर्षभरि मा छलफल र निर्णय गरिएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया : ङ) वर्षभरिमा सामाजिक परीक्षण समितिको बैठक सङ्ख्या : च) सामाजिक परीक्षण समितिका वर्षभरि का बैठकमा छलफल र निर्णय गरिएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया : छ) वर्षभरिमा सञ्चालन भएका अभिभावक भेला संख्या ○ कक्षागत अभिभावक भेला						

क्र. सं.	विषयवस्तु	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति (वि.व्य.स.को प्रतिवेदनका आधारमा)	रुजु पश्चात कार्यक्रमको प्रगति	सा.प.स.बाट अध्ययन रुजु, विश्लेषण गरी द्रस्टव्यमा रहेको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने	सुझाव	
						तत्काल गर्नु पर्ने	६ महिना भित्र
ख)	**२. भौतिक व्यवस्थापन** क) विद्वयालयको स्वामित्वयमा रहेको जग्गाको क्षेत्रफल ख) जग्गाको किसिम ग) उपलब्ध जग्गा जमीनको (खेल मैदान समेत) उत्पादनमूलक र प्रभावकारी प्रयोगको अवस्था घ) विद्यालयको भवन र कक्षा कोठाहरुको प्रयोग र सजावटको अवस्था ङ) विद्यालयहाता भित्र फोहर व्यवस्थापनका लागि खाडलको व्यवस्था प्रयोग च) सबै कक्षाका विद्यार्थीहरुका लागि उमेर अनुसार उपयुक्त बसाइसहितको कक्षा कोठाको व्यवस्था छ) विद्यार्थीहरुसँग फिर्ता लिइएका पुराना पाठ्यपुस्तक लगायत अन्य विभिन्न पाठ्य सामाग्री सहितको पुस्तकालयको व्यवस्था र प्रयोगको अवस्था ज) विद्यालयमा स्थानीय शैक्षिक सामग्री र अन्य विभिन्न शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता र प्रयोगको अवस्था झ) विद्यालयमा स्थानीय क्षेत्रमा (प्रकृति) मा उपलब्ध विभिन्न सामग्री सहित विज्ञान/वातावरण प्रयोगशालाको उपलब्धता र प्रयोगको अवस्था ञ) विद्यालयमा विद्यार्थीले गरेका विभिन्न सृजनात्मक क्रियाकलापहरुको प्रर्दशन (Display)गर्ने स्थानको उपलब्धता र त्यसको प्रयोगको अवस्था ट) विद्यालयमा खानेपानीको उपलब्धता ठ) विद्यालयमा पानीसहितको शौचालयको उपलब्धता र प्रयोगको अवस्था						

क्र. सं.	विषयवस्तु	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति (वि.व्य.स.को प्रतिवेदनका आधारमा)	रुजु पश्चात कार्यक्रमको प्रगति	सा.प.स.बाट अध्ययन रुजु, विश्लेषण गरी द्रस्टव्यमा रहेको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने	सुझाव	
						तत्काल गर्नु पर्ने	६ महिना भित्र
ग)	**३) शिक्षण सिकाई अवस्था** क)विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरु ख) अन्य विद्यालय गएका बालबालकाहरु ग) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुको शैक्षिक पहुँचका लागि भएको व्यवस्था घ) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुका लागि सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरु ङ) लैङ्गिक सूचकाङ्क ○ प्रा.वि. ○ नि.मा.वि. ○ मा.वि. ○ उ.मा.वि. च) वर्षभरि विद्यालय खुलेको जम्मा दिन छ) वर्षभरि विद्यालय खुले पनि पढाइ नभएका दिन ज) मुख्य कुन कारणले पढाइ नभएको .... झ) प्रधानाध्यापक र विद्यार्थीका अभिभावक बीच पढाइ बारे छलफल भएका दिन ञ) कक्षा विषय शिक्षक र सम्बन्धित विद्यार्थीका अभिभावक बीच पढाइको सम्बन्धमा छलफल भएको दिन ट) औषत शैक्षिक उपलब्धि ○ प्रा.वि. ○ नि.मा.वि. ○ मा.वि. ○ उ.मा.वि. ठ) शिक्षकहरुको कूल हाजिरी प्रतिशत ड) विद्यार्थीहरुको कूल हाजिरी प्रतिशत ○ प्रा.वि. ○ नि.मा.वि. ○ मा.वि. ○ उ.मा.वि. ढ) शिक्षक कर्मचारी बैठक र छलफल प्रक्रिया						

क्र. सं.	विषयवस्तु	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति (वि.व्य.स.को प्रतिवेदनका आधारमा)	रुजु पश्चात कार्यक्रमको प्रगति	सा.प.स.बाट अध्ययन रुजु, विश्लेषण गरी द्रस्टव्यमा रहेको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने	सुझाव	
						तत्काल गर्नु पर्ने	६ महिना भित्र
घ)	**४) आर्थिक व्यवस्थापन** क) वार्षिक आय व्यय विवरण (सरकारी र अन्य) ख) लेखा परीक्षण भएको भए र वेरुजु फछ्यौट अवस्था ग) आर्थिक पारदर्शिताको अवस्था घ) बुलेटिन पुस्तिका प्रकाशन ङ) भेला बैठकहरु र अन्य						
ङ)	**अन्य विविध**						

द्रस्टव्य : ज्यादै राम्रो (८०%भन्दा माथि) ४ अंक ँराम्रो (६०% देखि ८०%सम्म ३ अंकसामान्य (४०% देखि ६०%सम्म २ अंक कमजोर (४०% भन्दा कम) ० अंक

२. सामाजिक परीक्षण अवलम्बन गरिएका प्रक्रियाहरु(मिति सहित उल्लेख हुनुपर्ने)

१.

२.

३.

३. सामाजिक परीक्षणका लागि आधार लिइएका दस्तावेजहरु

१.

२.

३.

४. अघिल्लो वर्षको सुझाव कार्यान्वयन अवस्था

१.

२.

३.

५. समष्टिगत सुझाव

क) विद्यालय व्यवस्थापन

१.

२.

३.

४.

ख) शैक्षिक उपलब्धि युक्त

१.

२.

३.

४.

ग) आर्थिक व्यवस्थाप

१.

२.

३.

४.

६. सामाजिक परीक्षणमा संलग्न

(क) समितिका पदाधिकारीहरु

(ख) सम्बद्ध अन्य व्यक्तिहरु

सा.प.स.का पदाधिकारीहरुका नाम सही र मिति :

नाम :	दस्तखत :
नाम :	दस्तखत :
नाम :	दस्तखत :
नाम :	दस्तखत :
नाम :	दस्तखत :
	मिति :

अनुसूचि- २

विद्यालय निरीक्षक/स्रोतव्यक्तिले बनाउने साराशं प्रतिवेदन

विद्यालयको नाम :	सामाजिक परीक्षण गरिएको शैक्षिक सत्र/आर्थिक वर्ष :
ठेगाना :	सामाजिक परीक्षण सम्पन्न मिति :
विद्यालयको किसिम :	सम्पर्क नं. :
प्रधानाध्यापकको नाम :	

विषय	वार्षिक लक्ष्य	प्रगति		आवश्यक सुधारका लागि सुझाव
		भौतिक	मुल्यांकित नम्बर (४,३,२,१)	
१. समुदायमा सहभागिता क) व्यवस्थापन समितिको बैठक सङ्ख्या : ख) व्यवस्थापन समितिको बैठकमा वर्ष भरिमा छलफल र निर्णय भएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया : ग) शिक्षक अभिभावक सङ्घको बैठक सङ्ख्या : घ) शिक्षक अभिभावक सङ्घको वैठकमा वर्षभरि मा छलफल र निर्णय गरिएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया : ङ) वर्षभरिमा सामाजिक परीक्षण समितिको बैठक सङ्ख्या : च) सामाजिक परीक्षण समितिका वर्षभरिका बैठकमा छलफल र निर्णय गरिएका महत्वपूर्ण विषयहरू र निर्णय प्रक्रिया : छ) वर्षभरिमा सञ्चालन भएका अभिभावक भेला संख्या ● कक्षागत अभिभावक भेला				

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं । २ स्थानिय मातृभाषा -लोवा भाषाको माध्यमबाट सीप सिकौं भन्ने कामना गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

हिमाली आदिवासी समाज नेपाल
(हिज नेपाल) काठमाडौं

विषय	वार्षिक लक्ष्य	प्रगति		आवश्यक सुधारका लागि सुझाव
		भौतिक	मुल्यांकित नम्बर (४,३,२,१)	
२. भौतिक व्यवस्थापन क) विद्वयालयको स्वामित्वमा रहेको जग्गाको क्षेत्रफल ख) जग्गाको किसिम ग) उपलब्ध जग्गा जमीनको (खेल मैदान समे त) उत्पादनमूलक र प्रभावकारी प्रयोगको अवस्था घ) विद्यालयको भवन र कक्षा कोठाहरुको प्रयोग र सजावटको अवस्था ङ) विद्यालयहाता भित्र फोहर व्यवस्थापनका लागि खाडलको व्यवस्था प्रयोग च) सबै कक्षाका विद्यार्थीहरुका लागि उमेर अनुसार उपयुक्त बसाइ सहितको कक्षा कोठाको व्यवस्था छ) विद्यार्थीहरुसँग फिर्ता लिइएका पुराना पाठ् यपुस्तक लगायत अन्य विभिन्न पाठ्य सामाग्री सहितको पुस्तकालयको व्यवस्था र प्रयोगको अवस्था ज) विद्यालयमा स्थानीय शैक्षिक सामग्री र अन्य विभिन्न शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता र प्रयोगको अवस्था झ) विद्यालयमा स्थानीय क्षेत्रमा (प्रकृति) मा उपलब्ध विभिन्न सामग्री सहित विज्ञान/वातावरण प्रयोगशालाको उपलब्धता र प्रयोगको अवस्था ञ) विद्यालयमा विद्यार्थीले गरेका विभिन्न सृजनात्मक क्रियाकलापहरुको प्रर्दशन (Display)गर्ने स्थानको उपलब्धता र त्यसको प्रयोगको अवस्था ट) विद्यालयमा खानेपानीको उपलब्धता ठ) विद्यालयमा पानीसहितको शौचालयको उपलब्धता र प्रयोगको अवस्था				

विषय	वार्षिक लक्ष्य	प्रगति		आवश्यक सुधारका लागि सुझाव
		भौतिक	मुल्यांकित नम्बर (४,३,२,१)	
३) शिक्षण सिकाई अवस्था क) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरु ख) अन्य विद्यालय गएका बालबालकाहरु ग) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुको शैक्षिक पहुँचका लागि भएको व्यवस्था घ) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुका लागि सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरु ङ) लैङ्गिक सूचकाङ्क ○ प्रा.वि. ○ नि.मा.वि. ○ मा.वि. ○ उ.मा.वि. च) वर्षभरि विद्यालय खुलेको जम्मा दिन छ) वर्षभरि विद्यालय खुले पनि पढाइ नभएका दिन ज) मुख्य कुन कारणले पढाइ नभएको .... झ) प्रधानाध्यापक र विद्यार्थीका अभिभावक बीच पढाइ बारे छलफल भएका दिन ञ) कक्षा विषय शिक्षक र सम्बन्धित विद्यार्थीका अभिभावक बीच पढाइको सम्बन्धमा छलफल भएको दिन ट) औषत शैक्षिक उपलब्धि ○ प्रा.वि. ○ नि.मा.वि. ○ मा.वि. ○ उ.मा.वि. ठ) शिक्षकहरुको कूल हाजिरी प्रतिशत ड) विद्यार्थीहरुको कूल हाजिरी प्रतिशत ○ प्रा.वि. ○ नि.मा.वि. ○ मा.वि. ○ उ.मा.वि. ढ) शिक्षक कर्मचारी बैठक र छलफल प्रक्रिया				

विषय	वार्षिक लक्ष्य	प्रगति		आवश्यक सुधारका लागि सुझाव
		भौतिक	मुल्यांकित नम्बर (४,३,२,१)	
४) आर्थिक व्यवस्थापन क) वार्षिक आय व्यय विवरण (सरकारी र अन्य) ख) लेखा परीक्षण भएको भए र वेरुजु फर्छौट अवस्था ग) आर्थिक पारदर्शिताको अवस्था घ) बुलेटिन पुस्तिका प्रकाशन ङ) भेला बैठकहरु र अन्य				
५. व्यवस्थापकी पक्ष क) विद्यालय तथ्याङ्क अद्यावधीकरण तथा संप्रेषणमा समय पालना तथा तथ्याङ्क वैधताको स्थिति ख) विद्यालयमा हुने विभिन्न बैठकहरुमा बालक्लब वा विद्यार्थी प्रतिनिधिको सहभागिता को अवस्था ग) विद्यालयमा विद्यार्थीहरुका लागि खाजाको व्यवस्था घ) विद्यालय अनुगमनको अवस्था (विभिन्न निकाय वा तहबाट) ङ) विद्यालयको शैक्षणिक कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयनको अवस्था च) विद्यालय सुधार योजना निर्माण, सो अनुसार वार्षिक योजना निर्माण र कार्यन्वयन				
६. अन्य विवरण				

द्रस्टव्य : ज्यादै राम्रो (८०%भन्दा माथि) ४ अंक ँराम्रो (६०% देखि ८०%सम्म ३ अंकसामान्य (४०% देखि ६०%सम्म २ अंक कमजोर (४०% भन्दा कम) ० अंक

विद्यालय निरीक्षक/स्रोतव्यक्ति

नाम थर :

हस्ताक्षर : मिति :

अनुसूची ३

जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरुले सामाजिक परीक्षणको साराशं प्रतिवेदन पठाउने फाराम

जिल्ला शिक्षा कार्यालयः-

Social Audit को प्रतिवेदन स्रोतकेन्द्र संख्या :- सामाजिक परिक्षण भएको सालः

निरीक्षण क्षेत्र संख्या :-

सामाजिक परिक्षण गराउने सार्वजनिक विद्यालय संख्या :- प्रा.वि .....नि.मा.वि. .... मा.वि. ....

सामाजिक परिक्षण नगराउने सार्वजनिक विद्यालय संख्या :- प्रा.वि .....नि.मा.वि. .... मा.वि. ....

सि .नं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	वार्षिक लक्ष्य	प्रगति							
				समुदायमा सहभागिता	भौतिक व्यवस्थापन	शिक्षण सिकाइ अवस्था	आर्थिक व्यवस्थापन	व्यवस्थापकिय पक्ष	अन्य	जम्मा औषत अङ्क	सुधारका लागि मुख्य सुझाव

नोट : विद्यालय निरीक्षक/स्रोतव्यक्तिले दिएको प्रतिवेदनका आधारमा समुदायमा सहभागिता भौतिक व्यवस्थापन आदि सबैको मुल्याङ्कित नम्बरको औषत नम्बर यस फाराम उल्लेख गर्ने ।

जिल्ला शिक्षा कार्यालयका निर्देशनहरु :

१) शैक्षिक सत्र २०७१/०७२ का शैक्षिक कार्याक्रमहरु यसै कार्यपात्रो अनुसार सञ्चालित हुनेछन् । यसलाई आधार मानी सबै स्रोतकेन्द्र एंव विद्यालयहरुले आ–आफना कार्यक्रम निमार्ण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्नेछ ।

२) आफ्नो सेवा क्षेत्र भित्रका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराऔं र विद्यालयलाई बालमैत्री वनायन कार्ययोजना निमार्ण गरी कार्यान्वयन गराऔं ।

३) शैक्षिक सत्र शुरु भएको १५ दिन भित्र नियमित रुपमा सबै विद्याथीहरुलाई विद्यालयमा भर्ना गरिसक्नु पर्नेछ । सो अवधिमा भर्ना नभएका बालबालिकाहरुका लागि थप १५ दिनका लागि घरदैलो कार्यक्रम गरी भर्ना गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

४) नियमित रुपमा विद्यालय सञ्चालन गर्ने, सबै शिक्षक र विद्यार्थीको सिकाई समयमा वृद्धि गर्ने र क्रियाकलापमुखी पठनपाठन गरी नियमित पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने गराउने ।

५) विद्यालयको समग्र शैक्षिक सुधारका लागि वि.व्य.स., शि.अ.सं. शिक्षक, विद्यार्थी, र अभिभाावकको संयुक्त बैठक वसी योजना निमार्ण गर्ने र कार्यान्वयन गराउने ।

६) वि.व्य.स. र शि.अ.सं.गठन गर्नु पर्ने विद्यालयले अविलम्ब गठन गरी सोको जानकारी दिने ।

७) विद्यालयका आर्थिक, शैक्षिक, भौतिक लगायतका समग्र गतिविधिहरु पारदर्शी वनाउन सामाजिक, कानुनी परीक्षण गराउने, बेरुजु रहेका विद्यालयले तुरुन्तै फर्छौटका लागि आवश्यक काजजातहरु पेश गरी फर्टौट गराउने । यी कार्य नगर्ने विद्यालयको निकासा रोक्का गरिनुका साथै थप सहायता समेत पैदान गरिने छैन ।

८) सबै विद्यालयहरुले विद्यालय प्रोफाइल तयार गरी स्रोतकेन्द्रमा पेश गर्ने ।

९) विद्यालयको सेवा क्षेत्र भित्र निरक्षर अभिभावक भए साक्षर वन्न अभिप्रेरित गर्ने साथै साक्षर अभिभावक हाम्रो विद्यालयको गौरब भन्ने आदर्श वाक्यहरु लेखी विद्यालयहरुमा टाँस्ने ।

१०) सबैभन्दा योग्य र कुशल शिक्षकवाट मासिकरुपमा नमुना कक्षा प्रदर्शन गर्न लगाउने ।

११) विद्यार्थीहरुलाई उपलब्ध गराइने सेवा सुविधा सहितको विवरण उल्लेख गरी नागरिक वडा पत्र सबैले देख्ने ठाँउमा राख्ने ।

१२) तथ्याङ्क ढांट्ने तथा झुठो विवरण दिनेलाई भ्रष्टाचार अभियोग सरह कारवाही गर्ने कानुनी प्रावधान भएको ले यथार्थ विवरण भरी पेश गर्ने ।

१३) सबै शिक्षकहरुले सम्पत्ति विवरण, सामाजिक सेवाकर ,पारिश्रमिक आयकर समयमानै वुझाउने ।

१४) सबै शिक्षकहरुले वैंकमा खाता खोल्ने र तलवभत्ता सम्वन्धित शिक्षकको खातामा नै पठाउने व्यवस्था अनिवार्य गर्ने साथै विद्यालयको रकम खातावाट झिकी गाँउघरमा व्याजमा नलगाउने ।

१५) एकै समयमा दोहोरो हाजिर गरी दोहोरो तलवभत्ता खान खुवाउन नहुने र आंशिक रुपमा पठनपाठन गराउने शिक्षकले जि.शि.का को पुर्व स्वीकृती लिनु पर्ने ।

१६) विद्यालय हाता भित्र धुम्रपान मद्यपान र सुर्तीजन्य पदार्थको सेवन निषेध गर्ने र मादक पदार्थ सेवन गरी विद्यालयमा जाने शिक्षकहरुलाई कारवाही गर्ने ।

१७) विद्यालयमा पोषाकको व्यवस्था गर्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थी सबैले विद्यालमा जाँदा अनिवार्य पोषाक लगाउनु पर्ने ।

१८) विद्यालयमा वारम्वार अनुपस्थित हुने शिक्षकलाई मध्यनजर गरी मोबाइल छड्केको समेत व्यवस्था गरि एकोले शिक्षकहरु नियमित रुपमा विद्यालयमा उपस्थितहुनु पर्ने ।

१९) सबै विद्यालयहरुले परीक्षाफल विश्लेषण गरी सोको विवरण स्रोतकेन्द्रमा वुझाउने ।

२०) परीक्षाको नतिजा पश्चात शिक्षक विद्यार्थी अभिभावक वीच अर्न्तक्रिया गर्ने ।

२१) सबै शिक्षकहरुले विद्यार्थी उपलब्धि अभिवृद्धि योजना र शिक्षण सुधार योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

२२) संस्थागत विद्यालयहरुले लिने गरेको कक्षागत शुल्क विवरण र आफुले उपलब्ध गराएको १० प्रतिशत छात्रवृत्ति पाउनेहरुको विवरण जि.शि.का.मा पेश गर्ने ।

२३) संस्थागत विद्यालयमा पठनपाठन गराउने सबै शिक्षकहरुलाई निजले पाउने सेवा सुविधा उल्लेख गरी नियुक्ति पत्र दिने ।

२४) विद्यालयको खाली जग्गामा वृक्षारोपण करेसावारी बगैचा निमार्ण गरी स्वच्छ र हरावरा तुल्याउने ।

२५) विद्यालयको वातावरण स्वच्छ एवम सफा राख्न सरसफाइमा विषेश ध्यान दिने ।

२६) विद्यालयहरुले भौतिक निमार्ण सुधार गर्दा अपाङ्ग मैत्री हुनेगरी व्यवस्था मिलाउने ।

२७) प्रत्येक विद्यालयमा Gender Focal Person तोकिनु पर्ने र सम्भव भएसम्म महिला शिक्षकलाइ प्राथामिकता दिने ।

२८) विद्यार्थीहरुलाई अतिरिक्त क्रियाकलाप, रेडक्रस, स्काउटका कार्यक्रमहरुमा सरिकहुन प्रेरित अनुशासन र निजहरुमा अर्न्तनिहित प्रतिभाको प्रस्फुटन गराउन सहयोग गर्ने ।

२९) नियमन निकायका परिपत्र, निर्देशनलाई उच्च प्राथामिकता राखी कार्यान्वयन गराउने ।

३०) प्रत्येक विद्यालयमा संविधान, शिक्षा ऐन नियमावली पाठ्यक्रम, शिक्षक निर्देशिका र पाठ्यपुस्तक अनिवार्यरुपमा रहनु पर्ने ।

३१) तोकिएको पाठ्यक्रम पाठ्यपुस्तकका अतिरिक्त अन्य पाठ्यपुस्तक पढाउन चाहने विद्यालयले जि.किा को पूर्व स्वीकृती लिएर लागु गर्नु पर्ने ।

३२) आफ्नो सेवाक्षेत्रका सबै वालवालिकाहरुलाइ विद्यालयमा भर्ना गराऔं र विद्यालयलाई बालमैत्री वनाउन कार्ययोजना निमाण गरी कार्यान्वयन गराऔं ।

शिक्षासँग सम्बन्धित विभिन्न नाराहरू

१) शिक्षाको उज्यालो घामबाट कुनै पनि बालबालिकाहरुले बञ्चित हुन नपरोस् । २०३१–२०३४

२) नानीहरुलाई माया गरौं । २०३५–२०३७

३) शिक्षाको गुणस्तर बढाऔं । २०३८

४) शिक्षाको गुणस्तर बढाऔं, जनसहमागिता जुटाऔं । २०३९

५) शिक्षालाई उत्पादनशील र सिर्जनशील बनाऔं । २०४०

६) शिक्षालाई जनमुखी बनाऔं । २०४१

७) शिक्षार्ला नीवनौपयोगी बनाऔं । २०४२

८) शिक्षाको स्तर र विकासको मर्यादा बढाऔं । २०४३

९) आफ्ना छोराछोरीलाई पढ्न पठाऔं, शिक्षालाई जगैबाट उठाऔं । २०४४

१०) शिक्षाको उज्यालो घामवाट कुनै पनि बालबालिकाहरुले बञ्चित हुन नपरोस् २०४५
११) साक्षर वनौ र साक्षरता वढाऔं । २०४६
१२) शिक्षाको उज्यालो घरघरमा पुर्‍याऔं, प्रजातान्त्रिक विकास विकसित गराऔ । २०४७
१३) शिक्षाको उपलब्धिः दक्ष र सक्षम जनशक्ति २०४८
१४) स्वच्छ शैक्षिक वातावरण सिर्जना गरौ, शिक्षाको विकास गरौं । २०४९
१५) शिक्षाको विस्तार : विकासको पूर्वाधार २०५०
१६) शिक्षाको गुणस्तर उठाऔं, समाजलाई स्वावलम्वी वनाऔं । २०५१
१७) शिक्षाको ज्योति जगाएर सक्षम नागरिक तैयार गरौं । २०५२
१८) लगनशील विद्यार्थी, समर्पित शिक्षक, स्तरयुक्त शिक्षा, आजको आवश्यकता २०५३
१९) दक्ष शिक्षक, स्तरीय शिक्षा, सक्षम जनशक्ति राष्टको प्रगति २०५४
२०) स्तरीय शिक्षा घर -घरमा पुर्‍याऔं । २०५५
२१) प्रजातान्त्रिक शिक्षको मान्यता : रोजगार विकास र मानवता । २०५६
२२) आजको आवश्यकता सबैलाई जीवनोपयोगी शिक्षा, गुणस्तरका लागि सक्रिय सहभागीता २०५७
२३) सहभागिता मुलक स्वच्छ शिक्षाको विस्तार, एकता र दीगो विकासको आधार २०५८
२४) आर्दश शिक्षाका चार चरण शान्ति सदाचार सहिष्णुता र रोजगार २०५९
२५) विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्र बनाऔं, गाुणत्मक शिक्षाको विस्तार गरौं । २०६०
२६) "हिंसारहित शान्त शिक्षणस्थल सबैको ईच्छा सगै वस्न र जीउन सबैका लागि शिक्षा" २०६१
२७) शान्ति सबैको ईच्छा, गुणस्तरीय एवम् रोजगारमुलक शिक्षा २०६२
२८) लोकतान्त्रिक नेपालको आवश्यकता, समावेशी र गुगात्मक शिक्षा २०६४
२९) लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको आधार, शिक्षा सबैको मौलिक अधिकार २०६५
३०) नयाँ नेपालको मुल आधार, गुणस्तरीय शिक्षा मौलिक अधिकार २०६६
३१) शिक्षा हाम्रो मौलिक अधिकार, उन्नति र समृद्धिको आधार २०६७
३३) श्रम सीप र प्रविधियुक्त गुणस्तरीय शिक्षा, विद्यालय शान्ति क्षेत्र नेपालीको इच्छा २०६८
३४) समुनत समाज, परिष्कृत संस्कार, साक्षरता र शिक्षाः विकासको आधार २०६९
३५) बालमैत्री, अनिवार्य शिक्षा ज्ञान र सिपको सुनिश्चितता २०७०
३६) सक्षम शिक्षक स्तरीय शिक्षा, सम्वृद्धिका लागि साक्षरता र प्रविधियुक्त शिक्षा २०७१
३७) सबै नागरिकहरु साक्षर बनौं र अरुलाई पनि साक्षर बनाऔं ।

परिच्छेद: पाँच

जिल्लाका मुख्य मुख्य शैक्षिक विवरणहरू

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	प्राथमिक तह जम्मा																	
						कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२	८	१६	२४	१३	१२	२५	८	१३	२१	५	११	१६	१०	११	२१	४४	६३	१०७
४२००१०००४	१	चराङ लोक्षय छ्योलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५	४		४	७		७	४		४	५		५	१०		१०	३०		३०
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.वि.	१-५	चराङ-६	२८२	४	४	८	५	२	७	३	१	४							१२	७	१९
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिडुव धार्केलिङ्ग गुम्वा	१-५	चराङ-९	९९३		१०	१०		८	८		१२	१२		११	११		११	११		५२	५२
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.वि.	१-३	मराङ-१	२७५		२	२	१	२	३	१		१							२	४	६
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८	३६	२२	५८	११	७	१८	७	११	१८	५	१०	१५	१	७	८	६०	५७	११७
४२००२०००४	१	भृकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०	५		५		१	१	१		१	१		१				७	१	८
४२००२०००३	२	विरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७	२	३	५				१	३	४							३	६	९
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्ग्याल-१	२९३	५	१	६				२		२				१	१	२	८	२	१०
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८	५	२	७													५	२	७
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुबा-२	४३०	३	३	६		१	१										३	४	७
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्वा	१-६	नम्ग्याल-१	१०२३	१५	१२	२७	८	५	१३	३	८	११	३	१०	१३		६	६	२९	४१	७०
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०	१	१	२	३		३				१		१				५	१	६
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८	२०	१८	३८	८	१५	२३	५	१०	१५	८	१७	२५	५	२०	२५	४६	८०	१२६
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५	३	१	४													३	१	४
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४	१२	४	१६	५	५	१०	४	२	६	७	३	१०	४	४	८	३२	१८	५०
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५	२	३	५	१	३	४	१	२	३	१	४	५	१	१	२	६	१३	१९
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	१-५	निफुग-२			८	८		७	७		६	६		१०	१०		१५	१५		४६	४६
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८	३	२	५	२		२										५	२	७
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९	१५	७	२२	४	२	६	१		१	१		१		१	१	२१	१०	३१
४२००४०००१	१	अर्रनको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३	१		१	१	१	२										२	१	३
४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९	१	१	२													१	१	२
४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०	८	३	११	३	१	४										११	४	१५
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२	१	२	३													१	२	३
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५	२		२				१		१	१		१				४		४

४२००४०००४	६	ताइवे प्रा.वि.	१-३	ताइवे-२	२४९	२	१	३											१	१	२	२	४
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४	८	१५	२३	१२	७	१९	३	६	९	२	४	६	२	४	६	२७	३६	६३
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४		२	२														२	२
४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१	२	३	५	२		२										४	३	७
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७	६	१०	१६	१०	७	१७	३	६	९	२	४	६	२	४	६	२३	३१	५४
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७	७	३	१०	२	१	३	२	२	४	३		३				१४	६	२०
४२००६०००२	१	छैङ्गुर प्रा.वि.	१-३	छैङ्गुर-१	२६९	४	२	६	१	१	२		१	१	१		१				६	४	१०
४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोङ-५	२७०	१	१	२					१	१	२		२				३	२	५
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७	२		२	१		१	२		२							५		५
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	३०	२४	५४	३४	३७	७१	२३	२८	५१	१८	२६	४४	२६	२२	४८	१३१	१३७	२६८
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५	१८	१६	३४	१७	२८	४५	१९	२१	४०	१०	१५	२५	१८	११	२९	८२	९१	१७३
४२००७०००१	२	डुम्बा प्रा.वि.	१-५	डुम्बा-९	२५१	२	१	३	१		१				२	१	३	२	१	३	७	३	१०
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		८	६	१४	९	७	१६	२	५	७	५	५	१०	३	९	१२	२७	३२	५९
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४	२	१	३	७	२	९	२	२	४	१	५	६	३	१	४	१५	११	२६
८	८	कागवेनी		कागवेनी		११	७	१८	८	४	१२	६	४	१०	६	२	८	२	१	३	३३	१८	५१
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९	१	१	२	३		३	१		१							५	१	६
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७	२	३	५	१	१	२										३	४	७
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८	५	२	७	४	३	७	४	३	७	६	२	८	१	१	२	२०	११	३१
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्बा स्कुल	१-३	कागवेनी-८																			
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुरजुङ-३	३८८	२	१	३				१		१				१		१	४	१	५
४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४	१		१					१	१							१	१	२
९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४	६	५	११	८	३	११	९	४	१३	९	४	१३	३	६	९	३५	२२	५७
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५	१	२	३	४	१	५	५	१	६	६	१	७	१	३	४	१७	८	२५
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगरकोट-१	३६४	३	३	६	२	२	४	३		३	२		२	१	२	३	११	७	१८
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८	२		२	२		२	१	३	४	१	३	४	१	१	२	७	७	१४
१०	१०	कुञ्जो		तागलुङ	२३५	९	१४	२३	१२	७	१९	११	६	१७	१०	१०	२०	९	१०	१९	५१	४७	९८
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	भिफ्रादेउर ाली-९	२७६	१	४	५	३	२	५	२	१	३	२	१	३	१	१	२	९	९	१८
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयो-८	२५९	३	१	४	१		१	३		३	३	१	४	२	१	३	१२	३	१५
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैराथाप्ला-९	४३३		१	१	१		१		१	१	१	३	४	१	३	४	३	८	११
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१		२	२	२		२	१	१	२		२	२		१	१	३	६	९
४२०१००००५	५	तागलुङ नि.मा.वि.	१-८	तागलुङ-५	२३५	५	६	११	५	५	१०	५	३	८	४	३	७	५	४	९	२४	२१	४५
११	११	लेते		लेते	२४३	६	९	१५	७	१०	१७	१०	४	१४	८	८	१६	८	१७	२५	३९	४८	८७

४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३	२	३	५	३	६	९	४	२	६	५	३	८	३	९	१२	१७	२३	४०
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५	२	५	७	४	३	७	३	१	४	२	२	४	३	६	९	१४	१७	३१
४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५	२	१	३		१	१	३	१	४	१	३	४	२	२	४	८	८	१६
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७	२७	२५	५२	२०	१९	३९	१६	१९	३५	४	११	१५	४	१२	१६	७१	८६	१५७
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लोमन्थाङ-७	११७७	४	३	७	४	३	७	३	१	४	२	४	६	२	४	६	१५	१५	३०
४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लोमन्थाङ-८	१११७	१३	७	२०	१३	६	१९	१२	१०	२२							३८	२३	६१
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्वा स्कुल	१-५	लोमन्थाङ-८	९०७		६	६		८	८		७	७		६	६		६	६		३३	३३
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लोमन्थाङ-१	२८८	१०	९	१९	३	२	५	१	१	२	२	१	३	२	२	४	१८	१५	३३
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१	१०	१३	२३	१८	१२	३०	८	१०	१८	१४	१६	३०	१२	१५	२७	६२	६६	१२८
४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२		१	१	२	२	४				३	१	४	१	२	३	६	६	१२
४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५	५	४	९	६	४	१०	३	४	७	४	३	७	३	४	७	२१	१९	४०
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४		३	३	५	२	७	३	४	७	३	५	८	७	५	१२	१८	१९	३७
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयरपोर्ट-५	४३१	३	३	६	३	२	५				४	७	११	१	४	५	११	१६	२७
४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९		२	२	४	२	२	४	२	२	४							६	६	१२
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६	१४	१३	२७	१०	२	१२	१०	८	१८	६	५	११	८	७	१५	४८	३५	८३
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६	२	२	४	१		१		२	२							३	४	७
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६																		
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७	७	८	१५	६	२	८	७	५	१२	५	४	९	४	५	९	२९	२४	५३
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झारकोट-४	२६६	५	३	८	३		३	३	१	४	१	१	२	४	२	६	१६	७	२३
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७	७	५	१२	३	२	५										१०	७	१७
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२	३	१	४													३	१	४
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि																			
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७																		
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८	४	२	६	१		१										५	२	७
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्गया-७	२८३		२	२														२	२
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६				२	२	४										२	२	४
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	७	१२	१९	१२	३	१५	६	६	१२	९	२	११	१०	७	१७	४४	३०	७४
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८																		
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५																			
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३	१	२	३	१	१	२				१		१	१		१	४	३	७
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	६	१०	१६	११	२	१३	६	६	१२	८	२	१०	९	७	१६	४०	२७	६७
						२२१	२०८	४२९	१८२	१४३	३२५	१२५	१३१	२५६	१०८	१२६	२३४	१००	१४०	२४०	७३६	७४८	१४८४

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	प्राथमिक तह जम्मा																	
						कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२																		
४२००१०००४	१	चराङ लोक्क्षय छायोलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५																		
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.वि.	१-५	चराङ-६	२८२																		
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिडुव धार्केलिङ्ग गुम्वा	१-५	चराङ-९	९९३																		
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.वि.	१-३	मराङ-१	२७५																		
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८		१	१														१	१
४२००२०००४	१	भुकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०																		
४२००२०००३	२	बिरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७																		
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्ग्याल-१	२९३																		
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८																		
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुवा-२	४३०		१	१														१	१
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्वा	१-६	नम्ग्याल-१	१०२३																		
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०																		
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८																		
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५																		
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४																		
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५																		
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	१-५	निफुग-२																			
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८																		
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९	२		२	१		१										३		३
४२००४०००१	१	अरनिको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३																		
४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९																		
४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०	२		२	१		१										३		३
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२																		
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५																		
४२००४०००४	६	ताङवे प्रा.वि.	१-३	ताङवे-२	२४९																		
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४				१		१										१		१
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४																		

४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१																		
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७				१		१										१		१
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७	१		१					१	१	१		१				२	१	३
४२००६०००२	१	छैङ्गुर प्रा.वि.	१-३	छैङ्गुर-१	२६९	१		१					१	१	१		१				२	१	३
४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोङ-५	२७०																		
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७																		
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	४	१	५	८	३	११	३	४	७	१	५	६	३	३	६	१९	१६	३५
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५																		
४२००७०००१	२	डुम्वा प्रा.वि.	१-५	डुम्वा-९	२५१																		
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		३	१	४	४	२	६	२	२	४	१		१	१	३	४	११	८	१९
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४	१		१	४	१	५	१	२	३		५	५	२		२	८	८	१६
८	८	कागवेनी		कागवेनी		३	३	६	१		१	१		१	२		२	१	१	२	८	४	१२
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९																		
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७																		
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८	३	२	५	१		१	१		१	२		२	१	१	२	८	३	११
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्वा स्कुल	१-३	कागवेनी-८																			
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुरजुङ-३	३८८		१	१														१	१
४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४																		
९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४	४	१	५	१	१	२	७	२	९	३	१	४	१	३	४	१६	८	२४
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५	१		१	१	१	२	३	१	४	१		१		१	१	६	३	९
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगरकोट-१	३६४	२	१	३				३		३	१		१	१	२	३	७	३	१०
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८	१		१				१	१	२	१	१	२				३	२	५
१०	१०	कुञ्जो		ताग्लुङ	२३५	७	८	१५	६	५	११	६	४	१०	६	५	११	६	४	१०	३१	२६	५७
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	झिप्रादेउर ाली-९	२७६	१	२	३		१	१	२	१	३	२	१	३		१	१	५	६	११
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयों-८	२५९	२	१	३	१		१	२		२	३	१	४	२	१	३	१०	३	१३
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैराथाप्ला-९	४३३																		
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१				२		२	१		१		१	१				३	१	४
४२०१००००५	५	तागलुङ नि.मा.वि.	१-८	ताग्लुङ-५	२३५	४	५	९	३	४	७	१	३	४	१	२	३	४	२	६	१३	१६	२९
११	११	लेते		लेते	२४३	३	५	८	१	४	५	४	१	५	६	२	८	१	५	६	१५	१७	३२
४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३	२	३	५	१	२	३	२		२	४	१	५		३	३	९	९	१८
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५		१	१		१	१				२		२		१	१	२	३	५

४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५	१	१	२		१	१	२	१	३		१	१	१	१	२	४	५	९
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७		३	३														३	३
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लोमन्थाङ-७	११७७																		
४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लोमन्थाङ-८	१११७																		
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्वा स्कुल	१-५	लोमन्थाङ-८	९०७																		
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लोमन्थाङ-१	२८८		३	३														३	३
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१	३	६	९	९	३	१२	३	२	५	४	१३	१७	६	७	१३	२५	३१	५६
४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२		१	१	१		१							१		१	२	१	३
४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५	१	३	४	४	१	५	२	१	३	३	३	६	२	२	४	१२	१०	२२
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४		२	२	२	२	४	१	१	२		४	४	३	४	७	६	१३	१९
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयरपोर्ट-५	४३१	२		२	२		२				१	६	७		१	१	५	७	१२
४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९																			
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६	२	३	५	१		१		१	१		१	१	१		१	४	५	९
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६	१	१	२	१		१		१	१							२	२	४
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६																		
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७		१	१								१	१	१		१	१	२	३
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झारकोट-४	२६६	१	१	२													१	१	२
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७																		
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२																		
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि																			
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७																		
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८																		
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्ग्या-७	२८३																		
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६																		
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	३	६	९	६	१	७	२	३	५	३		३	४	३	७	१८	१३	३१
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८																		
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५																			
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३				१		१				१		१	१		१	३		३
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	३	६	९	५	१	६	२	३	५	२		२	३	३	६	१५	१३	२८
						३२	३७	६९	३५	१७	५२	२६	१८	४४	२६	२७	५३	२३	२६	४९	१४२	१२५	२६७

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	प्राथमिक तह जम्मा																	
						कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२	८	१६	२४	१३	१२	२५	८	१३	२१	५	११	१६	१०	११	२१	४४	६३	१०७
४२००१०००४	१	चराङ लोक्षय छायोलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५	४		४	७		७	४		४	५		५	१०		१०	३०		३०
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.वि.	१-५	चराङ-६	२८२	४	४	८	५	२	७	३	१	४							१२	७	१९
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिङुव धार्केलिङ्ग गुम्वा	१-५	चराङ-९	९९३		१०	१०		८	८		१२	१२		११	११		११	११		५२	५२
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.वि.	१-३	मराङ-१	२७५		२	२	१	२	३	१		१							२	४	६
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८	३६	२१	५७	११	७	१८	७	११	१८	५	१०	१५	१	७	८	६०	५६	११६
४२००२०००४	१	भृकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०	५		५		१	१	१		१	१		१				७	१	८
४२००२०००३	२	बिरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७	२	३	५				१	३	४							३	६	९
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्याल-१	२९३	५	१	६				२		२				१	१	२	८	२	१०
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८	५	२	७													५	२	७
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुवा-२	४३०	३	२	५		१	१										३	३	६
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्वा	१-६	नम्याल-१	१०२३	१५	१२	२७	८	५	१३	३	८	११	३	१०	१३		६	६	२९	४१	७०
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०	१	१	२	३		३				१		१				५	१	६
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८	२०	१८	३८	८	१५	२३	५	१०	१५	८	१७	२५	५	२०	२५	४६	८०	१२६
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५	३	१	४													३	१	४
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४	१२	४	१६	५	५	१०	४	२	६	७	३	१०	४	४	८	३२	१८	५०
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५	२	३	५	१	३	४	१	२	३	१	४	५	१	१	२	६	१३	१९
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	१-५	निफुग-२			८	८		७	७		६	६		१०	१०		१५	१५		४६	४६
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८	३	२	५	२		२										५	२	७
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९	१३	७	२०	३	२	५	१		१	१		१		१	१	१८	१०	२८
४२००४०००१	१	अरनिको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३	१		१	१	१	२										२	१	३
४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९	१	१	२													१	१	२
४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०	६	३	९	२	१	३										८	४	१२
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२	१	२	३													१	२	३
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५	२		२				१		१	१		१				४		४
४२००४०००४	६	ताङवे प्रा.वि.	१-३	ताङवे-२	२४९	२	१	३											१	१	२	२	४
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४	८	१५	२३	११	७	१८	३	६	९	२	४	६	२	४	६	२६	३६	६२
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४		२	२														२	२

४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१	२	३	५	२		२										४	३	७
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७	६	१०	१६	९	७	१६	३	६	९	२	४	६	२	४	६	२२	३१	५३
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७	६	३	९	२	१	३	२	१	३	२		२				१२	५	१७
४२००६०००२	१	छैङ्गुर प्रा.वि.	१-३	छैङ्गुर-१	२६९	३	२	५	१	१	२										४	३	७
४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोङ-५	२७०	१	१	२					१	१	२		२				३	२	५
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७	२		२	१		१	२		२							५		५
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	८	७	१५	९	६	१५	१	३	४	७	६	१३	५	८	१३	३०	३०	६०
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५																		
४२००७०००१	२	डुम्वा प्रा.वि.	१-५	डुम्वा-९	२५१	२	१	३	१		१				२	१	३	२	१	३	७	३	१०
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		५	५	१०	५	५	१०		३	३	४	५	९	२	६	८	१६	२४	४०
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४	१	१	२	३	१	४	१		१	१		१	१	१	२	७	३	१०
८	८	कागवेनी		कागवेनी		८	४	१२	७	४	११	५	४	९	४	२	६	१		१	२५	१४	३९
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९	१	१	२	३		३	१		१							५	१	६
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७	२	३	५	१	१	२										३	४	७
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८	२		२	३	३	६	३	३	६	४	२	६				१२	८	२०
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्वा स्कुल	१-३	कागवेनी-८																			
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुरजुङ-३	३८८	२		२				१		१				१		१	४		४
४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४	१		१					१	१							१	१	२
९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४	२	४	६	६	२	८	२		२	६	१	७	१	२	३	१७	९	२६
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५		२	२	२		२	२		२	५	१	६	१	२	३	१०	५	१५
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगरकोट-१	३६४	१	२	३	२	२	४				१		१				४	४	८
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८	१		१	२		२										३		३
१०	१०	कुञ्जो		ताग्लुङ	२३५	२	६	८	४	२	६	५	२	७	४	३	७	२	६	८	१७	१९	३६
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	झिप्रादेउरली-९	२७६		२	२	३	१	४							१		१	४	३	७
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयो-८	२५९	१		१				१		१							२		२
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैराथाप्ला-९	४३३		१	१					१	१	१	२	३		३	३	१	७	८
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१		२	२					१	१					१	१		४	४
४२०१००००५	५	तागलुङ नि.मा.वि.	१-८	ताग्लुङ-५	२३५	१	१	२	१	१	२	४		४	३	१	४	१	२	३	१०	५	१५
११	११	लेते		लेते	२४३	३	४	७	६	६	१२	५	२	७	२	६	८	७	१०	१७	२३	२८	५१
४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३				२	४	६	२	१	३	१	२	३	३	४	७	८	११	१९
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५	२	४	६	४	२	६	२	१	३		२	२	३	५	८	११	१४	२५

४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५	१		१				१		१	१	२	३	१	१	२	४	३	७
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७	१०	१२	२२	३	१०	१३	१	८	९	२	७	९	२	८	१०	१८	४५	६३
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लोमन्थाङ-७	११७७																		
४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लोमन्थाङ-८	१११७																		
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्वा स्कुल	१-५	लोमन्थाङ-८	९०७		६	६		८	८		७	७		६	६		६	६		३३	३३
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लोमन्थाङ-१	२८८	१०	६	१६	३	२	५	१	१	२	२	१	३	२	२	४	१८	१२	३०
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१	४	३	७	६	६	१२	२	५	७	९	३	१२	५	५	१०	२६	२२	४८
४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२				१	२	३				३	१	४		२	२	४	५	९
४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५	३		३	२	२	४		३	३	१		१	१	१	२	७	६	१३
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४		१	१	३		३	२	२	४	२	१	३	३	१	४	१०	५	१५
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयरपोर्ट-५	४३१	१	२	३		२	२				३	१	४	१	१	२	५	६	११
४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९																			
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६	१२	१०	२२	९	२	११	९	७	१६	६	४	१०	७	७	१४	४३	३०	७३
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६	१	१	२					१	१							१	२	३
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६																		
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७	७	७	१४	६	२	८	७	५	१२	५	३	८	३	५	८	२८	२२	५०
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झारकोट-४	२६६	४	२	६	३		३	२	१	३	१	१	२	४	२	६	१४	६	२०
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७	७	५	१२	३	२	५										१०	७	१७
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२	३	१	४													३	१	४
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि																			
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७																		
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८	४	२	६	१		१										५	२	७
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्गया-७	२८३		२	२														२	२
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६				२	२	४										२	२	४
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	२	४	६	६	२	८	४	२	६	४	१	५	४	४	८	२०	१३	३३
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८																		
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५																			
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३	१	१	२		१	१										१	२	३
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	१	३	४	६	१	७	४	२	६	४	१	५	४	४	८	१९	११	३०
						१४९	१३९	२८८	१०७	८६	१९३	६०	७४	१३४	६७	७५	१४२	५२	९३	१४५	४३५	४६७	९०२

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	आधारभूत तह जम्मा विद्यार्थी विवरण												माध्यमिक तह जम्मा विद्यार्थी विवरण								
						कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा १-८			कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ९-१०		
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२										४४	६३	१०७									
४२००१०००४	१	चराङ लोक्षय छायोलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५										३०	०	३०									
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.वि.	१-५	चराङ-६	२८२										१२	७	१९									
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिङुव धार्केलिङ्ग गुम्बा	१-५	चराङ-९	९९३										०	५२	५२									
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.वि.	१-३	मराङ-१	२७५										२	४	६									
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८										६०	५७	११७									
४२००२०००४	१	भृकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०										७	१	८									
४२००२०००३	२	बिरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७										३	६	९									
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्ग्याल-१	२९३										८	२	१०									
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८										५	२	७									
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुवा-२	४३०										३	४	७									
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्बा	१-६	नम्ग्याल-१	१०२३										२९	४१	७०									
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०										५	१	६									
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८	१४	७	२१	१०	३	१३	३	४	७	७३	९४	१६७	६	२	८	६	३	९	१२	५	१७
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५										३	१	४									
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४	१४	७	२१	१०	३	१३	३	४	७	५९	३२	९१	६	२	८	६	३	९	१२	५	१७
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्बा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५										६	१३	१९									
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्बा स्कुल	१-५	निफुग-२											०	४६	४६									
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८										५	२	७									
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९										२१	१०	३१									
४२००४०००१	१	अर्रनिको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३										२	१	३									

४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९										१	१	२									
४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०										११	४	१५									
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२										१	२	३									
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५										४	०	४									
४२००४०००४	६	ताङ्वे प्रा.वि.	१-३	ताङवे-२	२४९										२	२	४									
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४										२७	३६	६३									
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४										०	२	२									
४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१										४	३	७									
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७										२३	३१	५४									
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७										१४	६	२०									
४२००६०००२	१	छैङ्गुर प्रा.वि.	१-३	छैङ्गुर-१	२६९										६	४	१०									
४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोङ-५	२७०										३	२	५									
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७										५	०	५									
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	२७	३०	५७	३६	२२	५८	२८	२९	५७	२२२	२१८	४४०	४१	४३	८४	२८	२१	४९	६९	६४	१३३
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५	१२	१४	२६	२१	९	३०	१३	१३	२६	१२८	१२७	२५५	११	१५	२६	१४	७	२१	२५	२२	४७
४२००७०००१	२	डुम्वा प्रा.वि.	१-५	डुम्वा-९	२५१										७	३	१०									
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		१५	१६	३१	१५	१३	२८	१५	१६	३१	७२	७७	१४९	३०	२८	५८	१४	१४	२८	४४	४२	८६
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४										१५	११	२६									
८	८	कागवेनी		कागवेनी		२	६	८	९	६	१५	५	२	७	४९	३२	८१	५	४	९	४	३	७	९	७	१६
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९										५	१	६									
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७										३	४	७									
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८	२	६	८	९	६	१५	५	२	७	३६	२५	६१	५	४	९	४	३	७	९	७	१६
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्बा स्कुल	१-३	कागवेनी-८											०	०	०									
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुरजुङ-३	३८८										४	१	५									
४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४										१	१	२									

९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४	४	७	११	७	९	१६	११	१०	२१	५७	४८	१०५	३	१५	१८	७	१२	१९	१०	२७	३७
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५	४	७	११	७	९	१६	११	१०	२१	३९	३४	७३	३	१५	१८	७	१२	१९	१०	२७	३७
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगरकोट-१	३६४										११	७	१८									
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८										७	७	१४									
१०	१०	कुञ्जो		तारलुङ	२३५	८	१०	१८	४	८	१२	५	५	१०	६८	७०	१३८									
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	भिफ्रादेउर ली-९	२७६										९	९	१८									
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयो-८	२५९										१२	३	१५									
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैराथाप्ला-९	४३३										३	८	११									
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१										३	६	९									
४२०१००००५	५	तारलुङ नि.मा.वि.	१-८	तारलुङ-५	२३५	८	१०	१८	४	८	१२	५	५	१०	४१	४४	८५									
११	११	लेते		लेते	२४३	१३	९	२२	८	७	१५	१०	९	१९	७०	७३	१४३	७	८	१५	६	४	१०	१३	१२	२५
४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३	८	४	१२	५	७	१२	८	५	१३	३८	३९	७७	७	८	१५	६	४	१०	१३	१२	२५
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५	५	५	१०	३		३	२	४	६	२४	२६	५०									
४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५										८	८	१६									
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७	४		४	१	१	२	२		२	७८	८७	१६५									
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लोमन्थाङ-७	११७७										१५	१५	३०									
४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लोमन्थाङ-८	१११७										३८	२३	६१									
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्बा स्कुल	१-५	लोमन्थाङ-८	९०७										०	३३	३३									
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लोमन्थाङ-१	२८८	४		४	१	१	२	२		२	२५	१६	४१									
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१	२१	१२	३३	१३	७	२०	१२	१३	२५	१०८	९८	२०६	५	३	८	५	४	९	१०	७	१७
४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२										६	६	१२									
४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५	११	५	१६	५	२	७	५	६	११	४२	३२	७४									
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४	१०	७	१७	८	५	१३	७	७	१४	४३	३८	८१	५	३	८	५	४	९	१०	७	१७
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयरपोर्ट-५	४३१										११	१६	२७									

४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९											६	६	१२								
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६	३	३	६	५	१	६	१	६	७	५७	४५	१०२								
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६										३	४	७								
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६										०	०	०								
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७	३	३	६	५	१	६	१	६	७	३८	३४	७२								
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झारकोट-४	२६६										१६	७	२३								
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७										१०	७	१७								
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२										३	१	४								
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि											०	०	०								
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७										०	०	०								
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८										५	२	७								
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्ग्या-७	२८३										०	२	२								
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६										२	२	४								
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	१२	७	१९	९	११	२०	१६	८	२४	८१	५६	१३७	१७	१३	३०	४	१०	१४	२१	२३	४४
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८										०	०	०								
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५											०	०	०								
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३										४	३	७								
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	१२	७	१९	९	११	२०	१६	८	२४	७७	५३	१३०	१७	१३	३०	४	१०	१४	२१	२३	४४
						१०८	९१	१९९	१०२	७५	१७७	९३	८६	१७९	१०३९	१०००	२०३९	८४	८८	१७२	६०	५७	११७	१४४	१४५	२८९

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	उच्च माध्यमिक तह जम्मा विद्यार्थी विवरण									कुल जम्मा			निम्न माध्यमिक तह दलित विद्यार्थी विवरण											
						कक्षा ११			कक्षा १२			कक्षा ११-१२						कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा १-८		
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२										४४	६३	१०७										०	०	०
४२००१०००४	१	चराङ लोक्क्षय छायोलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५										३०	०	३०										०	०	०
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.वि.	१-५	चराङ-६	२८२										१२	७	१९										०	०	०
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिडुव धार्के लङ्ग गुम्वा	१-५	चराङ-९	९९३										०	५२	५२										०	०	०
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.वि.	१-३	मराङ-१	२७५										२	४	६										०	०	०
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८										६०	५७	११७										०	१	१
४२००२०००४	१	भृकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०										७	१	८										०	०	०
४२००२०००३	२	बिरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७										३	६	९										०	०	०
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्ग्याल-१	२९३										८	२	१०										०	०	०
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८										५	२	७										०	०	०
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुवा-२	४३०										३	४	७										०	१	१
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्वा	१-६	नम्ग्याल-१	१०२३										२९	४१	७०										०	०	०
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०										५	१	६										०	०	०
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८										८५	९९	१८४										०	०	०
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५										३	१	४										०	०	०
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४										७१	३७	१०८										०	०	०
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५										६	१३	१९										०	०	०
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	१-५	निफुग-२											०	४६	४६										०	०	०
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८										५	२	७										०	०	०
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९										२१	१०	३१										३	०	३
४२००४०००१	१	अरनिको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३										२	१	३										०	०	०
४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९										१	१	२										०	०	०

४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०										११	४	१५										३	०	३
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२										१	२	३										०	०	०
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५										४	०	४										०	०	०
४२००४०००४	६	ताङ्वे प्रा.वि.	१-३	ताङवे-२	२४९										२	२	४										०	०	०
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४										२७	३६	६३										१	०	१
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४										०	२	२										०	०	०
४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१										४	३	७										०	०	०
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७										२३	३१	५४										१	०	१
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७										१४	६	२०										२	१	३
४२००६०००२	१	छैङ्गुर प्रा.वि.	१-३	छैङ्गुर-१	२६९										६	४	१०										२	१	३
४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोङ-५	२७०										३	२	५										०	०	०
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७										५	०	५										०	०	०
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	२३	२२	४५	२१	१३	३४	४४	३५	७९	३३५	३१७	६५२	४	४	८	७	७	१४	४	४	८	३४	३१	६५
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५										१५३	१४९	३०२												
४२००७०००१	२	डुम्वा प्रा.वि.	१-५	डुम्वा-९	२५१										७	३	१०										०	०	०
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		२३	२२	४५	२१	१३	३४	४४	३५	७९	१६०	१५४	३१४	४	४	८	७	७	१४	४	४	८	२६	२३	४९
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४										१५	११	२६										८	८	१६
८	८	कागवेनी		कागवेनी											५८	३९	९७		२	२	४	२	६				१२	८	२०
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९										५	१	६										०	०	०
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७										३	४	७										०	०	०
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८										४५	३२	७७		२	२	४	२	६				१२	७	१९
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्वा स्कुल	१-३	कागवेनी-८											०	०	०										०	०	०
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुर जुङ-३	३८८										४	१	५										०	१	१

४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४										१	१	२										०	०	०
९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४										६७	७५	१४२		१	१	१	५	६	२	५	७	१९	१९	३८
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५										४९	६१	११०		१	१	१	५	६	२	५	७	९	१४	२३
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगर कोट-१	३६४										११	७	१८										७	३	१०
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८										७	७	१४										३	२	५
१०	१०	कुञ्जो		तारुलुङ	२३५										६८	७०	१३८	५	६	११		५	५	४	४	८	४०	४१	८१
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	झिप्रादेउर ाली-९	२७६										९	९	१८										५	६	११
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयो-८	२५९										१२	३	१५										१०	३	१३
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैर ाथाप्ला-९	४३३										३	८	११										०	०	०
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१										३	६	९										३	१	४
४२०१००००५	५	तागलुङ नि.मा.वि.	१-८	तारुलुङ-५	२३५										४१	४४	८५	५	६	११		५	५	४	४	८	२२	३१	५३
११	११	लेते		लेते	२४३										८३	८५	१६८	६	१	७	२	३	५	३	४	७	२६	२५	५१
४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३										५१	५१	१०२	६	१	७	२	३	५	३	३	६	२०	१६	३६
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५										२४	२६	५०								१	१	२	४	६
४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५										८	८	१६										४	५	९
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७										७८	८७	१६५										०	३	३
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लो मन्थाङ-७	११७७										१५	१५	३०												
४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लो मन्थाङ-८	१११७										३८	२३	६१												
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्वा स्कुल	१-५	लो मन्थाङ-८	९०७										०	३३	३३										०	०	०
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लो मन्थाङ-१	२८८										२५	१६	४१										०	३	३
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१										११८	१०५	२२३	८	९	१७	४	३	७	४	५	९	४१	४८	८९

४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२										६	६	१२										२	१	३
४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५										४२	३२	७४	३	३	६	२	१	३	२	३	५	१९	१७	३६
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४										५३	४५	९८	५	६	११	२	२	४	२	२	४	१५	२३	३८
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयर पोर्ट-५	४३१										११	१६	२७										५	७	१२
४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९											६	६	१२												
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६										५७	४५	१०२										४	५	९
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६										३	४	७										२	२	४
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६										०	०	०										०	०	०
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७										३८	३४	७२										१	२	३
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झार कोट-४	२६६										१६	७	२३										१	१	२
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७										१०	७	१७										०	०	०
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२										३	१	४										०	०	०
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि											०	०	०										०	०	०
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७										०	०	०										०	०	०
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८										५	२	७										०	०	०
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्गया-७	२८३										०	२	२										०	०	०
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६										२	२	४										०	०	०
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	१३	१४	२७	१४	१५	२९	२७	२९	५६	१२९	१०८	२३७	५	३	८	२	५	७	५		५	३०	२१	५१
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८										०	०	०										०	०	०
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५											०	०	०										०	०	०
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३										४	३	७										३	०	३
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	१३	१४	२७	१४	१५	२९	२७	२९	५६	१२५	१०५	२३०	५	३	८	२	५	७	५		५	२७	२१	४८
						३६	३६	७२	३५	२८	६३	७१	६४	१३५	१२५४	१२०९	२४६३	२८	२६	५४	२०	३०	५०	२२	२२	४४	२१२	२०३	४१५

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	माध्यमिक तह दलित विद्यार्थी विवरण									उच्च माध्यमिक तह दलित विद्यार्थी विवरण									कूल जम्मा दलित		
						कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ९-१०			कक्षा ११			कक्षा १२			कक्षा ११-१२			जम्मा		
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२																			०	०	०
४२००१०००४	१	चराङ लोक्क्षय छायोलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५																			०	०	०
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.वि.	१-५	चराङ-६	२८२																			०	०	०
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिडुव धाके्लिङ्ग गुम्वा	१-५	चराङ-९	९९३																			०	०	०
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.बि.	१-३	मराङ-१	२७५																			०	०	०
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८																			०	१	१
४२००२०००४	१	भृकुटी प्रा.बि. किमलिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०																			०	०	०
४२००२०००३	२	बिरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७																			०	०	०
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्ग्याल-१	२९३																			०	०	०
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८																			०	०	०
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुवा-२	४३०																			०	१	१
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्वा	१-६	नम्ग्याल-१	१०२३																			०	०	०
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०																			०	०	०
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८																			०	०	०
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५																			०	०	०
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४																			०	०	०
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५																			०	०	०
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	१-५	निफुग-२																				०	०	०
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८																			०	०	०
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९																			२७	०	२७

४२००४०००१	१	अरनिको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३																			०	०	०
४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९																			०	०	०
४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०																			३	०	३
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२																			०	०	०
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५																			०	०	०
४२००४०००४	६	ताङ्वे प्रा.वि.	१-३	ताङवे-२	२४९																			०	०	०
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४																			१	०	१
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४																			०	०	०
४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१																			०	०	०
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७																			१	०	१
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७																			२	१	३
४२००६०००२	१	छैङ्गुर प्रा.वि.	१-३	छैङ्गुर-१	२६९																			२	१	३
४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोङ-५	२७०																			०	०	०
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७																			०	०	०
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	११	६	१७	५	४	९	१६	१०	२६	६	६	१२	२	२	४	८	८	१६	५८	४९	१०७
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५																					
४२००७०००१	२	डुम्वा प्रा.वि.	१-५	डुम्वा-९	२५१																			०	०	०
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		११	६	१७	५	४	९	१६	१०	२६	६	६	१२	२	२	४	८	८	१६	५०	४१	९१
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४																			८	८	१६
८	८	कागवेनी		कागवेनी		१	१	२		१	१	१	२	३										१३	१०	२३
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९																			०	०	०
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७																			०	०	०
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८	१	१	२		१	१	१	२	३										१३	९	२२
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्वा स्कुल	१-३	कागवेनी-८																				०	०	०
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुरजुङ-३	३८८																			०	१	१

४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४																			०	०	०
९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४	१	५	६	४	१	५	५	६	११										२४	२५	४९
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५	१	५	६	४	१	५	५	६	११										१४	२०	३४
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगरकोट-१	३६४																			७	३	१०
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८																			३	२	५
१०	१०	कुञ्जो		तारगुङ	२३५																			४०	४१	८१
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	झिप्रादेउरली-९	२७६																			५	६	११
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयो-८	२५९																			१०	३	१३
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैराथाप्ला-९	४३३																			०	०	०
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१																			३	१	४
४२०१००००५	५	तागलुङ नि.मा.वि.	१-८	तारगुङ-५	२३५																			२२	३१	५३
११	११	लेते		लेते	२४३	१	३	४	१	१	२	२	४	६										२८	२९	५७
४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३	१	३	४	१	१	२	२	४	६										२२	२०	४२
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५																			२	४	६
४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५																			४	५	९
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७																			०	३	३
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लोमन्थाङ-७	११७७																					
४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लोमन्थाङ-८	१११७																					
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्वा स्कुल	१-५	लोमन्थाङ-८	९०७																			०	०	०
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लोमन्थाङ-१	२८८																			०	३	३
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१	१	२	३		३	३	१	५	६										४२	५३	९५
४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२																			२	१	३

४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५																			१९	१७	३६
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४	१	२	३		३	३	१	५	६										१६	२८	४४
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयरपोर्ट-५	४३१																			५	७	१२
४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९																						
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६																			४	५	९
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६																			२	२	४
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६																			०	०	०
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७																			१	२	३
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झारकोट-४	२६६																			१	१	२
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७																			०	०	०
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२																			०	०	०
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि																				०	०	०
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७																			०	०	०
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८																			०	०	०
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्गया-७	२८३																			०	०	०
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६																			०	०	०
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	२	८	१०	२	२	४	४	१०	१४	३	६	९	४	५	९	७	११	१८	४१	४२	८३
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८																			०	०	०
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५																				०	०	०
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३																			३	०	३
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	२	८	१०	२	२	४	४	१०	१४	३	६	९	४	५	९	७	११	१८	३८	४२	८०
						१७	२५	४२	१२	१२	२४	२९	३७	६६	९	१२	२१	६	७	१३	१५	१९	३४	२५६	२५९	५१५

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	आधारभूत तह जनजाति विद्यार्थी विवरण												माध्यमिक तह जनजाति विद्यार्थी विवरण								
						कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा १-८			कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ९-१०		
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२										४४	६३	१०७									
४२००१०००४	१	चराङ लोक्षय छायोलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५										३०	०	३०									
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.बि.	१-५	चराङ-६	२८२										१२	७	१९									
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिडुव धार्केलिङ्ग गुम्वा	१-५	चराङ-९	९९३										०	५२	५२									
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.बि.	१-३	मराङ-१	२७५										२	४	६									
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८										६०	५६	११६									
४२००२०००४	१	भृकुटी प्रा.वि. किर्मालिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०										७	१	८									
४२००२०००३	२	बिरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७										३	६	९									
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्ग्याल-१	२९३										८	२	१०									
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८										५	२	७									
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुवा-२	४३०										३	३	६									
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्वा	१-६	नम्ग्याल-१	१०२३										२९	४१	७०									
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०										५	१	६									
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८	१४	७	२१	१०	३	१३	३	४	७	७३	९४	१६७	६	२	८	६	३	९	१२	५	१७
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५										३	१	४									
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४	१४	७	२१	१०	३	१३	३	४	७	५९	३२	९१	६	२	८	६	३	९	१२	५	१७
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५										६	१३	१९									
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	१-५	निफुग-२											०	४६	४६									
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८										५	२	७									
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९										१८	१०	२८									
४२००४०००१	१	अरनिको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३										२	१	३									
४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९										१	१	२									

४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०										८	४	१२								
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२										१	२	३								
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५										४	०	४								
४२००४०००४	६	ताङवे प्रा.वि.	१-३	ताङवे-२	२४९										२	२	४								
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४										२६	३६	६२								
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४										०	२	२								
४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१										४	३	७								
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७										२२	३१	५३								
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७										१२	५	१७								
४२००६०००२	१	छैङ्गुर प्रा.वि.	१-३	छैङ्गुर-१	२६९										४	३	७								
४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोङ-५	२७०										३	२	५								
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७										५	०	५								
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	८	११	१९	७	३	१०	८	११	१९	५३	५५	१०८	१७	२२	३९	८	१०	१८	२५	३२	५७
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५																				
४२००७०००१	२	डुम्वा प्रा.वि.	१-५	डुम्वा-९	२५१										७	३	१०								
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		८	११	१९	७	३	१०	८	११	१९	३९	४९	८८	१७	२२	३९	८	१०	१८	२५	३२	५७
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४										७	३	१०								
८	८	कागवेनी		कागवेनी		२	३	५	५	४	९	५	१	६	३७	२२	५९	४	३	७	३	२	५	७	५	१२
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९										५	१	६								
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७										३	४	७								
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८	२	३	५	५	४	९	५	१	६	२४	१६	४०	४	३	७	३	२	५	७	५	१२
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्वा स्कुल	१-३	कागवेनी-८											०	०	०								
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुर जुङ-३	३८८										४	०	४								

४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४											१	१	२									
९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४	४	५	९	५	४	९	८	५	१३	३४	२३	५७	१	९	१०	३	९	१२	४	१८	२२
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५	४	५	९	५	४	९	८	५	१३	२७	१९	४६	१	९	१०	३	९	१२	४	१८	२२
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगर कोट-१	३६४										४	४	८									
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८										३	०	३									
१०	१०	कुञ्जो		ताग्लुङ	२३५	३	४	७	४	३	७	१	१	२	२५	२७	५२									
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	झिप्रादेउराली-९	२७६										४	३	७									
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयो-८	२५९										२	०	२									
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैर थाप्ला-९	४३३										१	७	८									
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१										०	४	४									
४२०१००००५	५	तागलुङ नि.मा.वि.	१-८	ताग्लुङ-५	२३५	३	४	७	४	३	७	१	१	२	१८	१३	३१									
११	११	लेते		लेते	२४३	६	७	१३	६	३	९	६	५	११	४१	४३	८४	५	४	९	३		३	८	४	१२
४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३	२	३	५	३	३	६	४	२	६	१७	१९	३६	५	४	९	३		३	८	४	१२
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५	४	४	८	३		३	२	३	५	२०	२१	४१									
४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५										४	३	७									
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७	४		४	१	१	२	२		२	२५	४६	७१									
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लो मन्थाङ-७	११७७																					
४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लो मन्थाङ-८	१११७																					
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्बा स्कुल	१-५	लो मन्थाङ-८	९०७										०	३३	३३									
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लो मन्थाङ-१	२८८	४		४	१	१	२	२		२	२५	१३	३८									
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१	१२	२	१४	८	४	१२	६	७	१३	५२	३५	८७	४		४	५	१	६	९	१	१०

४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२										४	५	९								
४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५	७	१	८	३	१	४	३	२	५	२०	१०	३०								
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४	५	१	६	५	३	८	३	५	८	२३	१४	३७	४		४	५	१	६	९	१	१०
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयरपोर्ट-५	४३१										५	६	११								
४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९																					
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६	३	३	६	५	१	६	१	६	७	५२	४०	९२								
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६										१	२	३								
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६										०	०	०								
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७	३	३	६	५	१	६	१	६	७	३७	३२	६९								
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झार कोट-४	२६६										१४	६	२०								
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७										१०	७	१७								
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२										३	१	४								
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि											०	०	०								
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७										०	०	०								
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८										५	२	७								
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्ग्या-७	२८३										०	२	२								
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६										२	२	४								
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	५	३	८	४	६	१०	९	८	१७	३८	३०	६८	१३	४	१७	२	६	८	१५	१०	२५
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८										०	०	०								
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५											०	०	०								
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३										१	२	३								
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	५	३	८	४	६	१०	९	८	१७	३७	२८	६५	१३	४	१७	२	६	८	१५	१०	२५
						६१	४५	१०६	५५	३२	८७	४९	४८	९७	६००	५९२	११९२	५०	४४	९४	३०	३१	६१	८०	७५	१५५

विद्यालय कोड नं	सि. नं.	विद्यालय	संचालित कक्षा	ठेगाना	खाता नं.	उच्च माध्यमिक तह जनजाति विद्यार्थी विवरण									जनजाति जम्मा		
						कक्षा ११			कक्षा १२			कक्षा ११-१२					
						छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१	चराङ		चराङ	२८२										४४	६३	१०७
४२००१०००४	१	चराङ लोक्क्षय छायोलिङ्ग	१-५	चराङ-९	१२४५										३०	०	३०
४२००१०००१	२	चराङ नि.मा.बि.	१-५	चराङ-६	२८२										१२	७	१९
४२००१०००३	३	चराङ थुटेनसिडुव धार्केलिङ्ग गुम्वा	१-५	चराङ-९	९९३										०	५२	५२
४२००१०००२	४	मराङ प्रा.वि.	१-३	मराङ-१	२७५										२	४	६
२	२	छोन्हुप		छोन्हुप	४२८										६०	५६	११६
४२००२०००४	१	भृकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	१-५	छोन्हुप-५	२९०										७	१	८
४२००२०००३	२	बिरेन्द्र प्रा.वि.	१-५	ठिङ्गर-३	४२७										३	६	९
४२००२०००६	३	बुद्ध प्रा.वि.	१-५	नम्यगल-१	२९३										८	२	१०
४२००२०००१	४	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	१-५	चुङजुङ-९	४२८										५	२	७
४२००२०००२	५	जनप्रभात प्रा.वि.	१-५	फुवा-२	४३०										३	३	६
४२००२०००७	६	पालन्द नामग्याल गुम्वा	१-६	नम्यगल-१	१०२३										२९	४१	७०
४२००२०००५	७	सरस्वती प्रा.वि.	१-५	न्याम्डो-७	२८०										५	१	६
३	३	छोसेर		छोसेर	३१८										८५	९९	१८४
४२००३०००१	१	बालकल्याण प्रा	१-५	छोसेर-८	३५५										३	१	४
४२००३०००३	२	दिव्यदिप मा.वि.	१-१०	छोसेर-७	२८४										७१	३७	१०८
४२००३०००५	३	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	१-५	छोसेर-१	१०९५										६	१३	१९
४२००३०००६	४	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	१-५	निफुग-२											०	४६	४६
४२००३०००२	५	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	१-३	छोसेर-९	३१८										५	२	७
४	४	छुसाङ		छुसाङ	२४९										१८	१०	२८
४२००४०००१	१	अरनिको प्रा.वि.	१-३	घ्याकर-८	२७३										२	१	३
४२००४०००३	२	दीपज्योती प्रा.वि.	१-३	चैले	४२९										१	१	२
४२००४०००६	३	जननर्मल प्रा.वि.	१-५	छुसाङ-३	२६०										८	४	१२
४२००४०००५	४	ज्योती प्रा.वि.	१-३	तेताङ-६	२७२										१	२	३
४२००४०००२	५	समर प्रा.वि.	१-३	समर-९	२६५										४	०	४
	६	ताङ्वे प्रा.वि.	१-३	ताङवे-२	२४९										२	२	४
५	५	घमी	१-३	घमी	२७४										२६	३६	६२
४२००५०००३	१	ढाकमर प्रा.वि.	१-३	ढाकमर-९	२७४										०	२	२
४२००५०००२	२	घमी प्रा.वि.	१-३	घमी-७	२७१										४	३	७
४२००५०००१	३	जनज्योती नि.मा.वि.	१-७	घिलिङ्ग-३	२७७										२२	३१	५३
६	६	झोङ्ग		झोङ	३७७										१२	५	१७
४२००६०००२	१	छैह्रुर प्रा.वि.	१-३	छैह्रुर-१	२६९										४	३	७

४२००६०००३	२	जनप्रिय प्रा वि	१-५	झोड-५	२७०										३	२	५
४२००६०००१	३	जनसेवा प्रा.वि.	१-३	पुटाक	३७७										५	०	५
७	७	जोमसोम		जोमसोम	२५१	१७	१६	३३	१९	१०	२९	३६	२६	६२	११४	११३	२२७
४२००७०००३	१	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	१-१०	जोमसोम-८	४८५												
४२००७०००१	२	डुम्वा प्रा.वि.	१-५	डुम्वा-९	२५१										७	३	१०
४२००७०००६	३	जनहित उ.मा.वि.	१-१२	जोमसोम-६		१७	१६	३३	१९	१०	२९	३६	२६	६२	१००	१०७	२०७
४२००७०००५	४	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	१-५	ठिनी-१	३४										७	३	१०
८	८	कागवेनी		कागवेनी											४४	२७	७१
४२००८०००२	१	हिमाली प्रा.वि.	१-५	शाङ्गता-१	२८९										५	१	६
४२००८०००१	२	जनमुक्ति प्रा.वि.	१-३	फल्याक-४	२४७										३	४	७
४२००८०००६	३	जनशान्ति मा.वि.	१-१०	कागवेनी-८	२२८										३१	२१	५२
४२००८०००३	४	कागछोडे गुम्वा स्कुल	१-३	कागवेनी-८											०	०	०
४२००८०००५	५	माछापुच्छे प्रा.वि.	१-३	धाकुर जुङ-३	३८८										४	०	४
४२००८०००४	६	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	१-३	पाङ्गलिङ-६	२५४										१	१	२
९	९	कोवाङ्ग		कोवाङ	३६४										३८	४१	७९
४२००९०००२	१	जनआदर्श मा.वि.	१-१०	कोवाङ-८	७५										३१	३७	६८
४२००९०००१	२	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	१-५	नगरकोट-१	३६४										४	४	८
४२००९०००३	३	सौरु प्रा.वि.	१-५	सौरु-७	२५८										३	०	३
१०	१०	कुञ्जो		ताग्लुङ	२३५										२५	२७	५२
४२०१००००२	१	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	१-५	झिप्रादेउराली-९	२७६										४	३	७
४२०१००००४	२	भानुभक्त प्रा.वि.	१-५	छयो-८	२५९										२	०	२
४२०१००००१	३	विद्याज्योती प्रा.वि.	१-५	पैर थाप्ला-९	४३३										१	७	८
४२०१००००३	४	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	१-५	टिटी-४	३९१										०	४	४
४२०१००००५	५	तागलुङ नि.मा.वि.	१-८	ताग्लुङ-५	२३५										१८	१३	३१
११	११	लेते		लेते	२४३										४९	४७	९६
४२०११०००४	१	ज्ञानोदय मा.वि.	१-१०	लेते-६	२४३										२५	२३	४८
४२०११०००३	२	जनता नि.मा.वि.	१-८	घाँसा-२	२२५										२०	२१	४१
४२०११०००१	३	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	१-५	धम्पू-८	४२५										४	३	७
१२	१२	लोमन्थाङ्ग		लोमन्थाङ	१११७										२५	४६	७१
४२०१२०००२	१	लोकनफेन बो स्कुल	१-७	लोमन्थाङ-७	११७७												

४२०१२०००४	२	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	१-४	लो मन्थाङ-८	१११७												
४२०१२०००३	३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्वा स्कुल	१-५	लो मन्थाङ-८	९०७										०	३३	३३
४२०१२०००१	४	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	१-८	लो मन्थाङ-१	२८८										२५	१३	३८
१३	१३	मार्फा		मार्फा	४३१										६१	३६	९७
४२०१३०००२	१	छैरो प्रा वि	१-५	छैरो-९	२५२										४	५	९
४२०१३०००३	२	जनकल्याण नि मा वि	१-८	स्याङ-६	२४५										२०	१०	३०
४२०१३०००४	३	जनवाल मा वि	१-१०	मार्फा-१	२२४										३२	१५	४७
४२०१३०००१	४	नमुना प्रा वि	१-५	एयरपोर्ट-५	४३१										५	६	११
४२०१३०००५	५	सरस्वती आवासीय स्कुल	१-५	छैरो-९													
१४	१४	मुक्तिनाथ		मुक्तिनाथ	२६६										५२	४०	९२
४२०१४०००३	१	ज्ञानभूमि प्रा वि	१-५	खिङ्गा-७	२४६										१	२	३
४२०१४०००४	२	ज्वालामुखी प्रा वि	१-५	पुराङ-१	३०६										०	०	०
४२०१४०००२	३	लुप्रा नि.मा.वि.	१-८	लुप्रा-९	३०७										३७	३२	६९
४२०१४०००१	४	मुक्तिनाथ प्रा वि	१-५	झार कोट-४	२६६										१४	६	२०
१५	१५	सुर्खाङ्ग		सुर्खाङ-९	२८७										१०	७	१७
४२०१५०००५	१	दामोदरकुण्ड प्रा वि	१-३	सुर्खाङ-२	४६२										३	१	४
४२०१५०००१	२	ढि प्रा वि		ढि											०	०	०
४२०१५०००२	३	ध्ये प्रा वि		ध्ये-९	२८७										०	०	०
४२०१५०००३	४	घारा प्रा वि	१-३	घारा-५	३३८										५	२	७
४२०१५०००४	५	शालिग्राम प्रा वि	१-३	ताङ्गया-७	२८३										०	२	२
४२०१५०००६	६	यारा प्रा वि	१-३	यारा-३	२८६										२	२	४
१६	१६	टुकुचे		टुकुचे	२२६	७	७	१४	९	९	१८	१६	१६	३२	६९	५६	१२५
४२०१६०००२	१	दियो प्रा वि		चोखो-५	४४८										०	०	०
४२०१६०००४	२	नालान्द गुम्वा	१-४	टकुचे-५											०	०	०
४२०१६०००१	३	निलगिरी प्रा वि	१-५	चिमाङ-८	२५३										१	२	३
४२०१६०००३	४	योगेन्द्र उ मा वि	१-१२	टुकुचे-५	२२६	७	७	१४	९	९	१८	१६	१६	३२	६८	५४	१२२
						२४	२३	४७	२८	१९	४७	५२	४२	९४	७३२	७०९	१४४१

दिव्यदीप मावि छोसेर स्रोतकेन्द्रको र जिल्लाको औसत सिकाइ उपलब्धि २०७०

कक्षा	स्रोत केन्द्र	विद्यार्थी संख्या			विषयगत औषत सिकाइ उपलब्धि															कक्षागत औसत उपलब्धि		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	नेपाली			अंग्रजी			गणित			सामाजिक			विज्ञान					
					५ात्रा	५ात्र	जम्मा	५ात्रा	५ात्र	जम्मा	५ात्रा	५ात्र	जम्मा	५ात्रा	५ात्र	जम्मा	५ात्रा	५ात्र	जम्मा	५ात्रा	५ात्र	जम्मा
१	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	४९	५४	१०३	५१ ।२४	५९ ।४६	५५ ।५५	४९ ।७६	५५ ।९६	५३ ।०१	४९ ।१२	५६ ।६९	५३ ।०९	४१ ।६७	४४ ।४१	४३ ।११	३६ ।६९	४२ ।८०	३९ ।८९	४५ ।७०	५१ ।८६	४८ ।९३
	जिल्ला को औसत	१२६	११७	२४३	५८ ।९२	५८ ।४३	५८ ।६८	५८ ।२३	५८ ।१८	५८ ।२१	५८ ।००	५८ ।७२	५८ ।३५	५३ ।५२	५१ ।५०	५२ ।५५	५० ।८६	५० ।३२	५० ।६०	५५ ।९१	५५ ।४३	५५ ।६८
२	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	२६	१८	४४	५३ ।२३	४७ ।८९	५१ ।०५	५४ ।५०	५१ ।००	५३ ।०७	५८ ।६९	५७ ।००	५८ ।००	४० ।४२	४५ ।५६	४२ ।५२	४० ।५८	४० ।७२	४० ।६४	४९ ।४८	४८ ।४३	४९ ।०५
	जिल्ला को औसत	८७	६५	१५२	५८ ।५१	६० ।२९	५९ ।२७	५८ ।९४	६२ ।३१	६० ।३८	५७ ।४८	६१ ।०५	५९ ।०१	५१ ।६८	५४ ।६२	५२ ।९३	५२ ।६७	५४ ।१५	५३ ।३०	५५ ।८६	५८ ।४८	५६ ।९८
३	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	११	१०	२१	५५ ।८२	५१ ।७०	५३ ।८६	५३ ।५५	५३ ।७०	५३ ।६२	५८ ।००	५३ ।९०	५६ ।०५	५० ।६४	४१ ।६०	४६ ।३३	४६ ।५५	३९ ।८०	४३ ।३३	५२ ।९१	४८ ।१४	५० ।६४
	जिल्ला को औसत	८६	४६	१३२	६० ।६०	६० ।६७	६० ।६३	६२ ।१६	६५ ।७२	६३ ।४०	५९ ।९७	६१ ।३३	६० ।४४	५९ ।५३	५६ ।५९	५८ ।५१	६० ।७२	५७ ।५०	५९ ।६०	६० ।६०	६० ।३६	६० ।५२
४	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	८	१३	२१	६२ ।३८	४१ ।८५	४९ ।६७	६२ ।००	५३ ।५४	५६ ।७६	५५ ।१३	६४ ।००	६० ।६२	५८ ।२५	४० ।००	४६ ।९५	५१ ।६३	३४ ।२३	४० ।८६	५७ ।८८	४६ ।७२	५० ।९७
	जिल्ला को औसत	६१	८०	१४१	६१ ।८२	५३ ।९३	५७ ।३४	५७ ।४४	५२ ।१५	५४ ।४४	५५ ।५६	५४ ।४९	५४ ।९५	५९ ।०२	५३ ।९४	५६ ।१३	५६ ।९०	५२ ।१६	५४ ।२१	५८ ।१५	५३ ।३३	५५ ।४२
५	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	१६	५	२१	५४ ।७५	५४ ।००	५४ ।५७	६० ।७५	५५ ।००	५९ ।३८	५८ ।१९	४७ ।४०	५५ ।६२	५२ ।३८	४२ ।००	४९ ।९०	३९ ।८८	३३ ।२०	३८ ।२९	५३ ।१९	४६ ।३२	५१ ।५५
	जिल्ला को औसत	८३	६७	१५०	६१ ।४८	५९ ।५४	६० ।६१	५६ ।८३	५४ ।९१	५५ ।९७	५५ ।९२	५१ ।१९	५३ ।८१	५७ ।००	५३ ।९६	५५ ।६४	५७ ।५२	५६ ।७३	५७ ।१७	५७ ।७५	५५ ।२७	५६ ।६४
६	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	१०	४	१४	५२ ।१०	५८ ।००	५३ ।७९	५१ ।१०	५४ ।००	५१ ।९३	५९ ।६०	६१ ।००	६० ।००	५५ ।७०	५९ ।००	५६ ।६४	५२ ।९०	५९ ।००	५४ ।६४	५४ ।२८	५८ ।२०	५५ ।४०
	जिल्ला को औसत	८१	७२	१५३	५४ ।७९	५४ ।०८	५४ ।४६	५० ।०६	४७ ।७८	४८ ।९९	४५ ।२५	४३ ।९९	४४ ।६५	५० ।७९	५० ।६१	५० ।७१	५० ।५६	५० ।००	५० ।२९	५० ।२९	४९ ।२९	४९ ।८२
७	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	६	३	९	५५ ।५०	५४ ।००	५५ ।००	७७ ।००	६१ ।००	७१ ।६७	३९ ।००	३५ ।००	३७ ।६७	६४ ।००	४८ ।००	५८ ।६७	७३ ।००	६५ ।००	७० ।३३	६१ ।७०	५२ ।६०	५८ ।६७
	जिल्ला को औसत	८२	६०	१४२	५२ ।१०	४८ ।६८	५० ।६५	५३ ।०५	४६ ।३५	५० ।२२	३९ ।२४	३९ ।५७	३९ ।३८	५३ ।०७	४९ ।२८	५१ ।४७	५१ ।६३	४९ ।३०	५० ।६५	४९ ।८२	४६ ।६४	४८ ।४७
८	दिव्यदिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	५	८	१३	४१ ।००	३४ ।५०	३७ ।००	६१ ।००	५२ ।००	५५ ।४६	५० ।००	३४ ।२५	४० ।३१	६० ।००	५० ।५०	५४ ।१५	४३ ।००	५६ ।२५	५१ ।१५	५१ ।००	४५ ।५०	४७ ।६२
	जिल्ला को औसत	७२	८२	१५४	५३ ।६७	४८ ।४४	५० ।८८	४९ ।५०	४८ ।६३	४९ ।०४	४१ ।४७	३६ ।०२	३८ ।५७	५५ ।५०	५६ ।८८	५६ ।२३	४९ ।०१	५० ।७०	४९ ।९१	४९ ।८३	४८ ।१३	४८ ।९३

	स्रोतकेन्द्र	विद्यार्थी संख्या			विषयगत औषत सिकाइ उपलब्धि																			कक्षागत औसत उपलब्धि		
					नेपाली			अंग्रजी			गणित			सामाजिक			विज्ञान			स्वा.जन.र वा.					
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
९	दिब्यादिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	५	३	८	५३	४७	५० ।७५	५७	६७	६० ।७५	४७	४७	४७	४०	४१	४० ।३७	४४	४५	४४ ।३७	६०	५९	५९ ।६२	५० ।१६	५१	५० ।४७
	जिल्ला को औसत	५३	६१	११४	४५ ।८१	४४ ।६५	४५ ।१९	४९ ।७९	५० ।०८	४९ ।९४	४३ ।४७	४५ ।२१	४४ ।४०	४२ ।७१	४२ ।७८	४२ ।७५	४९ ।७७	४९ ।८६	४९ ।८२	६१ ।२६	६० ।२६	६० ।७२	४८ ।८०	४८ ।८१	४९
१०	दिब्यादिप मा बि स्रोतकेन्द्र, छोसेर	५	१	६	६० ।६	७१	६२ ।३	५४ ।२	६१	५५ ।३	४८	६५	५० ।८	४१	५२	४२ ।८	५२ ।२	६९	५५	६७ ।६	८१	६९ ।८	५३ ।९३	६६ ।५	५६ ।०२
	जिल्ला को औसत	४०	५२	९२	५७ ।३८	६० ।२८	५९ ।०२	५३ ।७४	५६ ।८	५५ ।४६	४२ ।८४	५१ ।०६	४७ ।४९	४३ ।७९	४८ ।३	४६ ।३४	५३ ।४६	६० ।३३	५७ ।३४	६४ ।७४	६४ ।९२	६४ ।८४	५२ ।६६	५६ ।९५	५५

जिल्ला शिक्षा कार्यालय मुस्ताङको शैक्षिक सूचकहरु

सूचकहरु	विवरण	जिल्ला स्तर			राष्ट्रिय स्तर		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१ सहजै देखिने भर्ना दर	बाबिके	७९.७	८०.९	८०.४	७३.३	७८.१	७७.७
	कक्षा १ मा बाबिकेबाट अनुभव सहित भर्ना	६५.१	८१.५	७३.५	६६.	५९.२	५९.२
	कक्षा १	२०५.२	१८१.१	१९२.२	१४४.७	१३०	१३७
	प्राथमिक तह	२२९.३	१८१.७	२०४.४	१४०.३	१२८.९	१३४.४
	निम्न माध्यमिक तह	११३.३	१०४.२	१०८.५	९२	८७.४	८९.७
	आधारभूत तह	१०८.१	१४९.२	१६४.१	१२१.४	११२.९	११७.१
	माध्यमिक तह	६१.६	६४.५	६३	७०.१	७०.२	७०.१
	उच्च माध्यमिक तह	३३.९	२८.५	३१.३	३३.२	३२.६	३२.९
	कक्षा ९ १२	४७.२	४५.६	४६.१	५१.९	५१.४	५१.६
२ खुद भर्ना दर	कक्षा १	८३.५	९८.१	९१.१	९२.६	९३.३	९३
	प्राथमिक तह	९५.३	९१.४	९३.३	९५.७	९६.६	९६.२
	निम्न माध्यमिक तह	७४.२	७६.३	७५.३	७५.५	७३.८	७४.६
	आधारभूत तह	८६.४	८५.२	८५.७	८७.६	८७.७	८७.६
	माध्यमिक तह	४२.७	४२.९	४२.८	५५.९	५६.३	५६.१
	उच्च माध्यमिक तह ११ १२	५.९	५.८	५.८	१३.३	१२.९	१३.१
	उच्च माध्यमिक तह ९ १२	२३.४	२३.५	२३.४	३४.७	३४.६	३४.७
उत्तीर्ण दर १	कक्षा १	७९.२	७९.	७९.१	७८.३	७८.३	७८.३
२	कक्षा २	९७.	८८.७	९२.८	८८.९	८८.३	८८.६
३	कक्षा ३	८५.२	८३.५	८४.३	९०.२	८९.४	८९.८
४	कक्षा ४	८१.७	८४.९	८३.३	९०.	८९.	८९.६
५	कक्षा ५	८८.७	८९.२	८९	९१.७	९१.४	९१.६
६	कक्षा १ ५	८५.५	८३.७	८४.६	८६.९	८६.४	८६.७
७	कक्षा ६	९३.९	७४.५	८४.२	९१.४	८९.२	९०.३
८	कक्षा ७	९४.४	८८.७	९१.६	९०.४	९०.२	९०.३
९	कक्षा ८	८८.८	९६.६	९२.७	८९.३	८९.६	८९.४
१०	कक्षा ६ ८	९३.१	८६.९	९०	९०.४	८९.७	९०.०७
११	कक्षा ९	९०.८	९२.८	९१.८	९१.०	९१.८	९१.४
१२	कक्षा १० वा एस.एल.सी.	९०.६	९०.९	९०.७	९१.२	९१.५	९१.४
१३	कक्षा ९ १०	९०.७	९१.९	९१.३	९१.१	९१.७	९१.४
कक्षा दोर्होयाउने दर	कक्षा १	१८.३	१७.९	१८.१	१४.९	१५.३	१५.१
	कक्षा २	१.९	७.८	४.८	८.२	७.९	८.१
	कक्षा ३	१३.८	१.२	७.५	६.८	६.८	६.८
	कक्षा ४	१२	१२.९	१२.४	६.३	६.६	६.५

	कक्षा ५	९.१	५.६	७.४	५.२	५.३	५.३
	कक्षा १ ५ मा	१२.९	१०.५	११.७	९.०	९.१	९.०
	कक्षा ६	४.२	२२.१	१३.२	४.३	५.०	४.७
	कक्षा ७	४.२	४.६	४.४	४.६	४.३	४.४
	कक्षा ८	८.४	३.२	५.८	४.५	४.४	४.५
	कक्षा ९	३.४	४.७	४.१	४.२	३.९	४.०
	कक्षा १० वा एस.एल.सी.	५.९	०.४	३.१	२.१	२.२	२.१
	कक्षा ६ ८	४.६	९.२	६.९	४.५	४.६	४.५
	कक्षा ९ १०	४.५	४.७	४.६	३.३	३.१५	३.२
कक्षा छाड्ने दर	कक्षा १	२.५	३.१	२.८	६.६	६.२	६.४
	कक्षा २	१.१	३.६	२.३	२.७	३.६	३.१
	कक्षा ३	१.१	५.३	३.२	२.९	३.७	३.३
	कक्षा ४	६.३	२.२	४.३	३.६	४.०८	३.८
	कक्षा ५	२.२	५.२	३.७	२.९	३.१	३.०५
	कक्षा १ ५	१.६	५.८	३.७	४.०६	४.३	४.२
	कक्षा ६	१.९	३.४	२.६	४.१	५.६	४.९
	कक्षा ७	१.४	६.७	४.१	४.८	५.३	५.१
	कक्षा ८	२.८	०.२	१.५	६.१	५.९	६.०१
	कक्षा ६ ८	२.३	३.९	३.१	५.०३	५.६	५.३
	कक्षा ९	५.८	२.५	४.२	४.६	४.२	४.४
	कक्षा १०	३.५	८.७	६.१	६.६	६.१	६.४
	कक्षा ९ १०	४.८	३.३	४.१	५.५	५.०९	५.३
विद्यार्थी शिक्ष्क अनुपात	प्राथमिक तह	०	०	५	०	०	३६
	निम्न माध्यमिक तह	०	०	१२	०	०	६०
	माध्यमिक तह	०	०	६	०	०	४१
	उच्च माध्यमिक तह	०	०	७१	०	०	१५२
	माध्यमिक तह ९ १२	०	०	८	०	०	४८
	जम्मा	०	०	६	०	०	४२
तालिम प्राप्त शिक्ष्क	प्राथमिक तह	९९	९८.९	०८.९	९६.१	९६.५	९६.४
	निम्नमाध्यमिक तह	८३.३	९६	९४.६	८३.१	८४	८३.८
	माध्यमिक तह	६०	८७	७३०५	९१.९	९४	९३
	उच्च माध्यमिक	६६.७	४५	५५.८	६८.२	६९	६८
सिकाइ उपलब्धि तहगत	प्राथमिक	५७	५६	५७	०	०	०
	निम्न मायमिक	५०	४८	४९	०	०	०
	माध्यमिक	५०	५३	५२	०	०	०

तहगत विद्यार्थी विवरण २०६७-२०७१

तह		२०६७				२०६८				२०६९				२०७०				२०७१			
		सामुदायिक	संस्थागत	गुम्वा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गुम्वा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गुम्वा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गुम्वा	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	गुम्वा	जम्मा
प्रा.वि.	जम्मा	१३९८	३३५	११३	१८४६	१३२८	३०८	१२७	१७६३	११४१	३२९	१२०	१५९०	१०१०	३१६	१७२	१४९८	९५८	२७६	३१२	१५४६
	छात्रा	७१०	१७४	१२	८९६	७१७	१६३	२२	९०२	६२१	१६४	२१	८०६	५५३	१५४	२६	७३३	५३०	१४१	६५	७३६
	छात्र	६८८	१६१	१०१	९५०	६११	१४५	१०५	८६१	५२०	१६५	९९	७८४	४५७	१६२	१४६	७६५	४२८	१३५	२४७	८१०
निमावि	जम्मा	४८७	७६	०	५६३	४७२	७०	०	५४२	४५५	६९	०	५२४	४९५	८८	०	५८३	४७३	८२	०	५५५
	छात्रा	२५७	३७	०	२९४	२२७	३५	०	२६२	२३४	३७	०	२७१	२५३	५०	०	३०३	२५७	४६	०	३०३
	छात्र	२३०	३९	०	२६९	२४५	३५	०	२८०	२२१	३२	०	२५३	२४२	३८	०	२८०	२१६	३६	०	२५२
मावि	जम्मा	२६४	४२	०	३०६	२४४	४६	०	२९०	१०५	४०	०	१४५	२१९	४०	०	२५९	२४२	४७	०	२८९
	छात्रा	१३०	१	०	१३१	१२३	२५	०	१४८	१११	१६	०	१२७	१०९	२१	०	१३०	११९	२५	०	१४४
	छात्र	१३४	२१	०	१५५	१२१	२१	०	१४२	२१६	२४	०	२४०	११०	१९	०	१२९	१२३	२२	०	१४५
उमावि	जम्मा	७९	०	०	७९	११६	०	०	११६	५४	०	०	५४	१४२	०	०	१४२	१३५	०	०	१३५
	छात्रा	३३	०	०	३३	६०	०	०	६०	२५	०	०	२५	७८	०	०	७८	७१	०	०	७१
	छात्र	४६	०	०	४६	५६	०	०	५६	२९	०	०	२९	६४	०	०	६४	६४	०	०	६४
कुल	जम्मा	२२२८	४५३	११३	२७९४	२१७०	४२४	१२७	२७२१	१८६६	४३८	१२०	२४२४	१८५६	४४४	१७२	२४७२	१८०८	४०५	३१२	२५२५
	छात्रा	११३०	२३२	१२	१३७४	११३७	२०१	२२	१३६०	९८५	२१७	२१	१२२३	९९३	२२५	२६	१२४४	९७७	२१२	६५	१२५४
	छात्र	१०९८	२२१	१०१	१४२०	१०३३	२०१	१०५	१३३९	८८१	२२१	९९	१२०१	८६३	२१९	१४६	१२२८	८३१	१९३	२४७	१२७१

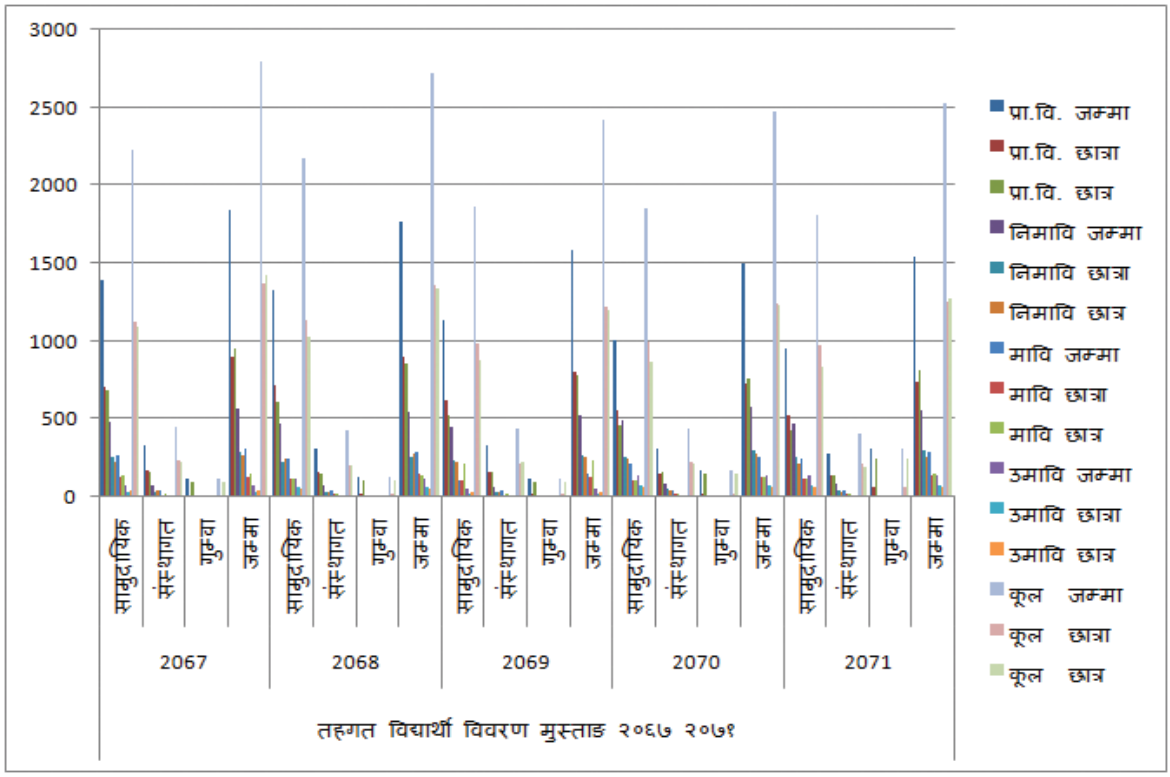

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

निर्देशक /प्रिन्सिपल

न्यू ग्यालेक्सी उच्च मा. वि.

नदीपुर ३ पोखरा

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना

इलाका संरक्षण कार्यालय

लोमन्थाङ, मुस्ताङ

GIS मा आधारित विद्यालय नक्सांकन विवरण २०७१

जिल्ला मुस्ताङ

विद्यालयको कोड नं	विद्यालयको नाम	श्रोतकेन्द्रको नाम	गा.वि.स.	वडा न	कोअर्डिनेट			
					अक्षांस (Latitude)	देशान्तर Longitude	उचाइ मि.	कैफियत
१	चराङ	छोसेर	चराङ					
४२००१०००४	चराङ लोक्क्षय छायोलिङ्ग	छोसेर	चराङ	९	२९ ।०९१७२	८३ ।९३००२	३५६९	
४२००१०००१	चराङ नि.मा.वि.	छोसेर	चराङ	ट	२९ ।०९२७४	८३ ।९३२०८	३५७६	
४२००१०००३	चराङ थुटेनसिडुव धार्केलिङ्ग गुम्वा	छोसेर	चराङ	९	२९ ।०९१११	८३ ।९३३६६	३५८७	
४२००१०००२	मराङ प्रा.वि.	छोसेर	मराङ	१	२९ ।११९११	८३ ।९००५५	३७७९	
२	छोन्हुप	छोसेर	छोन्हुप	५				
४२००२०००४	भृकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	छोसेर	छोन्हुप	५	२९ ।२१६५२	८३ ।९४६०४	४००८	
४२००२०००३	बिरेन्द्र प्रा.वि.	छोसेर	ठिङ्गर	३	२९ ।२०७७	८३ ।९४०३९	३९९७	
४२००२०००६	बुद्ध प्रा.वि.	छोसेर	नामग्याल	१	२९ ।१९१८	८३ ।९४९०६	३८८२	
४२००२०००१	दिव्य ज्ञान प्रा.वि.	छोसेर	छोन्हुप	९	२९ ।२३८७२	८३ ।९४०८६	४०७५	
४२००२०००२	जनप्रभात प्रा.वि.	छोसेर	फुवा	२	२९ ।२०५१४	८३ ।९४८३१	३९३९	
४२००२०००७	पालन्द नामग्याल गुम्वा	छोसेर	नामग्याल	१		८३ ।९४७४	३९००	
४२००२०००५	सरस्वती प्रा.वि.	छोसेर	छोन्हुप	७	२९ ।२४११८	८३९५९३३	३९८१	
३	छोसेर	छोसेर	छोसेर	७				
४२००३०००१	बालकल्याण प्रा	छोसेर	छोसेर	८	२९	८३	३७९१	
४२००३०००३	दिव्यदिप मा.वि.	छोसेर	छोसेर	७	२९ ।२२१७७	८३ ।९७५५१	३८६८	
४२००३०००५	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय	छोसेर	छोसेर	१	२९ ।२३३५५	८३ ।९७४१३	३९१३	
४२००३०००४	मार्च छोसेर बाबिके	छोसेर	छोसेर मार्च	६	२९			
४२००३०००६	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	छोसेर	निफुक	२	२९ ।२३३५५	८३ ।९७८३९	३९१२	
४२००३०००२	सम्जुङ्ग प्रा.वि.	छोसेर	सम्जुङ्ग	९	२९ ।२२६३३	८४ ।०२९५६	३९८६	
	घमी	छोसेर	ढाकमर	९				
४२००५०००३	ढाकमर प्रा.वि.	छोसेर	ढाकमर	९	२९ ।०८७३५	८३ ।६७०७१	३७७५	
४२००५०००२	घमी प्रा.वि.	छोसेर	घमी	७	२९ ।०७२०८	८३ ।८७२५२	३५६५	
४२००५०००१	जनज्योती प्रा.वि.	छोसेर	घिलिङ	३	२९ ।००९५६	८३ ।८५९३९	३५६६	
	लोमन्थाङ्ग	छोसेर	लोमन्थाङ्ग	१				
४२०१२०००२	लोकनफेन बो स्कुल	छोसेर	लोमन्थाङ्ग	७	२९ ।१८३३५	८३ ।९५५९६	३८२१	
४२०१२०००४	महाकरुणा आवासीय बो स्कुल	छोसेर	लोमन्थाङ्ग	८	२९ ।१८३९४	८३ ।९५५७६	३८१३	
४२०१२०००३	महाकरुणा शाक्यापा आवासीय स्कुल	छोसेर	लोमन्थाङ्ग	८	२९ ।१८४३३	८३ ।३५६९८	३८२६	
४२०१२०००१	राष्ट्रिय नि.मा.वि.	छोसेर	लोमन्थाङ्ग	१	२९ ।१८१८७	८३ ।९४९२८	३८५२	
	सुर्खाङ्ग	छोसेर	सुर्खाङ्ग	७				

४२०१५०००५	दामोदरकुण्ड प्रा वि	छोसेर	सुर्खाङ्ग	२	२९ ।०९७८५	८३ ।९७५४६	३४२४	
४२०१५०००१	ढि प्रा वि	छोसेर	ढि	१	२९ ।९७८८	८३ ।९७५५३	३४४०	
४२०१५०००२	ध्ये प्रा वि	छोसेर	ध्ये	९	२९ ।०४१८५	८४ ।०१२८६	३९३५	
४२०१५०००३	घारा प्रा वि	छोसेर	घारा	५	२९ ।०९६९१	८४ ।०१७९७	३९२०	
४२०१५०००४	शालिग्राम प्रा वि	छोसेर	ताङ्गया	७	२९ ।००८३२	८३ ।९४८४७	३३५२	
४२०१५०००६	यारा प्रा वि	छोसेर	यारा	३	२९ ।०९६०१९	८३ ।९९७५८	३५५७	
१	छुसाङ्ग	कागवेनी	तेताङ्ग	६				
४२००४०००१	अर्ननिको प्रा.वि.	कागवेनी	घ्याकर	ड	२८ ।९३८६९	८३ ।८०३३७६	३४२९	
४२००४०००३	दीपज्योती प्रा.वि.	कागवेनी	चैले	७	२८ ।९३२०४	८३ ।८२५५४	३११८	
४२००४०००६	जननर्मल प्रा.वि.	कागवेनी	छुसाङ्ग	३	२९ ।९१२८६	८३ ।८२२०४	२९७४	
४२००४०००५	ज्योती प्रा.वि.	कागवेनी	तेताङ्ग	६	२८ ।९०७२२	८३ ।८३६४	३०८७	
४२००४०००२	समर प्रा.वि.	कागवेनी	समर	९	२८ ।९६२२४५	८३ ।८००८६	३६२४	
४२००४०००४	ताङ्वे प्रा.वि.	कागवेनी	ताङवे	२	२८ ।८९७२५	८३ ।८०६९६	२९९५	
२	झोङ्ग	कागवेनी	पुटाक	८				
४२००६०००२	छैङ्गुर प्रा.वि.	कागवेनी	छैङ्गुर	१	२८ ।८२३१८	८३ ।८७२९६	३७३०	
४२००६०००३	जनप्रिय नि.मा.वि.	कागवेनी	झोङ्ग	५	२८ ।८२७३५	८३ ।८५९७७	३६४४	
४२००६०००१	जनसेवा प्रा.वि.	कागवेनी	पुटाक	८	२८ ।८३०७१	८३ ।८४२४६	३४६९	
८	कागवेनी	कागवेनी	कागवेनी	८				
४२००८०००२	हिमाली प्रा.वि.	कागवेनी	शान्ता	१				
४२००८०००१	जनमुक्ति प्रा.वि.	कागवेनी	फल्याक	४	२८ ।८२४३३	८३ ।७३४८२७	३११५	
४२००८०००६	जनशान्ति मा.वि.	कागवेनी	कागवेनी	८	२८ ।८३६६२	८३ ।७८१८२	२८३६	
४२००८०००५	माछापुच्छे प्रा.वि.	कागवेनी	धागरजुङ्ग	३	२८ ।८२१७५	८३ ।७३९६३	३२२०	
४२००८०००४	पाङ्गलिङ प्रा.वि.	कागवेनी	पाङ्गलिङ	६	२८ ।८१९१७	८३ ।७६२५७	२९१३	
	कागछोडे गुम्वा स्कुल	कागवेनी	कागवेनी	९	२८ ।८३७६९	८३ ।७८३८१	२८४८	
१४	मुक्तिनाथ	कागवेनी	पुराङ्ग र ानीपौवा					
४२०१४०००३	ज्ञानभूमि प्रा वि	कागवेनी	खिङ्गा		२८ ।८२००२	८३ ।८२८४१	३३७९	
४२०१४०००४	ज्वालामुखी प्रा वि	कागवेनी	पुराङ्ग र ानीपौवा		२८ ।८१५६१	८३८६५१८	३७०४	
४२०१४०००२	लुप्रा प्रा वि	कागवेनी	लुप्रा		२८ ।८०१२२	८३ ।७९४२६	३०८७	
४२०१४०००१	मुक्तिनाथ प्रा वि	कागवेनी	झारकोट		२८ ।८१६६४	८३ ।८५१८७	३५५८	
७	जोमसोम	जोमसोम	जोमसोम	६				
४२००७०००३	धौलागिरी आवासीय मा.वि.	जोमसोम	जोमसोम	८	२८ ।७८६३२	८३ ।७३४९१	२७४२	
४२००७०००१	डुम्वा प्रा.वि.	जोमसोम	डुम्वा	९	२८ ।७६२२१	८३ ।७१३३६	२८६६	
४२००७०००६	जनहित उ.मा.वि.	जोमसोम	जोमसोम	६	२८ ।७८३८६	८३ ।७३८०७	२७५४	
४२००७०००५	मुक्तिनमूना प्रा.वि.	जोमसोम	ठिनी	१	२८ ।७६९५३	८३ ।७२६५२	२८५५	
१३	मार्फा	जोमसोम	मार्फा	१				

४२०१३०००२	छैरो प्रा वि	जोमसोम	छैरो	९	२८ ।७३३३७	८३ ।६८०११	२६५८	
४२०१३०००३	जनकल्याण नि मा वि	जोमसोम	स्याङ	६	२८ ।७७३९४	८३ ।७०५१२	२७९१	
४२०१३०००४	जनवाल मा वि	जोमसोम	मार्फा	१	२८ ।७४९८४	८३ ।६८५८१	२६८३	
४२०१३०००१	नमुना प्रा वि	जोमसोम	एयरपोर्ट	५	२८ ।७८२२५	८३ ।७२४३१	२७४१	
४२०१३०००५	सरस्वती आवासीय स्कुल	जोमसोम	छैरो	९	२८ ।७३९२१	८३ ।६८३८८	२६७२	
१	कोवाङ्ग	कोवाङ	कोवाङ्ग	६				
४२००९०००१	राष्ट्रिय बुद्धिविकास प्रा.वि.	कोवाङ	नगरकोट	८	२८ ।६८६९७	८३ ।६०६९२	२७१६	
४२००९०००२	जनआदर्श मा.वि.	कोवाङ	कोवाङ्ग	९	२८ ।६९३२२	८३ ।६११२४	२६०८	
४२००९०००३	सौरु प्रा.वि.	कोवाङ	सौरु	६	२८ ।६९२९२	८३ ।०१	२५७०	
२	टुकुचे	कोवाङ	टुकुचे	१				
४२०१६०००२	दियो प्रा वि	कोवाङ	चोखोपानी	१	०	०	०	
४२०१६०००४	नालान्द गुम्वा	कोवाङ	टुकुचे	९	२८ ।७१३७	८३ ।६४०७	२६४४	
४२०१६०००१	निलगिरी प्रा वि	कोवाङ	चिमाङ्ग	६	२८ ।७१९४२	८३ ।६७७८१	२८०२	
४२०१६०००३	योगेन्द्र उ मा वि	कोवाङ	टुकुचे	१	२८ ।७१०८६	८३ ।६४३९८	२६११	
१	कुञ्जो	लेते	तागलुङ	५				
४२०१००००२	अन्नपूर्ण प्रा.वि.	लेते	झिप्रा	९	२८ ।६३२७८	८३ ।६३२९३	२४८६	
४२०१००००४	भानुभक्त प्रा.वि.	लेते	छयो	८	२८ ।६३२८८	८३ ।६२०७१	२४२८	
४२०१००००१	विद्याज्योती प्रा.वि.	लेते	पैराथाप्ला	९	२८ ।५७३९१	८३ ।६४५३१	१९२८	
४२०१००००३	ज्ञानज्योती प्रा.वि.	लेते	टिटी	४	२८ ।६५९७१	८३ ।६१२८५	२७०९	
४२०१००००५	तागलुङ नि.मा.वि.	लेते	तागलुङ	५	२८ ।६५०७१	८३ ।६३३४२	२५९९	
२	लेते	लेते	लेते	२				
४२०११०००४	ज्ञानोदय मा.वि.	लेते	लेते	६	२८ ।६४१५	८३ ।५९८६	२५३७	
४२०११०००३	जनता नि.मा.वि.	लेते	घाँसा	२	२८ ।६०२७८	८३ ।६४४३	२०५२	
४२०११०००१	शिशुनिकेतन प्रा.वि.	लेते	धम्पु	८	२८ ।६५५९	८३ ।५९९	२५७८	

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

;/:jtL k|yld s ljBfno

न्याम्डो, छोन्हुप

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले **उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२** प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

lbJo1fg k|yld s ljBfno

चुङजुङ, छोन्हुप

परिच्छेद: छ

उपल्लो मुस्ताङको शैक्षिक विवरण

दिव्यदीप मावि छोसेर श्रोतकेन्दको कक्षागत विषयगत सिकाइ उपलब्धि २०७१

सि.नं.	कक्षा १	विद्यार्थी संख्या			नेपाली			अंग्रेजी			गणित			सामाजिक			विज्ञान			ऐ.		
	विद्यालयको नाम	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	घारा प्रावि घारा	३	२	५	३५	४८	४१ ।५	४०	५२	४६	४६	५१	४८ ।५	५६	६२	५९	६०	६३	६१ ।५	४४	४८	४६
२	समजुङ पांवि समजुङ	३	२	५	५०	४३	४६ ।५	४७	३९	४३	४९	४९	४९	४६	४३	४४ ।५	५०	५०	५०	४९	५२	५० ।५
३	चराङ प्रावि चराङ	३	३	६	६९	७१	७०	७४	७२	७३	७३	७६	७४ ।५	६९	५९	६४	७८	६६	७२	७०	७०	७०
४	मराङ प्रावि मराङ		२	२	०	४७	२३ ।५	०	५६	२८	०	४७	२३ ।५	०	४८	२४	०	५१	२५ ।५	०	५१	२५ ।५
५	घमी प्रावि घमी	२	१	३	६२	८१	७१ ।५	७२	७९	७५ ।५	६६	७३	६९ ।५	७६	८५	८० ।५	७१	४९	६०	७६	९०	८३
६	ढाकमर प्रावि ढाकमर	१	२	३	८५	६८	७६ ।५	७४	७०	७२	९०	६४	७७	८५	६८	७६ ।५	८२	६३	७२ ।५	९१	७४	८२ ।५
७	दामोदर कुण्ड प्रावि सर्खाङ	३	१	४	४६	४२	४४	३८	४४	४१	४४	३५	३९ ।५	४४	३५	३९ ।५	४५	४२	४३ ।५	४६	३८	४२
८	यारा प्रावि यारा	२	२	४	४८	३९	४३ ।५	४८	३६	४२	५२	३२	४२	६०	४४	५२	५६	५२	५४	५१	४७	४९
९	शालिग्राम प्रावि तझ्या	०	२	२	०	५२	२६	०	४६	२३	०	५५	२७ ।५	०	४६	२३	०	५०	२५	०	४९	२४ ।५
१०	बालकल्याण प्रावि न्यानोल	२	१	३	२३	२७	२५	२८	३६	३२	३३	४२	३७ ।५	३१	३०	३० ।५	३३	३२	३२ ।५	४०	३८	३९
११	सरस्वती प्रावि न्याम्डोक	२	१	३	२१	२२	२१ ।५	१७	२५	२१	१९	२३	२१	२०	३०	२५	२०	२३	२१ ।५	३५	३८	३६ ।५
१२	दिव्यज्ञान प्रावि चुङजुङ	५	२	७	३९	३२	३५ ।५	३४	३२	३३	३१	३३	३२	३२	२७	२९ ।५	३०	२९	२९ ।५	३१	२४	२७ ।५
१३	भृकुटी प्रावि किमलिङ	१	०	१	८१	०	४० ।५	७१	०	३५ ।५	६९	०	३४ ।५	६०	०	३०	६०	०	३०	७०	०	३५
१४	विरेन्द्र प्रावि ठिङ्गर	१	२	३	६९	३३	५१	६९	३६	५२ ।५	७७	३६	५६ ।५	७६	३७	५६ ।५	६९	४१	५५	७४	४१	५७ ।५
१५	जनप्रभात प्रावि फुवा	१	३	४	२२	२८	२५	२५	३४	२९ ।५	२३	२५	२४	४५	४१	४३	२२	२१	२१ ।५	२८	५८	४३
१६	बुद्ध प्रावि नम्ग्याल	५	१	६	५६	७९	६७ ।५	५३	६०	५६ ।५	५५	६१	५८	५८	६८	६३	७५	७४	७४ ।५	५७	५८	५७ ।५
१७	जनज्योती निमावि घिलिङ	६	१०	१६	५०	७९	६४ ।५	५९	५३	५६	५३	५०	५१ ।५	६६	५६	६१	८०	७८	७९	५८	५१	५४ ।५
१८	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	०	३	३	०	६०	३०	०	४३	२१ ।५	०	४६	२३	०	४७	२३ ।५	०	५०	२५	०	७०	३५
१९	दीव्यदीप मा वि छोसर	१०	४	१४	४९	४२	४५ ।५	४६	४१	४३ ।५	४५	४१	४३	४८	४१	४४ ।५	४९	४३	४६	५३	५१	५२
	जम्मा	०	०	०	८०५	८९३	८४९	७९५	८५४	८२४ ।५	८२५	८३९	८३२	८७२	८६७	८६९ ।५	८८०	८७७	८७८ ।५	८७३	९४८	९१० ।५
	औसत अंक	५०	४४	९४	४२ ।३६	४७	४४ ।६८	४१ ।८४	४४ ।९४	४३ ।३९	४३ ।४२	४४ ।१५	४३ ।७८९	४५ ।८९	४५ ।६३	४५ ।७६	४६ ।३१	४६ ।१५	४६ ।२३	४५ ।९४	४९ ।८९	४७ ।९२

कक्षा २	विद्यालयको नाम																					
१	घारा प्रावि घारा	१	०	१	५९	०	५९	६३	०	६३	७२	०	७२	७४	०	७४	७५	०	७५	७०	०	७०
२	समजुङ पांवि समजुङ	१	०	१	५१	०	५१	५८	०	५८	५५	०	५५	४२	०	४२	६१	०	६१	५६	०	५६
३	चराङ प्रावि चराङ	३	१	४	६८	६६	६८	६७	६६	६७	७२	६९	७१	६२	६०	६२	८८	६८	८३	६८	६४	६७
४	मराङ प्रावि मराङ	१	१	२	७०	६४	६७	६८	६२	६५	६७	५७	६२	६४	६१	६३	६७	६०	६४	६४	६४	६४
५	घमी प्रावि घमी	२	०	२	८७	०	८७	८१	०	८१	८९	०	८९	८५	०	८५	८२	०	८२	९०	०	९०
६	भृकुटी प्रावि किमलिङ	०	१	१	०	७४	७४	०	७८	७८	०	७१	७१	०	६३	६३	०	७७	७७	०	७७	७७
७	जनप्रभात प्रावि फुवा	०	१	१	०	६८	६८	०	६७	६७	०	५४	५४	०	७०	७०	०	५८	५८	०	५७	५७
८	सरस्वती प्रावि न्याम्डोक	३	०	३	५९	०	५९	५४	०	५४	५१	०	५१	६२	०	६२	६१	०	६१	६८	०	६८
९	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	३	२	५	४३	३८	४१	४३	४०	४२	५४	५३	५४	५२	४६	५०	५९	५४	५७	५३	५६	५४
१०	जनज्योती निमावि घिलिङ	१०	७	१७	८२	७८	८०	५७	५९	५८	३४	६१	४५	६३	६१	६२	७१	७४	७२	६१	६२	६१
११	दीव्यदीप मा वि छोसर	४	५	९	५४	४८	५०	५४	५६	५५	६६	५७	६१	६१	५४	५७	४६	४८	४७	६६	६८	६७
	जम्मा	०	०	०	५७३	४३६	७०४	५४५	४२८	६८८	५६०	४२२	६८५	५६५	४१५	६९०	६१०	४३९	७३७	५९६	४४८	७३१
	औसत अंक	२८	१८	४६	५२ ।०९	३९ ।६३	६४	४९ ।५४	३८ ।९०	६२ ।५४	५० ।९०	३८ ।३६	६२ ।२७	५१ ।३६	३७ ।७२	६२ ।७२	५५ ।४५	३९ ।९०	६७	५४ ।१८	४० ।७२	६६ ।४५
कक्षा ३	विद्यालयको नाम																					
१	भृकुटी प्रावि किमलिङ	१	०	१	७४	०	३७	७७	०	३८ ।५	६०	०	३०	६०	०	३०	५८	०	२९	५७	०	२८ ।५
२	विरेन्द्र प्रावि ठिङ्गर	१	२	३	४५	६६	५५ ।५	४१	६१	५१	४४	५४	४९	५७	६४	६० ।५	४५	६९	५७	४७	७८	६२ ।५
३	बुद्ध प्रावि नम्ग्याल	२	०	२	६८	०	३४	८२	०	४१	५५	०	२७ ।५	७१	०	३५ ।५	७२	०	३६	७२	०	३६
४	जनज्योती निमावि घिलिङ	३	५	८	५२	६०	५६	६९	६९	६९	५६	५९	५७ ।५	५७	८७	७२	७३	७१	७२	६१	५४	५७ ।५
५	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	०	१	१	०	३९	१९ ।५	०	४३	२१ ।५	०	४७	२३ ।५	०	३४	१७	०	३४	१७	०	६७	३३ ।५
६	दीव्यदीप मा वि छोसर	५	१	६	५२	५५	५३ ।५	६०	६०	६०	४७	६९	५८	५४	६७	६० ।५	५७	६२	५९ ।५	६७	८७	७७
	जम्मा	०	०	०	२९१	२२०	२५५ ।५	३२९	२३३	२८१	२६२	२२९	२४५ ।५	२९९	२५२	२७५ ।५	३०५	२३६	२७० ।५	३०४	२८६	२९५
	औसत अंक	१२	९	२१	४८ ।५	३६ ।६६	४२ ।५८	५४ ।८३	३८ ।८३	४६ ।८३	४३ ।६६	३८ ।१६	४० ।९१	४९ ।८३	४२	४५ ।९१	५० ।८३	३९ ।३३	४५ ।०८	५० ।६६	४७ ।६६	४९ ।१६
कक्षा ४	विद्यालयको नाम																					
१	जनज्योति निमावि	२	४	६	५९	५७	५८	६६	५४	६०	७४	५२	६३	५३	६२	५७ ।५	७८	६१	६९ ।५	७५	६७	७१
२	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	२	०	२	५१	०	५८	५०	०	२५	६०	०	३०	६२	०	३१	६०	०	३०	५५	०	२७ ।५
३	दोयदीप मावि छोसेर	८	३	११	५५	४८	५१ ।५	४४	४६	४५	५५	४४	४९ ।५	६४	५९	६१ ।५	६५	६१	६३	५२	४६	४९
	जम्मा	१२	७	१९	१६५	१६५	१६५	१६०	१००	१३०	१८९	९६	१४२ ।५	१७९	१२१	१५०	२०३	१२२	१६२ ।५	१८२	११३	२९५
	औसत अंक	२४	१४	३८	५५	१६ ।६६	३५ ।८३	५३ ।३३	३३ ।३३	४३ ।३३	६३	३२	४७ ।५	५९ ।६६	४० ।३३	५०	६७ ।६६	४० ।६६	५४ ।१६	६० ।६६	३७ ।६६	४९ ।१६

कक्षा ५	विद्यालयको नाम																					
१	बुद्ध प्रावि	१	१	२	७९	७८	७९	६७	६८	६८	७७	८५	८१	५६	५५	५६	८२	८२	८२	६२	७०	६६
२	जनज्योति निमावि	२	४	६	६७	४४	५०	४९	५९	५७	४४	४६	४५	६८	६३	६५	७३	५९	६३	६३	५६	५८
३	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	२	२	४	६९	६२	६६	७५	६८	७२	७०	६५	६८	७६	७२	७४	६८	५९	६४	७३	६६	७०
४	दोयदीप मावि छोसेर	४	४	८	६५	४९	५७	५७	५७	५७	५२	५३	५३	६६	६०	६३	६०	५४	५७	५२	५१	५२
	जम्मा	९	११	२०	२८०	२३३	२५२	२४८	२५२	२५४	२४३	२४९	२४७	२६६	२५०	२५८	२८३	२५४	२६६	२५०	२४३	२४६
	औसत अंक	०	०	०	७०	५८ ।२५	६३	६२	६३	६३ ।५	६० ।७५	६२ ।२५	६१ ।७५	६६ ।५	६२ ।५	६४ ।५	७० ।७५	६३ ।५	६६ ।५	६२ ।५	६० ।७५	६१ ।५
कक्षा ६	विद्यालयको नाम																					
१	जनज्योति निमावि	१	२	३	४७	५९	५५	५३	६६	६२	६४	६४	६४	५४	७४	६७	४५	४३	४३	८३	९८	८८
२	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	४	०	४	५१	०	५१	७६	०	७६	५५	०	५५	५९	०	५९	५७	०	५७	५२	०	५२
३	दोयदीप मावि छोसेर	१४	५	१९	५२	४७	५०	५१	६४	५४	५५	६०	५६	४५	४६	४५	५८	५१	५६	५६	५०	५५
	जम्मा	०	०	०	१५०	१०६	१५६	१८०	१३०	१९२	१७४	१२४	१७५	१५८	१२०	१७१	१६०	९४	१५६	१९१	१४८	१९५
	औसत अंक	१९	७	२६	५०	३५ ।३३	५२	६०	४३ ।३३	६४	५८	४१ ।३३	५८ ।३३	५२ ।६६	४०	५७	५३ ।३३	३१ ।३३	५२	६३ ।६६	४९ ।३३	६५
कक्षा ७	विद्यालयको नाम																					
१	जनज्योति निमावि	५	३	८	५४	५८	५६	६९	६३	६७	६१	६७	६४	६२	७९	६८	७२	७१	७२	८९	८९	८९
२	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	१	२	३	६४	४४	५१	९३	६९	७७	६५	४३	५०	९०	७७	८१	७०	५१	५७	७०	५८	६२
३	दोयदीप मावि छोसेर	८	३	११	४९	४३	४७	५६	४९	५४	५०	५५	५१	४८	४४	४७	५७	५०	५५	६२	६४	६०
	जम्मा	०	०	०	१६७	१४५	१५४	२१८	१८१	१९८	१७६	१६५	१६५	२००	२००	१९६	१९९	१७२	१८४	२२१	२११	२११
	औसत अंक	१४	८	२२	५५ ।६६	४८ ।३३	५१ ।३३	७२ ।६६	६० ।३३	६६	५८ ।६६	५५	५५	६६ ।६६	६६ ।६६	६५ ।३३	६६ ।३३	५७ ।३३	६१ ।३३	७३ ।६६	७० ।३३	७० ।३३
कक्षा ८	विद्यालयको नाम																					
१	राष्ट्रिय निमावि लोमन्थाङ	२	०	२	६३	०	६३	७५	०	७५	६१	०	६१	६४	०	६४	५२	०	५२	४६	०	४६
२	दोयदीप मावि छोसेर	३	३	६	६५	४१	५३	५२	५३	५३	३९	३८	३८	४७	५८	४५	५०	४५	४७	४८	३४	४२
	जम्मा	०	०	०	१२८	४१	११६	१२७	५३	१२८	१००	३८	९९	१११	५८	१०९	१०२	४५	९९	९४	३४	८८
	औसत अंक	५	३	८	६४	२० ।५	५८	६३ ।५	२६ ।५	६४	५०	१९	४९ ।५	५५ ।५	२९	५४ ।५	५१	२२ ।५	४९ ।५	४७	१७	४४
कक्षा ९	विद्यालयको नाम																					
१	दोयदीप मावि छोसेर	३	१	४	४६	३५	४३	६१	५५	५९	५०	३३	४६	५१	४०	३३	५२	४८	५१	६३	५०	६०
कक्षा १०	विद्यालयको नाम																					
१	दोयदीप मावि छोसेर	६	३	९	५७	४६	५३	६६	७१	६७	६५	५९	६२	४३	४२	४३	५१	५०	५१	६६	७१	६८

उपल्लो मुस्ताङ कक्षागत विद्यालयगत विद्यार्थी विवरण २०७१ सामुदायिक विद्यालय तर्फ

	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा १ ८			कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ९ १०			कुल जम्मा		
विद्यालयको नाम	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
चराङ नि.मा.वि. चराङ	४	४	८	५	२	७	३	१	४							१२	७	१९										१२	७	१९										१२	७	१९
मराङ प्रा.वि. मराङ	०	२	२	१	२	३	१		१							२	४	६										२	४	६										२	४	६
भृकुटी प्रा.वि. किमलिङ्ग	५		५		१	१	१		१	१		१				७	१	८										७	१	८										७	१	८
विरेन्द्र प्रा.वि. ठिङ्गर	२	३	५				१	३	४							३	६	९										३	६	९										३	६	९
बुद्ध प्रा.वि. नमग्याल	५	१	६				२		२				१	१	२	८	२	१०										८	२	१०										८	२	१०
दिव्य ज्ञान प्रा.वि. चुम्जुङ्ग	५	२	७													५	२	७										५	२	७										५	२	७
जनप्रभात प्रा.वि. फुबा	३	३	६		१	१										३	४	७										३	४	७										३	४	७
सरस्वती प्रा.वि. न्याम्डो	१	१	२	३		३				१		१				५	१	६										५	१	६										५	१	६
बालकल्याण प्रा वि न्यानोल	३	१	४													३	१	४										३	१	४										३	१	४
दिव्यदिप मा.वि. छोसेर	१२	४	१६	५	५	१०	४	२	६	७	३	१०	४	४	८	३२	१८	५०	१४	७	२१	१०	३	१३	३	४	७	५९	३२	९१	६	२	८	६	३	९	१२	५	१७	७१	३७	१०८
सम्जुङ्ग प्रा.वि. सम्जुङ्ग	३	२	५	२		२										५	२	७										५	२	७										५	२	७
ढाकमर प्रा.वि.ढाकमर	०	२	२														२	२										०	२	२										०	२	२
घमी प्रा.वि. घमी	२	३	५	२		२										४	३	७										४	३	७										४	३	७
जनज्योती नि.मा.वि. घिलिङ्ग	६	१०	१६	१०	७	१७	३	६	९	२	४	६	२	४	६	२३	३१	५४										२३	३१	५४										२३	३१	५४
राष्ट्रिय नि.मा.वि. लोमन्थाङ	१०	९	१९	३	२	५	१	१	२	२	१	३	२	२	४	१८	१५	३३	४		४	१	१	२	२		२	२५	१६	४१										२५	१६	४१
दामोदरकुण्ड प्रा वि सुर्खाङ	३	१	४													३	१	४										३	१	४										३	१	४
घारा प्रा वि घारा	४	२	६	१		१										५	२	७										५	२	७										५	२	७
शालिग्राम प्रा वि ताङ्या	०	२	२														२	२										०	२	२										०	२	२
यारा प्रा वि यारा	०			२	२	४										२	२	४										२	२	४										२	२	४
	६८	५२	१२०	३४	२२	५६	१६	१३	२९	१३	८	२१	९	११	२०	१४०	१०६	२४६	१८	७	२५	११	४	१५	५	४	९	१७४	१२१	२९५	६	२	८	६	३	९	१२	५	१७	१८६	१२६	३१२

संस्थागत विद्यालय विद्यार्थी विवरण २०७१

विद्यालयको नाम	ठेगाना	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा १ ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५			कक्षा ६			कक्षा ७		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
जोमसोम	जोमसोम	१८	१६	३४	१७	२८	४५	१९	२१	४०	५४	६५	११९	१०	१५	२५	१८	११	२९	८२	९१	१७३	१२	१४	२६	२१	९	३०
धौलागिरी आ. मा.वि.	जोमसोम	१८	१६	३४	१७	२८	४५	१९	२१	४०	५४	६५	११९	१०	१५	२५	१८	११	२९	८२	९१	१७३	१२	१४	२६	२१	९	३०
लोमन्थाङ	लोमन्थाङ	१७	१०	२७	१७	९	२६	१५	११	२६	४९	३०	७९	२	४	६	२	४	६	५३	३८	९१						
लोकन्फेन आम्ची आवसीय विद्यालय	लोमन्थाङ	४	३	७	४	३	७	३	१	४	११	७	१८	२	४	६	२	४	६	१५	१५	३०						
महाकरुणा आवासीय बोर्डिङ्ग स्कुल	लोमन्थाङ	१३	७	२०	१३	६	१९	१२	१०	२२	३८	२३	६१							३८	२३	६१						
मार्फा	छैरो	२	२	४	२	२	४	२	२	४	६	६	१२							६	६	१२						
सरस्वती ई.बोर्डिङ्ग स्कुल	छैरो	२	२	४	२	२	४	२	२	४	६	६	१२							६	६	१२						
	०	४१	२८	६९	४३	३९	८२	४०	३४	७४	१२४	१०१	२२५	१७	१९	३६	३०	१५	४५	१७१	१३५	३०६	१२	१४	२६	२१	९	३०

उपल्लो मुस्ता गुम्वा विद्यालय विद्यार्थी विवरण

विद्यालयको कोड नं	विद्यालयको नाम	वडा नं	खाता नं	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
				छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
४२००१०००४	चराङ लोक्क्षय छायोलिङ्ग	९	१२४५	४		४	७		७	४		४	५		५	१०		१०	३०		३०
४२००१०००३	चराङ थुटेनसिडुव धार्केलिङ्ग गुम्वा	९	९९३	०	१०	१०		८	८		१२	१२		११	११		११	११		५२	५२
४२००२०००७	पाल एवं नामग्याल गुम्वा छोन्हुप	१	१०२३	१५	१२	२७	८	५	१३	३	८	११	३	१०	१३		६	६	२९	४१	७०
४२००३०००५	मञ्जुश्री गुम्वा विद्यालय छोसेर	१	१०९५	२	३	५	१	३	४	१	२	३	१	४	५	१	१	२	६	१३	१९
४२००३०००६	निफुक नामडोल नोर्बुलिङ्ग गुम्वा स्कुल	२		०	८	८		७	७		६	६		१०	१०		१५	१५		४६	४६
४२०१२०००३	महाकरुणा शाक्यापा गुम्वा स्कुल लोमन्थाङ	८	९०७	०	६	६		८	८		७	७		६	६		६	६		३३	३३
जम्मा		१०४	५३४८	२१	३९	६०	१६	३१	४७	८	३५	४३	९	४१	५०	११	३९	५०	६५	१८५	२५०

उपल्लो मुस्ताङ संस्थागत विद्यार्थी विवरण २०७१

विद्यालयको नाम	वडा नं	स्कूल			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा १-३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
लोकनफेन वो स्कुल लोमन्थाङ	८	४	३	७	४	३	७	३	१	४	११	७	१८	२	४	६	२	४	६	१५	१५	३०
महाकरुणा आवासीय वो स्कुल लोमन्थाङ	८	१३	७	२०	१३	६	१९	१२	१०	२२	३८	२३	६१							३८	२३	६१
जम्मा		१७	१०	२७	१७	९	२६	१५	११	२६	४९	३०	७९	२	४	६	२	४	६	५३	३८	९१

संस्थागत एवं गुम्वा विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण २०७१/०७२

क्र.सं.	लोकनफेनेडिकल स्कूल	जन्ममिति	ना.प्र.नं.	जिल्ला	इमेल ठेगाना	मोवाइल नं
१	आम्ची तेजिगं विष्ट	१५ ।७ ।२०२०	१३४३-१३९११७२८	Mustang	amchischool@gmail .com	९७५१००१२४८
२	आम्ची घयाचो विष्ट	२०१५ ।४ ।१५		mustang	amchischool@gmail .com	९७४६७०७९१५
३	लुण्डुप घयाचो विष्ट	३० ।६ ।२०४६	४९१०१४/६०	Mustang	llhuns@yahoo,com	९७४६०५५९०१
४	टसी तेजिगं गुरुड	१० ।१२ ।२०४९	४८१०७०००२६	Mustang		९८०६५३२६३०
५	टसी नोर्वु गुरुड	२२ ।१ ।२०४४	२०४४-२२-०१	Mustang	tashi_norbu55@yahoo .com	९८४३१२३२९५
६	टसी छोमो गुरुगं	३० ।१ ।२०४३	४८१०१४/३४	Mustang	chhomotasi@yahoo .com	९८०६७६११५८
७	टसी वागंमो गुरुगं	१३ ।१२ ।२०४७	४८-०१-७१-००२८७	Mustang		९७४६०९००२५
८	रेशम कोइराल	६ ।७ ।२०४०		Shanja	reshamkoirala@yahoo .com	९८४६७३३१७१
९	पेमा डोल्मा विष्ट	१ ।१० ।२०४२	६३९१२३१४	Mustang		
१०	छेवागं रिन्जिन विष्ट	२५ ।१२ ।२०४९	४८-०१-६९-००२३६	Mustang	Tse_wang7@yahoo .com	९८४६७७२७२१
११	महाकरुण आवासीय स्कूल लोमन्था					
१२	प्रकाश के.सी.	१० ।५ ।२०४८	४३१३४१/१२२	Kaski	Kc_prakash22@yahoo .com	९७४६०५५८३४
१३	सृजना मल्ल	२७ ।३ ।२०४७	४३१०४१-७३	Tanahu	Showina@yahoo .com	९७४१३९३९६५
१४	देवी कुमारी थापा	१७ ।४ ।२०५३	३३१५-१५९	Baglung	devikumarithapa@yahoo .com	९७४६७११५५०
१५	वाग्यंाल गुरुगं	६ ।४ ।२०७०	४३१०५१-७४	Mustang	Wangsman@yahoo .coom	
१६	रन्त बहादुर शाही	२३ ।५ ।२०६२	१९२४	Kalikot		९७४१११४२९६
१७	टसी लामा	१५ ।११ ।२०४३			Tashitopk@hotmail .com	
१८	अशोक विष्ट	४ ।५ ।२०६८	४००३६२/१३३४	Mustang	Ashokbista@hotmail .com	

१९	पाल एवं नाम्ग्याल गुम्वा स्कूल					
२०	टाम्डीगं छिरिगं	२४ ।६ ।२०३८			tamlabrang@gmail .com	९८१६१७७७०५
२१	यागंजेन गुरुगं	१७ ।९ ।२०४७	४८३०११	Mustang		
२२	इश्वरी खत्री	१५ ।५ ।२०४५	१७२२२८	Kaski		
२३	जम्पा सोनाम	७ ।४ ।२०४६				
२४	यागंजेन ढोल्कर गुरुगं	२१ ।६ ।२०५१	१५४८८४४	Mustang		
२५	टेनपा घ्याचो गुरुगं	८ ।८ ।२०४३	४८१०१०	Mustang		
२६	लोवसागं गुरुगं	१६ ।४ ।२०३९	२८६२२९०९	Mustang	0	०
२७	मन्जुश्री गुम्वा विद्यालय					
२८	लाक्पा गुरुगं	१९ ।७ ।२०२३	६३९११७०१	Mustang		९७४६७१६५९५
२९	नवागं जमपा गुरुगं	६ ।४ ।२०४३				
३०	धावा गुरुगं	१ ।६ ।२०५१				
३१	जिंे वागग्याल गुरुगं	२० ।१० ।२०५२				

जिल्ला शिक्षा कार्यालय, मुस्ताङमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं.	नाम थर	पद	मोवाइल नं	कैफियत
१	केशरी रमण न्यौपाने	जि.शि.अ.	९८५७६५०१३७	
२	गजेन्द्र कुमार राउत	स.जि.शि.अ.	९८४३०८३९२४	
३	लक्ष्मण देवकोटा	वि.नि.	९८५६०३६६०१	
४	टंक प्रसाद ढकाल	वि.नि.	९८५६०५२७०९	
५	नविन थापा	वि.नि.	९८४६०७१९५६	
६	मतिलाल चपाई	वि.नि.	९८४६११९२८५	
७	नारायण ढकाल	टा.ना.सु.	९८४७६३७७७०	
८	रिक्त	लेखाअधिकृत		
९	रिक्त	लेखापाल		
१०	हिमलाल वाँस्तोला	प्रा.स.	९८४६१०५३०९	
११	गौरव रानामगर	प्रा.स.	९८५७६२७८१६	
१२	भेषराज रेग्मी	ना.सु.	९८४६१३४९२२	
१३	विनोद रेग्मी	खरिदार	९८५७६५०२७२	
१४	एकराज शर्मा	खरिदार	९८४७६२४९७६	

१५	तुल बहादुर गुरुङ	सव-इन्जिनियर	९८६७६२५१३०	करार
१६	लिल बहादुर पाइजा	कार्यलय सहयोगी	ढडटठटटद्धण्डज्ञ	
१७	बालकृष्ण पतानी भाट	कार्यालय सहयोगी	९८४६३११४२७	
१८	छनमति पाइजा	कार्यालय सहयोगी		करार
१९	कपिल श्रीस	ह. सवारी चालक	९८४७७४४६८९	करार

जिल्ला शिक्षा कार्यालय, मुस्ताङमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं.	नाम थर	पद	मोवाइल नं	कैफियत
१	केशरी रमण न्यौपाने	जि.शि.अ.	९८५७६५०१३७	
२	गजेन्द्र कुमार राउत	स.जि.शि.अ.	९८४३०८३९२४	
३	लक्ष्मण देवकोटा	वि.नि.	९८५६०३६६०१	
४	टंक प्रसाद ढकाल	वि.नि.	९८५६०५२७०९	
५	नविन थापा	वि.नि.	९८४६०७१९५६	
६	मतिलाल चपाई	वि.नि.	९८४६११९२८५	
७	नारायण ढकाल	टा.ना.सु.	९८४७६३७७७०	
८	रिक्त	लेखाअधिकृत		
९	रिक्त	लेखापाल		
१०	हिमलाल वाँस्तोला	प्रा.स.	९८४६१०५३०९	
११	गौरव रानामगर	प्रा.स.	९८५७६२७८१६	
१२	भेषराज रेग्मी	ना.सु.	९८४६१३४९२२	
१३	विनोद रेग्मी	खरिदार	९८५७६५०२७२	
१४	एकराज शर्मा	खरिदार	९८४७६२४९७६	
१५	तुल बहादुर गुरुङ	सव-इन्जिनियर	९८६७६२५१३०	करार
१६	लिल बहादुर पाइजा	कार्यलय सहयोगी	९८६७६६४०८१	
१७	बालकृष्ण पतानी भाट	कार्यालय सहयोगी	९८४६३११४२७	
१८	छनमति पाइजा	कार्यालय सहयोगी		करार
१९	कपिल श्रीस	ह. सवारी चालक	९८४७७४४६८९	करार

जिल्ला शिक्षा कार्यालय मुस्ताङ
श्री दीव्यदीप माध्यमिक विद्यालय स्रोतकेन्द्र छोसेर, मुस्ताङ
शिक्षक विवरण: २०७१

सि. नं.	विद्यालयको नाम	क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	तह श्रेणी	शैक्षिक योग्यता	नियुक्ति		स्थायी ठेगाना	जन्ममिति	संकेत नं.	सम्पर्क नं
						अस्थायी	स्थायी				
१.	समजुङ प्रा.वि.समजुङ	१	भक्तवहादुर वि.क.	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	२०६२ ।३ ।१७		पैयुपाटा ५ वागलुङ	०३७ ।३ ।१५		९७४६०६५०९०
		२	गणेश कुमार मण्डल	प्रा.वि. तृतीय	वि.एड.						९८४२८३३५५६
२.	वालकल्याण प्रा.वि.न्यानोल	३	इन्द्रमाया श्रेष्ठ	प्रावि.तृतीय.	आ.ए.		२०७१ ।४ ।२७	देविस्थान ३ पर्वत			९७४६७०३३३४
		४	सरिता शर्मा	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०६३ ।३ ।२१		देविस्थान ३पर्वत	०३७ ।९ ।११		९७४६७१५९१६
३.	दिव्यज्ञान प्रा.वि.चुमजुङ	५	नारायण सापकोटा	प्रावि.द्धितीय	एस.एल.सी.	०५२ ।१२ ।२८	०६३ ।८ ।१	देविस्थान ३पर्वत	०२२ ।६ ।२२	१३५९८७	
		६	केशव सुवेदी	प्रावि.तृतीय.	आइ.ए..	०६६ ।८ ।१५	२०७१ ।४ ।२८	खुर्कोट २ पर्वत	०३६ ।६ ।१६		९७४६७१०३७०
४.	सरस्वती प्रा.वि.न्याम्डो	७	हरिश्चन्द्र वन्जारा	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०४० ।१२ ।१२	०६० ।१२ ।२५	ले.नपा ५ कास्की	०१६ ।४ ।१४	१०८५४९	९७४६०६९३७८
		८	विष्णुकुमारी गुरुङ	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५२ ।१२ ।१८		चित्रे ३ पर्वत	०३० ।५ ।१२		९७४६७०३५७७
५.	भृकुटी प्रा.वि.किमलिङ	९	विष्णुप्रसाद सुवेदी	प्रावि.द्धितीय.	एस.एल.सी.	०४३ ।१२ ।१७	२०४८ ।७ ।१४	खानीगाउ ४ पर्वत	०२२ ।३ ।७	१०८३१२	९७४६७०६९३१
		१०	विश्वराज रिजाल	प्रावि.तृतीय.	सि.एड..	०६१ ।१ ।१८	२०७१ ।४ ।२७	कोवाङ ९ सल्यान	०३४ ।११ ।७	१०८५३२	
६.	वीरेन्द्र प्रा.वि.ठिङगर	११	रामवहादुर रेग्मी	प्रावि.द्धितीय.	एस.एल.सी.	०३८ ।७ ।२६	०४० ।३ ।३१	खैरहनी १ चितवन	०१९ ।८ ।१०	१०८१३७	९७४६०८१७७९
		१२	सनशिला थकाली	प्रावि.तृतीय.	१०+२.	०६७ ।३ ।८		जोमसोम४ मुस्ताङ	०३७ ।११ ।५		९७४६७०३५३६
७.	जनप्रभात प्रा.वि.फुवा	१३		प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.						
		१४	मन्जु थकाली	प्रावि.तृतीय.	१०+२.	०६५ ।३ ।२७		जोमसोम २ मुस्ताङ	०४१ ।१० ।३		९७४६७०३५६८

८.	वुद्ध प्रा.वि.नम्ग्याल	१५	जीवनाथ शर्मा	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५२ ।१२ ।२८	०६० ।१२ ।२५	देविस्थान ३ पर्वत	०३२ ।६ ।१०	१०८५५१	९७४६७०७९७६
		१६	वाङदी गुरुङ	प्रावि.तृतीय.	१०+२.	०५८ ।६ ।४		छोन्हुप ६ मुस्ताङ	०४० ।२ ।१२		
९.	मराङ प्रा.वि. मराङ	१७	कुङगा तेन्जिग गुरुङ	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०४७ ।१२ ।२४		चराङ २ मुस्ताङ	०२९ ।२ ।२		
		१८	शिवप्रसाद शर्मा	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०३९ ।३ ।१४	०६३ ।८ ।१	पैयुपाटा ४ वागलुङ	०३० ।१ ।४	१३०३८४	९८४७७५५७१९
		१९	विष्णुप्रसाद रेग्मी	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०६६ ।६ ।२१		पैयुपाटा ४ वागलुङ	०३८ ।४ ।७		
१०.	घारा प्रा.वि. घारा	२०	सुप्पल छन्त्याल	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०६४ ।१ ।१३		कुन्जो २ मुस्ताङ	०३३ ।९ ।१४		९८४७७८८५३१
		२१		प्रावि.तृतीय.	.१०+२.			टुकुचे ५ मुस्ताङ			
११.	यारा प्रा.वि. यारा	२२	शेरवहादुर नेपाली	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०४६ ।१२ ।२९		पौवेगौडे ८ स्याङजा	०२२ ।१२ ।१५		९८४७७८८५३७
		२३	अमृता परियार	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५२ ।१२ ।१८		पौवेगौडे ८ स्याङजा	०२१ ।७ ।२		
१२.	दामोदरकुण्ड प्रा.वि.सुर्खाङ	२४	श्रीवहादुर थापा	प्रावि.द्धितीय.	एस.एल.सी.	०४५ ।११ ।२१	०४६ ।११ ।१	दुलेगौडा ६ तनहु	०२३ ।१ ।१२		९८४६१५१७५२
		२५	सुवोध कुमार शाह	प्रावि.तृतीय							
१३.	शालिग्राम प्रा.वि.	२६	कृष्ण वहादुर कार्की	प्रावि.द्धितीय.	एस.एल.सी.	०४५ ।१ ।१९	०४६ ।११ ।१	पौवेगौडे ७ स्याङजा	०२५ ।११ ।५		९८४६२०११०१
		२७	रन्जिता कार्की	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५० ।१ ।२८		पौवेगौडे ७ स्याङजा	०३१ ।१ ।२८		९७४६७१५९४८
१४.	ढाक्मर प्रा.वि.ढाक्मर	२८	शिवप्रसादशर्मा	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५२ ।३ ।२(०६१ ।१ ।१०)		खानीगाउ ८ पर्वत	०२९ ।७ ।११		९८४६२००९४९
		२९			एस.एल.सी.						
१५.	घमि प्रा.वि. घमी	३०		प्रावि.द्धितीय.	एस.एल.सी.	०३९ ।२ ।१	०४० ।३ ।२७	ठानामौला ९ पर्वत	०१९ ।४ ।२५	१०८४९९	
		३१	रामचन्द्र गुरुङ	प्रावि.तृतीय.			२०७१४ ।२७				९८४९४००३३०
१६.	जनज्योती प्रा.वि.घिलिङ	३२	निमाठिले गुरुङ	निमावि.तृतीय.	१०+२.	०६५ ।१२ ।२६	२०७१ ।४ ।२७	घमी १ मुस्ताङ	०३९ ।१० ।५		९८४७७९०१२१

		३३	रिप्रसाद मगर	प्रावि.तृतीय.	वि.एड..	०६६ ।३ ।१		मुदी १ म्याग्दी	०४० ।६ ।७		९८४६४१८६४१
१७.		३४	मंगलसिह पुन					दाना म्याग्दी			९८६७६८६०२१
		३५	विद्या पौडेल					दुलेगौडा			९८६७६९११३०
		३६									
		३७	रोशन गुरुङ	प्रावि.तृतीय.	१०+२.	०६५ ।२ ।१		घमी ४ मुस्ताङ	०३६ ।१ ।१०		९८४७७९००३१
१८.	चराङ नि.मा.वि.	३८	लोकवहादुर कार्की	प्रावि.तृतीय.	आइ.कम.	०५० ।१ ।२७	०६१ ।१ ।१	शंकरपोखरी १ पर्वत	०२७ ।८ ।८	१०८३१८	९८४७६००७५८
		३९	रीमा गुरुङ	प्रावि.तृतीय.	वि.एड.	०६४ ।१ ।१७		जोमसोम ७ मुस्ताङ	०४० ।१ ।१५		९८४६४२१८६६
		४०	शिव वरुवाल	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५२ ।१२ ।१६		शिख ९ म्याग्दी	०३३ ।१ ।२२		९८४५४०५२१८
१९.	रा.नि.मा.वि.लोमन्थाङ	४१	गोविन्द व.प्रधान	निमावि.तृतीय.	आइ.कम.	०४१ ।५ ।५	०४४ ।४ ।१प्रा.वि ०६३ ।८ ।१	देविस्थान ३ पर्वत	०२४ ।११ ।१७	११७१५९	९७४६७०२६८७
		४२	दिवाकर तिवारी	निमावि.तृतीय.	वि.एड.		०६० ।८ ।७	मुडिकुवा ६ पर्वत	०२७ ।१ ।९	११७१२९	९७४६७११६००
		४३	खिममाया सापकोटा	निमावि.तृतीय.	वि.एड..	०६६ ।३ ।१८		मुडिकुवा ७ पर्वत	०३४ ।९ ।११		
		४४	कल्पना आचार्य					लेखनाथ ७ कास्की			
		४५	गणेश वहादुरथापा	प्रावि.तृतीय.	सि.एड..	०५३ ।१ ।२०	०६३ ।८ ।१	सराङकोट ५ कास्की	०२९ ।४ ।१५	१३१६३८	
		४६	नारायणप्र. तिमिल्सिना	निमावि.तृती	वि.एड.	०६५ ।४ ।१०		सराङकोट ५ कास्की	०३५ ।११ ।९		
		४७	सर्जन प्याकुरेल					कालीकोट			
		४८	गौतम सुवेदी क्षेत्री					दाङसिङ ८ कास्की			
		४९	लक्ष्मी ढकाल					फापरथुम १ स्याङ्गजा			
		५०	डिल्लीप्रसाद शर्मा	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०४७ ।२ ।२		नारायणस्थान १ वागलुङ	०१९ ।४ ।९		
		५१	रामुप्रसाद श्रेष्ठ	मावि.तृतीय.	एम.एड.	०५२ ।१२ ।२८	२०७१ ।४ ।१५	देविस्थान ३ पर्वत	०२८ ।२ ।१८		९७४६७०३३३४
		५३	खुना कुमारी न्यौपाने					पर्वत			९८४७२०९७३०

		५४	महेन्द्रमणि पौडेल	मावि.तृतीय.	विएविएड.	०६७ ।४ ।२७		फेदीखोला२ स्याङजा	०२८ ।४ ।१७		९७४६००७६६३
		५५	रामप्रसादशर्मा(सटटा)	मावि.तृतीय.	वि.एड..	०६५ ।२ ।२६		देविस्थान ४ पर्वत	०३८ ।९ ।२९		९७४६७०८४८१
		५६	रामप्रसाद पाठक	मावि.तृतीय.	वि.एस्सी..	०६६ ।८ ।५		पाङराङ ६ पर्वत	०३८ ।१० ।१७		९७४६७१०२८५
		५७	कुलचन्द्र अधिकारी					लेखनाथ २ कास्की			९८४६४१०९२५
		५८	खडगराज पराजुली					निर्मलपोखरी			
		५९	सुवास सापकोटा					पर्वत			
		६०	शलिकराम सुवेदी	निमावि.तृतीय.	आइ.ए..	०५३ ।१ ।७		नारायणस्थान ७ वागलुङ	०३२ ।२ ।४		९७४६७०८४८२
		६१	रामप्रसाद गन्गाई	निमावि.तृतीय.	आइकम.	०५८ ।१ ।२०		अमरदह ६ मोरङ	०२९ ।४ ।४		९७४६०७३३३९
		६२	धनपति सुवेदी	निमावि.तृतीय.	आइ.एड.	०६९ ।५ ।१		कास्कीकोट ३कास्की	०४५ ।३ ।१५		९७४६००५८५९
		६३	ताम्टिन गुरुङ	प्रावि द्धितीय.	एस.एल.सी.	०४४ ।२ ।८	०४६ ।११ ।१	छोसेर ३ मुस्ताङ	०२५ ।१ ।१५	१०८४५७	९७४६०४६३४६
		६४	कमलकान्त न्यौपाने	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५२ ।३ ।२३	०६३ ।८ ।१	टकलाक २ पर्वत	०२९ ।१२ ।१४		९७४६७००९५२६
		६५	कर्मआङगाल गुरुङ	प्रावि.तृतीय.	१०+२.	०६७ ।२ ।२४		छोसेर ५ मुस्ताङ	०४५ ।२ ।२४		९७४६०६५७५१
		६६	गीताकुमारी पौडेल			२०७१ ।४ ।२८		लमजुङ			९७४६००७६६३
		६७	सरस्वती खडका			२०७१ ।४ ।२७		रामेछाप			
		६८	मिङमर छिरिङ गुरुङ	प्रावि.तृतीय.	एस.एल.सी.	०५० ।६ ।१०		छोसेर ३ मुस्ताङ	०२८ ।५ ।१०		९७४६७१८२८६
		६९	अनित्रा वि.क	प्रावि.तृतीय.	१०+२.	०६५ ।३ ।१९		टुकुचे २ मुस्ताङ	०४१ ।८ ।२३		९७४६७०३६०१

जिल्ला शिक्षा कार्यालय मुस्ताङ
श्री दीव्यदीप माध्यमिक विद्यालय स्रोतकेन्द्र छोसेर, मुस्ताङ
विद्यालय वि.व्य.स र शि.अ.सं. विवरण

सि. नं.	विद्यालयको नाम	वि.व्य.स.अध्यक्ष	गठन मिति	सदस्य			शि.अ.सं अध्यक्ष	गठन मिति	सदस्य		
				महिला	जनजाति	जम्मा			महिला	जनजाति	जम्मा
१.	समजुङ प्रा.वि.समजुङ	कुङ्गा गुरुङ	२०७१ ।१ ।३	४	९	१०	लाक्पा टसी गुरुङ	२०७१ ।१ ।३	४	१०	११
२.	वालकल्याण प्रा.वि.न्यानोल	पेमा विष्ट	२०७० ।१ ।५	२	९	१०	निमा वाङदी गुरुङ	२०७० ।१ ।५	२	१०	११
३.	दिव्यज्ञान प्रा.वि.चुमजुङ	छिरिङ गुरुङ	२०७० ।२ ।१२	२	८	१०	नोर्चुङ गुरुङ	२०७० ।२ ।१२	२	९	११
४.	सरस्वती प्रा.वि.न्याम्डो	छिरिङफुर्वा गुरुङ	२०७० ।२ ।२०	१	९	१०	वाङदी गुरुङ	२०७० ।२ ।२०	२	१०	११
५.	भृकुटी प्रा.वि.किमलिङ	धर्चुङ गुरुङ	२०७० ।३ ।३	१	९	१०	नुर्वुसाङवो गुरुङ	२०७० ।३ ।३	१	८	११
६.	वीरेन्द्र प्रा.वि.ठिङगर	कुन्साङ धार्के गुरुङ	२०७० ।५ ।२१	३	९	१०	छिरिआंग्या गुरुङ	२०७० ।५ ।२१	२	९	११
७.	जनप्रभात प्रा.वि.फुवा	घ्याचो गुरुङ	२०७० ।४ ।२८	२	९	१०	पैमाङिम्मो विष्ट	२०७० ।४ ।२८	२	९	११
८.	वुद्ध प्रा.वि.नम्ग्याल	सनद कुमार विष्ट	२०७० ।१ ।२४	१	९	१०	ग्यालजेन गुरुङ	२०७० ।१ ।२४	३	१०	११
९.	मराङ प्रा.वि. मराङ	रिन्जीन आंग्या गुरुङ	२०७० ।१ ।२२	२	८	१०	पासाङ फुवा गुरुङ	२०७० ।१ ।२२	३	९	१०
१०.	घारा प्रा.वि. घारा	छिवेधोर्जे गुरुङ	२०६९ ।१२ ।२६	३	१०	१०	झव्याङ छेसाङ गुरुङ	२०६९ ।१२ ।२६	५	११	११
११.	यारा प्रा.वि. यारा	लोकसाङ छेम्वे गुरुङ	२०६९ ।१२ ।१२	२	९	१०	पापा गुरुङ	२०६९ ।१२ ।१२	२	१०	११
१२.	दामोदरकुण्ड प्रा.वि.सुर्खाङ	छिरिङ धोर्जे गुरुङ	२०६९ ।१२ ।१०	२	९	१०	फेन्जो रिन्जिन गुरुङ	२०६९ ।१२ ।१०	१	१०	११
१३.	ढाक्मर प्रा.वि.ढाक्मर	कुङ्गाढिण्डु गुरुङ	२०६९ ।१२ ।२३	३	९	१०	पेपातेजिङ गुरुङ	२०६९ ।१२ ।२३	३	१०	११
१४.	घमि प्रा.वि. घमी	लोकसाङ छमदेल विष्ट	२०६९ ।१२ ।२७	३	१०	१०	निमाछिरिङ गुरुङ	२०६९ ।१२ ।२७	२	११	११
१५.	जनज्योती प्रा.वि.घिलिङ	झव्याङ तेजिङ गुरुङ	२०६९ ।१२ ।२५	३	१०	१०	उर्गेल लामा	२०६९ ।१२ ।२५	३	११	११
१६.	चराङ नि.मा.वि.	प्रेमलाल गुरुङ	२०७० ।२ ।२२	१	९	१०	मकर बहादुर विष्ट	२०७० ।२ ।२२	२	१०	११
१७.	रा.नि.मा.वि.लोमन्थाङ	इन्द्रधारा विष्ट	२०७० ।५ ।६	२	९	१०	टाम्डिङ गुरुङ	२०७० ।५ ।६	१	१०	११
१९..	दिव्यदीप मा.वि.छोसेर	सुर्वण कुमार विष्ट	२०७० ।२ ।७	१	१०	१०	टसी गुरुङ	२०७० ।२ ।७	३	११	१३
२०.	शालिग्राम प्रा.वि. ताङ्ग्या	कर्साङ्ग ग्याजो गुरुङ्ग	२०६९ ।१२ ।२५	२	८	१०	छिमी ग्याम्जो गुरुङ	२०६९ ।१२ ।२५	३	८	११

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

दिव्यदीप मा.वि. परिवार

छोसेर

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष एवं प्रधानाध्यापक

जनज्योति निम्न माध्यमिक विद्यालय

घिलिङ, घमी

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

लामा डवाङ कुङ्गा विष्ट
अध्यक्ष

महाकरूणा आवासीय विद्यालय परिवार

लोमन्थाङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

चन्द्र बहादुर गुरुङ
प्रिन्सिपल

धौलागिरी आवासीय माध्यमिक विद्यालय

जोमसोम, मुस्ताङ

शुभकामना

नव वर्ष २०७२ सालको पावन अवसरमा
जिल्ला शिक्षा कार्यालयले
उपल्लो मुस्ताङ शैक्षिक दर्पण-२०७२
प्रकाशन गर्न लागेकोमा हार्दिक बधाई
तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

ज्ञानेन्द्र विष्ट
गा.वि.स. सचिव

लोमन्थाङ गा.वि.स.को कार्यालय

लोमन्थाङ

उपल्लो मुस्ताङमा गरिएको निरीक्षण अनुगमनको अवस्था झलक

(श्रावण देखि फागुन महिना सम्मको)

विद्यालय निरीक्षण क्षेत्रः छोसेर श्रोतकेन्द्र

विनिः मतिलाल चपाई

उद्देश्यः नियमित विद्यालय निरीक्षण एवं सुपरीवेक्षण गरी शैक्षिक गुणस्तर गर्ने

सि. नं	कार्यक्रम विवरण	कार्य सम्पन्न गर्न राखिएको महिना	लक्ष्य	प्रगति	विद्यालय निरीक्षण एवं कक्षा अवलोकन गरिएको विद्यालयको नाम	सुझाव
१	विद्यालय निरीक्षण	श्रावण	४ पटक	२	१. चराङ प्राथमिक विद्यालय २.यारा प्रा.वि. यारा	१. चराङ प्राथमिक विद्यालयमा प्र.अ.को हाजिरी विवरणमा अनियमितकोबारेमा कारवाही गरिएको २. यारा प्रा.वि. यारामा भवन चुहिने भएकोले मर्मतको लागि जिविसमा सिफरिस गर्ने सुझाव दिइएको
२.	विद्यालय निरीक्षण एवं कक्षा अवलोकन श्रोतकेन्द्रमा प्रअहरुको बैठकमा सहभागी	भाद्र	४	८	१. जनज्योती नि.मा.वि. घिलिङ २. ढाकमर प्रा.वि. ३. राष्ट्रिय नि.मा.वि. लोमन्थाङ्ग ४. बुद्ध प्रा.वि. नम्म्याल ५. विरेन्द प्रा.वि. ठिङ्कर ६. दिव्यज्ञान प्रा.वि. चुङजुङ ७. भृकुटी प्रा.वि. किमलि[a] ८. सरस्वती प्रा.वि. न्याम्डो	१. समग्र विद्यालय निरीक्षण, शिक्षक विद्यार्थी विवरण अद्यावधिक अभिमुखीकरण गरि वार्षिक उत्सवमा सहभागी भई अभिभावहरुलाई शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न अभिभावकहरु जागरुक हुनुपर्ने सुझाव प्रस्तुत गरेको २. विद्यार्थी संख्या अति न्युन भएकोले विद्यार्थी बृद्धि गर्न अभिभावकसँग अन्तरक्रिया गर्न सुझाव ३. कक्षा अवलोकन गरि गणित विषयमा शैक्षिक सामग्रीको निर्माण र प्रयोगमा जोड दिनुपर्ने सुझाव ४. विरेन्द्र प्रा.वि. को भवन मर्मत गर्नुपर्ने सुझाव ५. चुङजुङमा अभिभावक भेला गराइ गाँउमा विद्यालय जाने उमेरका बालबालिकहरु विद्यालयमा पठाउनुपर्ने सुझाव ६. सरस्वती प्रा.वि. मा बाबिकेमा विद्यार्थी नभएकोले कक्षा हटाउने सुझाव
३	विद्यालय निरीक्षण	असोज	४	१	ज्ञानोदय मा.वि. लेते	शिक्षक विद्यार्थी विवरण को अभिमुखीकरयण
४	विद्यालय निरीक्षण	कार्तिक	४	६	पोखरामा संचालित घुम्ती विद्यालयहरु सबै	कक्षा संचालन र शिक्षकहरु नियमितरुपमा बाउनुपर्ने सुझाव पालो प्रणाली हटाइयो
५	विद्यालय निरीक्षण एवं कक्षा अवलोकन	मसिंर	४	५	जनज्योती नि.मा.वि. घुम्ती विद्यालयहरु	१ जनज्योती नि.मा.वि. गरिएको निरीक्षणमा तस्वीर आफै बोल्नेछ २. घुम्ती विद्यालयहरुमा गरेका क्रियाकलापहरु पनि कक्षा अवलोकन,गुम्वा विद्यालय निरीक्षण र संस्थागत विद्यालय समेत
६.	कक्षा अवलोकन र विद्यालय निरीक्षण	पौष	४	६	८.घुम्ती विद्यालयहरु १ गुम्वा विद्यालय	कक्षा अवलोकन श्रोतकेन्द्र बैठक पोखरामा
७.	कक्षा अवलोकन , विद्यालय निरीक्षण	माघ	४	५	घुम्ती विद्यालयहरु शैक्षिक क्यालेण्डर, शिक्षक डायरी निर्माण समिति गठन	घुम्ती विद्यालय पोखरामा जिशिअ सहित जिल्लामा सक्रिय संघ संगठनका पदाधिकारी, माध्यमिक विद्यालयका प्र.अ.हरुको संयुक्त बैठक संचालन गरी मेरो संयोजकत्वमा शिक्षक डायरी र शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण समिति गठन भएको
८	शैक्षिक क्यालेण्डर र शिक्षक डायरी विद्या लय निरीक्षण	फागुन	४	३	छोन्हुप , लोमन्था[a] विद्यालय निर ीक्षण,पोखरामा शिक्षक डायरी र क्यालेण्डर	माग महिनामा गठन भएको समितिको जिम्मेवारी अनुसार शिक्षक डायरी को कार्य सम्पन्न गरी जोमसो ममा पुगेको र शैषिक क्यालेण्डर निर्माण को क्रम जारी रहेको विद्यालय निरीक्षणको समयमा शैक्षिक सामग्री निर्माण जोड दिएको ।

विद्यालय निरीक्षणका समयमा गरिएका क्रियाकलापहरूको झलकहरू

श्रोतकेन्द्र प्र.अ. बैठक पोखरामा

दिव्यदीप मा.वि. अंग्रेजी पढाउँदै शिक्षक

जनज्योती नि.मा.वि. घिलिङ कक्षा अवलोकन गर्दै विनि

घुम्ती विद्यालयमा पढाउँदै सहनशिला

घुम्ती विद्यालयमा पढाउँदै विष्णु सुवेदी

घुम्ती विद्यालयमा पढाउँदै मञ्जु

विद्यालय अनुगमनको क्रममा ट्र्याक्टरमा जादै

कक्षा अवलोकनमा गीता पौडेल पढाउदै

छोसेर प्र.अ. बैठक छोसेर

महाकरुण आ.वि. अनुगमन गर्दै श्रोव्यक्ति

नवप्रवेशी शिक्षक तालिम पोखरामा

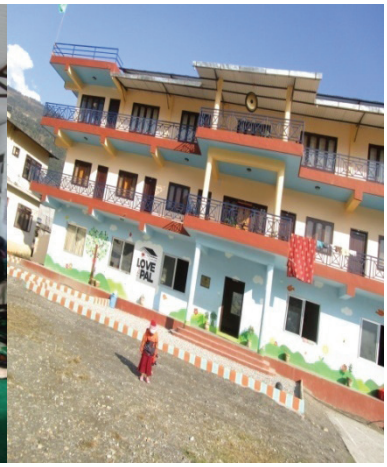

पाल एवं नम्याल गुम्वा भकुण्डे पोखरामा

पाल एवं नम्याल गुम्वा निरीक्षण गर्दै विनि मतिलाल चपाई

कक्षा अवलोकनमा विद्यार्थीसँग जिशिअ केशरी रमण न्यौपाने

शिक्षक डायरी र शैक्षिक क्यालेण्डरका लागि पोखरामा बैठक

कक्षा १० मा पढाउँदै महेन्द्रमणि पौडेल
दिव्यदीप मा.वि. छोसेर

बा.वि.केमा पढाउदै डिल्ली सर लोमन्थाङ्ग

घुम्ती विद्यालयमा पढाउदै केशव सर

रा.नि.मा.वि. पढाउद्यै दिवाकरा सर

रा.नि.मा.वि. मा पढाउदै गौतम सर

लोकुनफेनमा अन्तिम परीक्षामा संलग्न परीक्षार्थीहरु हेम्जा

एकिकृत घुम्ती सिविरमा बोल्दै जि.शि.अ. केशरीरमण न्यौपाने

एकीकृत घुम्ती सेवामा संलग्न जिशिका कर्मचारी र शिक्षकहरु

कागवेनी अर्न्तगतका विद्यालयहरु अनुगमनमा जादै जिशिका टिम

IEMIS सिकाउदै विनि मतिलाल चपाई

❑❑❑